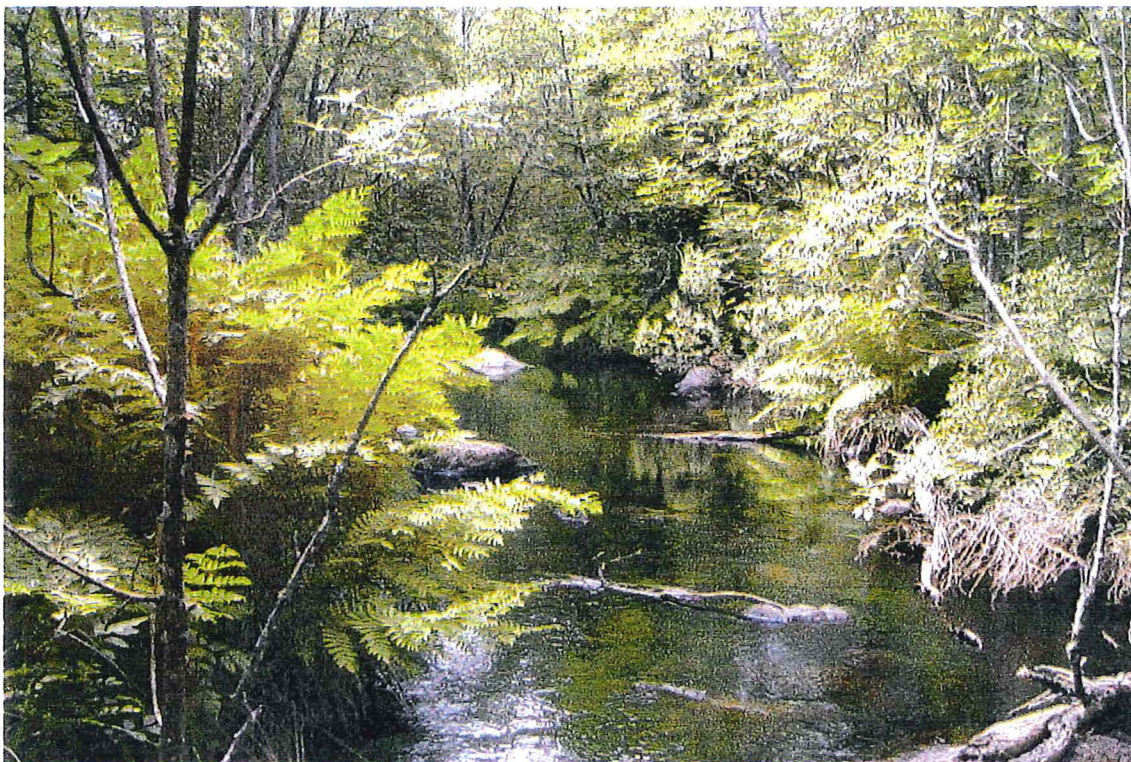

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN
INFORMERAR

KALKNINGSPLAN FÖR KALMAR LÄN 2001 - 2006

Kalkningsplan för Kalmar län 2001 - 2006

Meddelande 2000:17

ISSN 0348-8748

ISRN LSTY-H-M-2000/17-SE

Utgiven av:	Länsstyrelsen Kalmar län, sept -00
Ansvarig enhet:	Miljöenheten
Författare:	Malin Kanth, Elisabeth Thysell och Ann-Eva Zidén
Omslagsbild:	Alsterån Foto: Mattias Persson
Karttillstånd:	Lantmäteriet, medgivande M2000/5163
Tryckt hos:	Länsstyrelsens tryckeri
Upplaga:	Nr 1, 60 ex

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Målsättning	5
OH-kostnader	5
Planerade kalkningsåtgärder	5
Ansökan för 2001	6
Planerade biologiska återställningsåtgärder	7
Planering/utvärdering	8
Effektuppföljning	8
Kalkningsplaner 2000	10
Översiktskarta över kalkobjekt i Kalmar län	11
Översiktskarta norra länet	12
Översiktskarta i mellersta länet	13
Översiktskarta i södra länet	14
1 Hjorten och Sjösbosjön	15
2 Älen	17
3 Stensjön	18
4A Storsjön	19
4B Riskeboån	21
5 Anen	22
6 Virån, Nerbjärken, Ver m. fl.	24
7 Nötån	26
8 Lillån	28
9 Sällevadsån	30
10 Virserumsån - Gårdvedaån	32
11 Hesjön m. fl.	34
12 Salens avrinningsområde	36
13 St Hammarsjön m. fl.	38
14 Hjortesjön	40
15 Hällesjön	42
16 Videbäcken, Emån	43
17 Sinnernsjöarna m. fl.	45
18 Badebodaån	47
19 Alsteråns sjöar	50
20 Norregöl	53
21 Stensjön, Snärjebäcken	55
22 Ljungbyåns sjöar	57
23 Hultebräan, Hagbyån	60
24 Hagbyån	62
25 Torsjöområdet	64
26 Mosjön	66
27 Vänsjösjön - Ugglebosjön	67
28-29 Bruatorpsån	69
30 Skärsjön	72
31 Lyckebyån	73
32 Nättrabyån	78

Länsstyrelsens i Kalmar län verksamhetsplan för år 2001

Sammanfattning

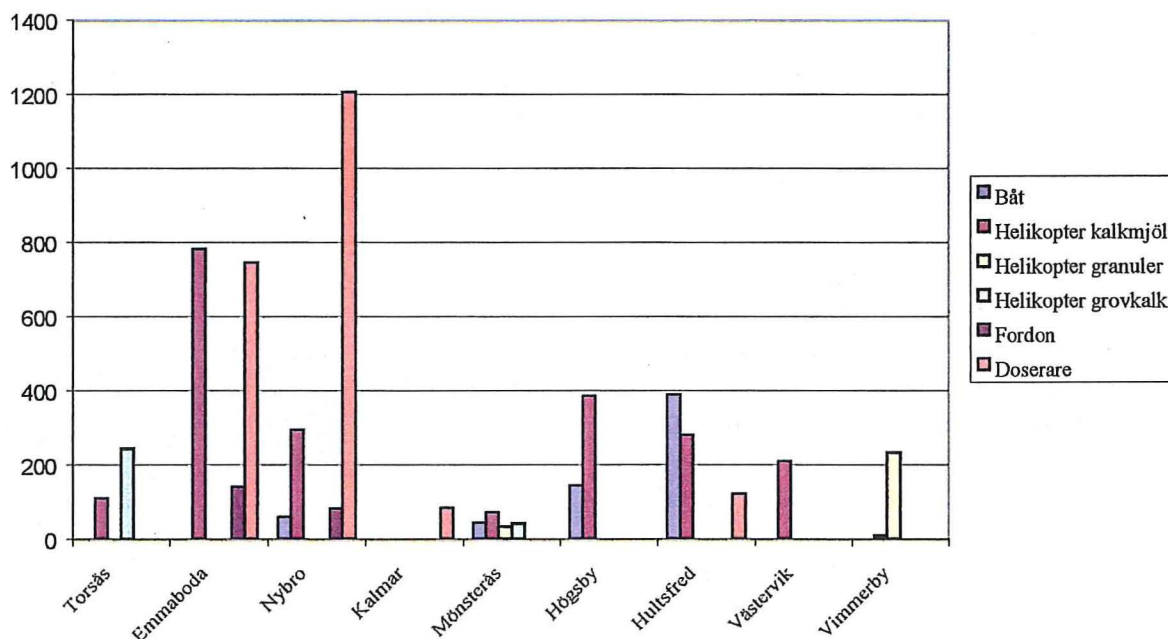
Kalmar län planerar att under år 2001 sprida 5 686 ton kalk vilket är en minskning med ca 20 % jämfört med planen för år 2000. Minskningen uppnås genom effektivare spridning som är ett resultat av de nya planerna och att kalkningen samordnas avrinningsområdesvis. Ett flertal av länets gamla och små doserare har tagits ur bruk och ersatts med kalkning av sjöar och våtmarker. I länet används numera grovkalk och/eller granuler i de flesta projekt med våtmarkskalkning.

Genom att planerna effektiviseras kommer marginalerna för kalkningen att minska. Detta innebär att kalkningarna **måste** genomföras när de är planerade för att undvika skador i sjöar och vattendrag. Kostnaden för dessa planerade kalkningar beräknas till 4 029 380 kr varav statsbidrag 3 600 347 kr

Att kalkningen optimeras innebär inte att behovet av uppföljning minskar utan snarare ökar för att en utvärdering av den minskade kalkmängden ska vara möjlig.

Fiskväg planeras i Alsterån vid Skälleryd för lax och havsvandrande öring och i Nötån för stationär öring. För byggnationen i Alsterån har kontakter tagits med kommunen, kraftverksägare och Kammarkollegiet. Kommunen, Kammarkollegiet, Alsteråns vattenvårdsförbund och Alsteråns fiskevårdsområde är mycket positiva till det planerade omlöpet.

Planerad kalkmängd per kommun och metod

Inledning

Kalmar län får betydligt mindre nederbörd än grannlänerna på det ”Småländska höglandet” men på grund av närheten till Östeuropa är nederbördens pH jämförelsevis låg (pH-värdena ligger runt 4,5 pH-enheter). Nederbördens pH-värde har varit något högre under den senare halvan av 90-talet. En utvärdering av Kalmar läns icke kalkade sjöar (referenssjöar och särskilda icke kalkade vatten) visar att trots minskade utsläpp och nedfall av försurande ämnen ökar försurningen i länets södra delar.

Målsättning

En övergripande målsättning för länet är att hålla en biologisk acceptabel vattenkvalitet, pH 6,0 och alkalinitet 0,05 mekv/l som lägsta nivå under alla delar av året i den mån värdena inte är lägre i naturligt tillstånd. I realiteten är detta svårt att tillämpa. Dels måste en viss extra buffertförmåga finnas åtminstone mellan surstötarna och dels harmonierar pH 6,0 bättre med 0,1 mekv/l i alkalinitet. Kalkningens målsättning är därför att pH 6,0 och alkaliniteten 0,1 mekv/l skall uppnås i minst 95% av de kalkade vattnen vid provtagningstillfället. Med denna målsättning sjunker förhoppningsvis inte alkaliniteten under 0,05 mekv/l även om provtagning inte alltid sker när vattnet är som surast. Genom kalkning skall också den naturliga floran och faunan kunna bestå eller återkomma. Som komplement till kalkningen har länsstyrelsen därför som mål att underlätta återkolonisation av naturligt förekommande arter t.ex. genom att röja vandringshinder för fisk och att återintroducera bland annat fisk och flodkräffa.

OH-kostnader

Under innevarande år tar länsstyrelsen ut OH-kostnader med 10 % av bruttolönen för egen personal anställd på sakanslag. Detta sker enligt överenskommelse med Naturvårdsverket. Även år 2001 kommer OH-kostnader att tas ut med någon viss procentsats. Detta innebär att länsstyrelsen behöver 50 000 à 100 000 kr extra för administration och effektfuppföljning.

Planerade kalkningsåtgärder

Under 1998-2000 pågick en översyn av kalkningsstrategier och spridningsplaner. Inför årets ansökan har planerna i fem kommuner reviderats. En effektivisering och optimering av kalkningen har genomförts och genomförs i och med att kalkningsplanerna även samordnas avrinningsområdesvis. Kalkning efter de nya planerna sker oftare och med mindre mängder. I och med de reviderade planerna kommer ansökan för kalkning att vara ca 20 % lägre än föregående år. Det vi söker för nu är verkligen precis det vi behöver och systemen är väldigt känsliga för en nedskärning utöver den som gjorts.

Helikopterkalkning av Norregöl. Foto Lennart Johansson ©

Ett flertal av länets gamla och små doserare har tagits ur bruk och ersatts med kalkning av sjöar och våtmarker. Doserarna som tagits ur bruk byggdes under 80-talet och har inte den driftsäkerhet som behövs för att de ska fungera tillfredsställande.

Inom länets våtmarkskalkning kalkar man numera med grovkalk och/eller med granuler. I ett par av kommunerna har man under en längre period kalkat med grovkalk. Erfarenheten av

detta är att det fungerat bra. Vi kommer i fortsättningen att kalka våtmarker med antingen grovkalk eller granuler. I en kommun fortsätter man att kalka med kalkstensmjöl.

Södra delen av Kalmar län har mycket få sjöar. Omsättningstiden i vattendragssystem i denna delen av länet är mycket kort och i och med det blir systemen väldigt svårkalkade. För att få bukt med kalkningsproblematiken skulle det behöva göras en våtmarksinventering för att identifiera utdikade våtmarker som kan restaureras och för att få reda på befintliga våtmarkers naturvärden. Samtidigt skulle det även behöva göras en biotopkartering med en bottenfaunaprovtagning och elfiske i vissa delar av vattendragen för att få reda på de limniska naturvärdena. Därefter kan lämpliga våtmarker som inte hyser känsliga naturvärden samt restaurerade utdikade våtmarker kalkas.

Under hösten 2001 kommer vi att kalka i Lyckebyån och Nättrabyån efter en ny plan som arbetats fram av en konsult under år 2000 i samarbete med länsstyrelsen i Blekinge och Kronoberg. Under år 2001 ska även en reviderad plan för Stångån och norra Botorpsströmmen vara klar. Här tas en gemensam plan fram för Kinda och Ydre kommun i Östergötland och Vimmerby kommun i Kalmar län.

Ansökan för 2001

Kalmar län ansöker härmed om medel för kalkningsåtgärder inför 2001 enligt nedan. Totalt planeras 5 686 ton kalk att spridas under 2001. Kalkningsåtgärderna omfattar endast omkalkning av projekt, dels med 85 % statsbidrag och dels med 100% statsbidrag.

Antal ton kalk inom 85 % projekt skall spridas enligt följande

Metod	Kalkmjöl	Grovkalk	Granuler	Totalt
Flot	397			397
Flyg	1709	223	265	2197
Ford	220			220
Kdos	1051			1051
Totalt	3377	223	265	3865

Antal ton kalk inom 100 % projekt skall spridas enligt följande

Metod	Kalkmjöl	Grovkalk	Granuler	Totalt
Flot				
Flyg	485			485
Ford	236			236
Kdos	1100			1100
Totalt	1821			1821

Kalkningsåtgärder med 85% statsbidrag

Kalkningsåtgärderna med 85% statsbidrag under 2001 omfattar totalt 203 objekt inordnade i 29 projekt och 55 åtgärdsområden enligt föreliggande kalkningsplan. Kostnaden för dessa åtgärder beräknas till 2 860 220 kr, varav **statsbidrag: 2 431 187 kr**

Kalkningsåtgärder med 100% statsbidrag

Kalkningsåtgärderna med 100% statsbidrag under 2001 omfattar totalt 37 objekt inordnade i 5 projekt och 7 åtgärdsområden enligt föreliggande kalkningsplan. Sammanlagd kostnad är **1 169 160 kr** för åtgärder. Projekten presenteras i planen.

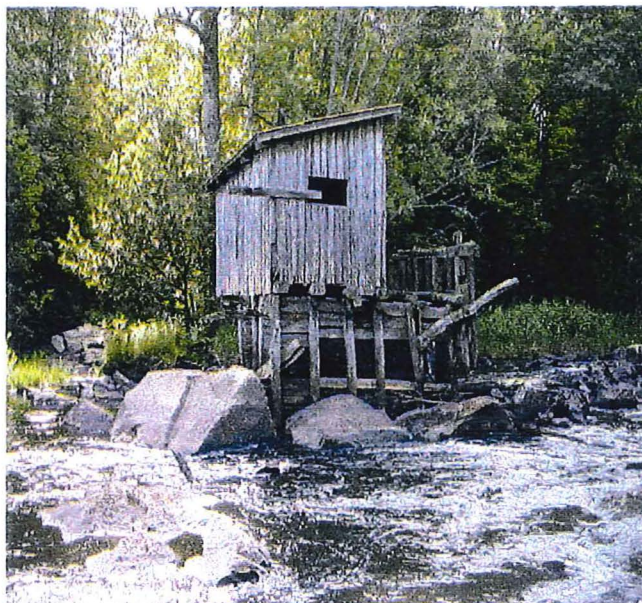
Planerade biologiska återställningsåtgärder

Planerna är att kunna påbörja byggnationen av ett omlöp vid Skälleryd i Alsterån under år 2001. I september 2000 skickades förslaget till fiskväg till alla inblandade. Kommunen, Alsteråns vattenvårdsförbund och Fiskevårdsföreningarna i Alsterån är mycket positiva till byggnationen. Kontakter är tagna med kraftverksägaren, kommunen och Kammarkollegiet. Kammarkollegiet är villiga att hjälpa till för att få till stånd en överenskommelse mellan kraftverksägaren och staten. En byggnation av fiskväg vid Skälleryd skulle öka åns areal lek- och uppväxtområden för vandringsfisk med nästan 60 %. Alsterån är ett av Sydsveriges få kvarvarande laxförande vattendrag vilket gör systemet unikt och extra värdefullt. Projektet har högsta prioritet i Kalmar läns plan för biologisk återställning.

Under år 2001 hoppas vi att kunna komma igång med återställning i någon av lokalerna i Nötån, biflöde till Emån. Om Naturvårdsverket beviljar en omfördelning av kalkningsmedel till medel för biologisk återställning för projektering av fyra vandringshinder och en utflyttning av sten i Nötån under hösten 2000 hoppas vi att kunna komma igång med arbetet under 2001.

I rapporten "Övervakning av flodpärlmussla, 1999, Emåns vattensystem", (Länsstyrelsen i Jönköpings län, meddelande 2000:18) påpekas att populationen i Nötån är hotad och behöver stöd av en starkare öringpopulation för sin reproduktion. En restaurering av Nötån har näst högsta prioritet i länsplanen för biologisk återställning.

Under sommaren år 2000 gjordes det en biotopkartering i delar av länets kalkade vattendrag. Sammanställningen av karteringen kommer att bli klar under hösten. När materialet är utvärderat kommer en revidering av planen för Kalmar läns biologiska återställning att göras.

Gammal kvarn i Alsterån

Foto Mattias Persson ©

Planering/utvärdering

Länsstyrelsen ansvarar för administration och planering av kalkningsåtgärder och biologisk återställning i länet. Kommunerna sköter detaljplanering och utförandet i egen regi eller genom entreprenör. Spridningskontroll och drift av doserare sköts också av kommunerna.

Löpande verksamheter

Under året hålls en eller två träffar med de som ansvarar för kalkningen på kommunerna. Under dessa möten informerar vi om nyheter inom verksamheten och eventuella förändringar och en avstämning av hur kalkningsverksamheten fortlöper i länet görs samt eventuella problem tas upp.

Administration av kalkbidrag till kommunerna har optimerats och kan inte effektiviseras ytterligare.

Den administrativa delen av kalkningsverksamheten är omfattande och kräver stora arbetsinsatser från länsstyrelsen: verksamhetsberättelse, nyckeltalsredovisning, verksamhetsplan, kalkningsplan, biologisk återställning, ekonomisk redovisning en gång per kvartal och remissutlåtanden med mera. Utöver detta deltagande i informations- och utbildningsträffar.

Upphandling av bottenfaunaundersökning, nätprovfiske och elfiske sker årligen inom den biologiska effektuppföljningen.

Vattenprovtagning och analys inom kemiska effektuppföljningen sker kontinuerligt.

Förstärkning till ordinarie personal för löpande utvärdering av effektuppföljningen önskas.

Punktinsatser

För att länsstyrelsen i Kalmar län ska kunna mata in värden i KALK-databasen behöver vi resurser för att kunna anställa någon. Som det ser ut i dag hinner inte ordinarie personal med att utföra även detta jobb.

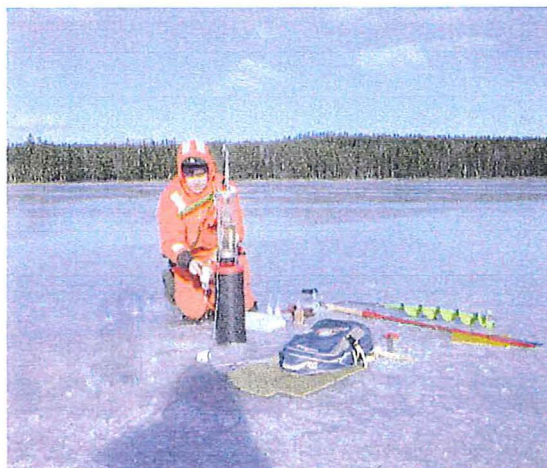
De flesta kalkplaner i länet är nyligen reviderade. Ett jobb som kommer att påbörjas, om tid och medel medger, är att samordna de olika planerna avrinningsområdesvis, så som vi redan gjort i Lyckebyån, Ljungbyån, Nättrabyån, Stångån. (De vattendragssystem som återstår är Alsterån och Emån.)

Våtmarksinventering i södra länet för eventuell restaurering av våta marker och kalkning.

Effektuppföljning

Syftet med effektuppföljningen är att kontrollera kalkgivans kemiska effekt och att den biologiska målsättningen med kalkningen uppfylls. Den biologiska effektuppföljningen år 2001 kommer att följa den upprättade planen från 1995.

Planen är framtagen med avsikten att samverka med länets olika samordnade recipientkontrollprogram för att på bästa sätt optimera provtagning och information. Provtagningen kommer att utföras av olika konsulter.

Provtagning av sjön Hjorten. Foto Lennart Johansson ©

Den kemiska effektuppföljningen kommer att följa planen som upprättades i februari 1995 och reviderades inför 1998. Tidsseriepunkterna provtas av länsstyrelsens ordinarie personal och analyseras av ackrediterat laboratorium. Yttäckande punkter provtas av kommunerna och analyseras av länsstyrelsens ordinarie personal (som årligen deltar i internkalibreringar). Länsstyrelsens analysjobb och fältarbete motsvarar cirka 60% av en heltidstjänst.

Vad gäller effektuppföljningen kommer insatsen inte att minska utan möjligen öka lite. Bara för att kalkningen optimeras innebär ju inte det att uppföljningen minskar utan snarare ökar för att man ska kunna utvärdera de nya kalkningsplanernas effekter.

KALKNINGSPLANER

2001

Förklaring till kalkningsplanen

Texten i planen är inte reviderad förutom punkten "Förändring inför 2001".
Här har vi skrivit in om det har skett eller planeras någon förändring.
Flera planer är reviderade under året och vi talar då om i denna punkt hur förändringen ser ut.
Tabellen med kalkdoser är då ändrad enligt nya planen.

Tabellen "Planerade kalkningar" har fått nytt utseende fr.o.m. i år.
Vi har lagt till "**Åtgärdsområde**" som är ett fastställt geografiska område och "**Åtgärdsområdets beteckning**" som är en beteckning som kommer att användas i KALK-databasen. "**Åtgärdsområde**" och "**Åtgärdsområdets beteckning**" är skrivet med **fet** stil i tabellen och de objekt som ingår är skrivna med vanlig text direkt under varje område. Nytt i denna plan är även objektets beteckning som är en kod som kommer att användas i KALK-databasen. Denna kod är skriven med vanlig text under åtgärdsområdets beteckning.

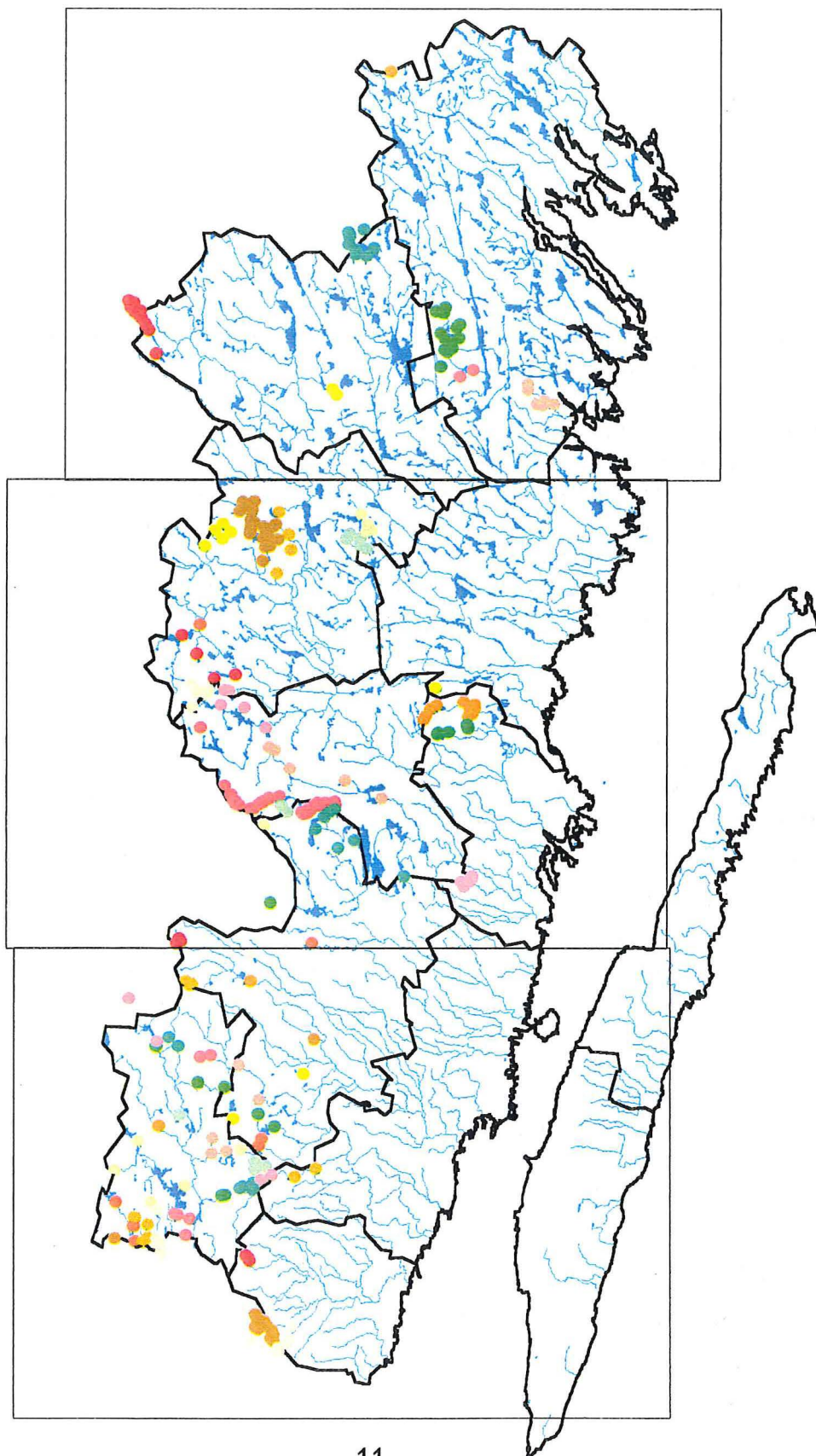
ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Anm
01HJORTEN	0884-01A													
01JÖSSEGÖLEN 1	0884HJORT001VM	6404220	1476490	TIMA	FLYG	3,0		14	14	14	14	14	14	Granuler
0861STENS001VM	16NYBYGGET	6343810	1527020	TIMA	FLYG	0,1		4	4	4	4	4	4	Grov
				OMR.KOD	METOD									
				TIVA	Vattendrag	KDOS	Doserare							
				SJÖN	Sjökalkning	FLOT	Båt							
				TIMA	Våtmark	FLYG	Helikopter							
						FORD	Fordon							

Anm. Har vi använt för att ange om **granulerad kalk** eller **grovkalk** kommer att användas.
För övriga objekt används kalkmjöl.

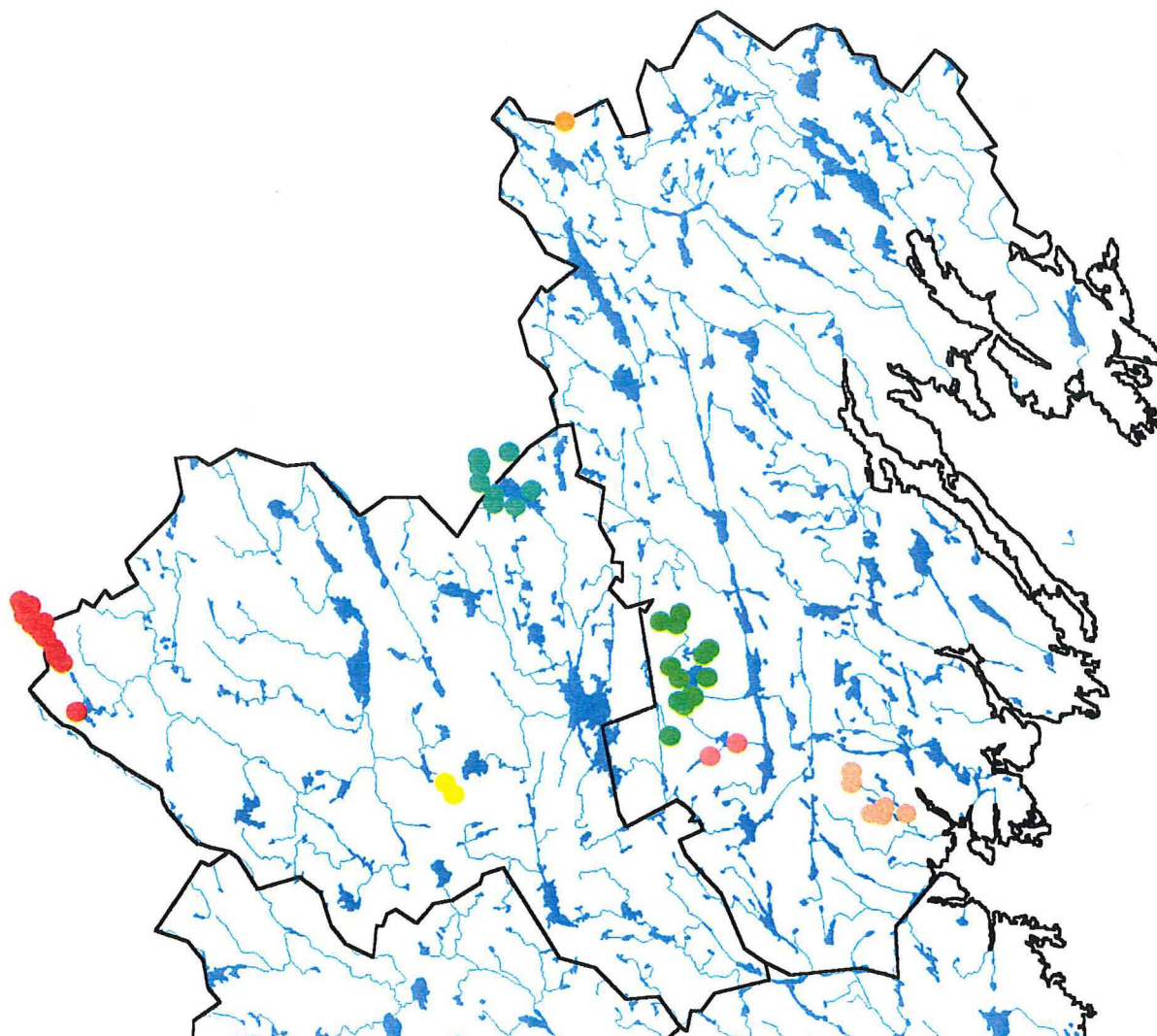
Diagrammen i kalkplanen är inte uppdaterade och beskriver effektuppföljningen fram till och med 1998.

Kartor över de olika projekten har utgått, vi hänvisar till planen för år 2000.
Däremot finns översiktskartor med i denna plan.

Kalkobjekt i Kalmar län

Kalkobjekt i norra delen av Kalmar län

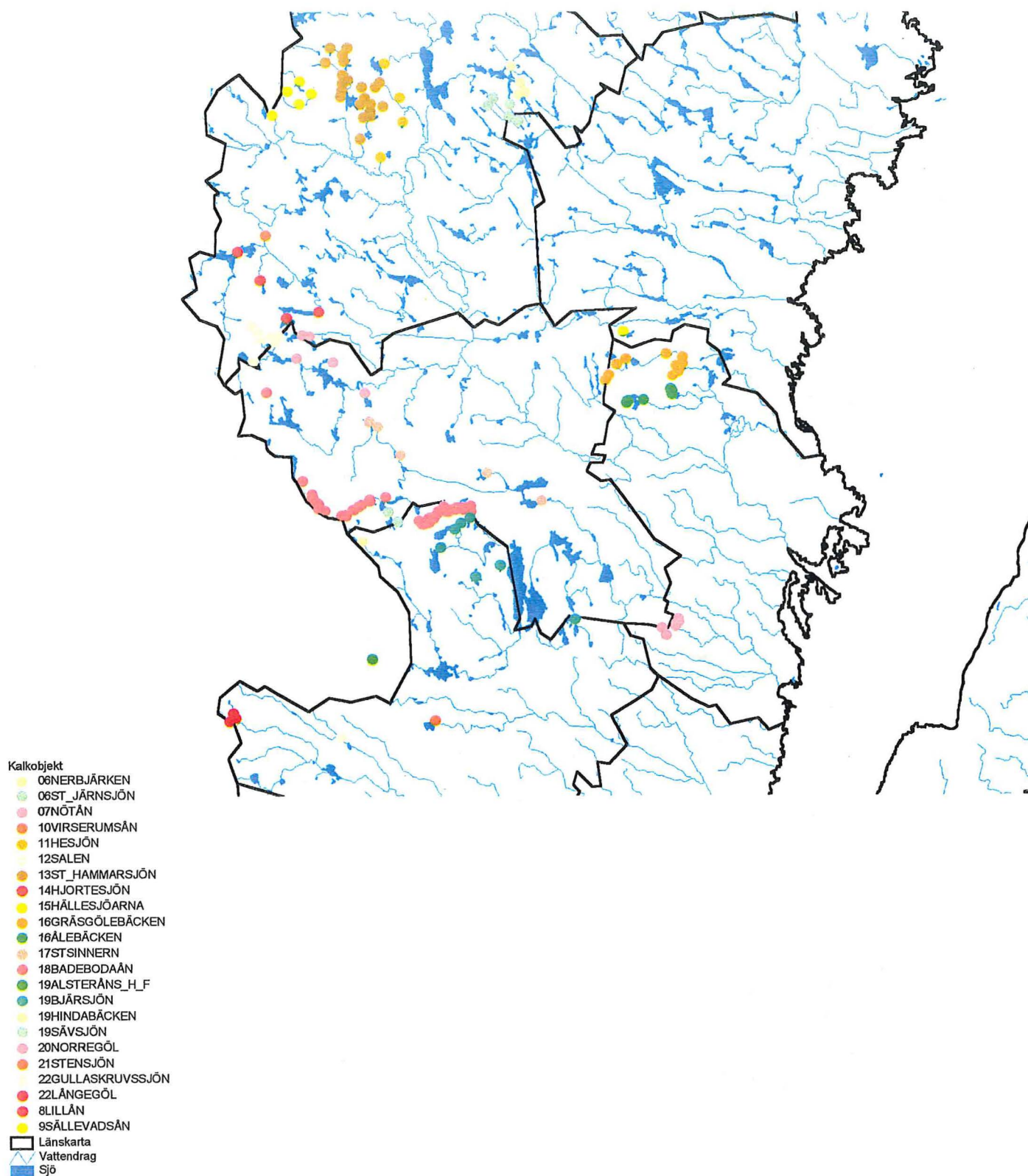

Kalkobjekt

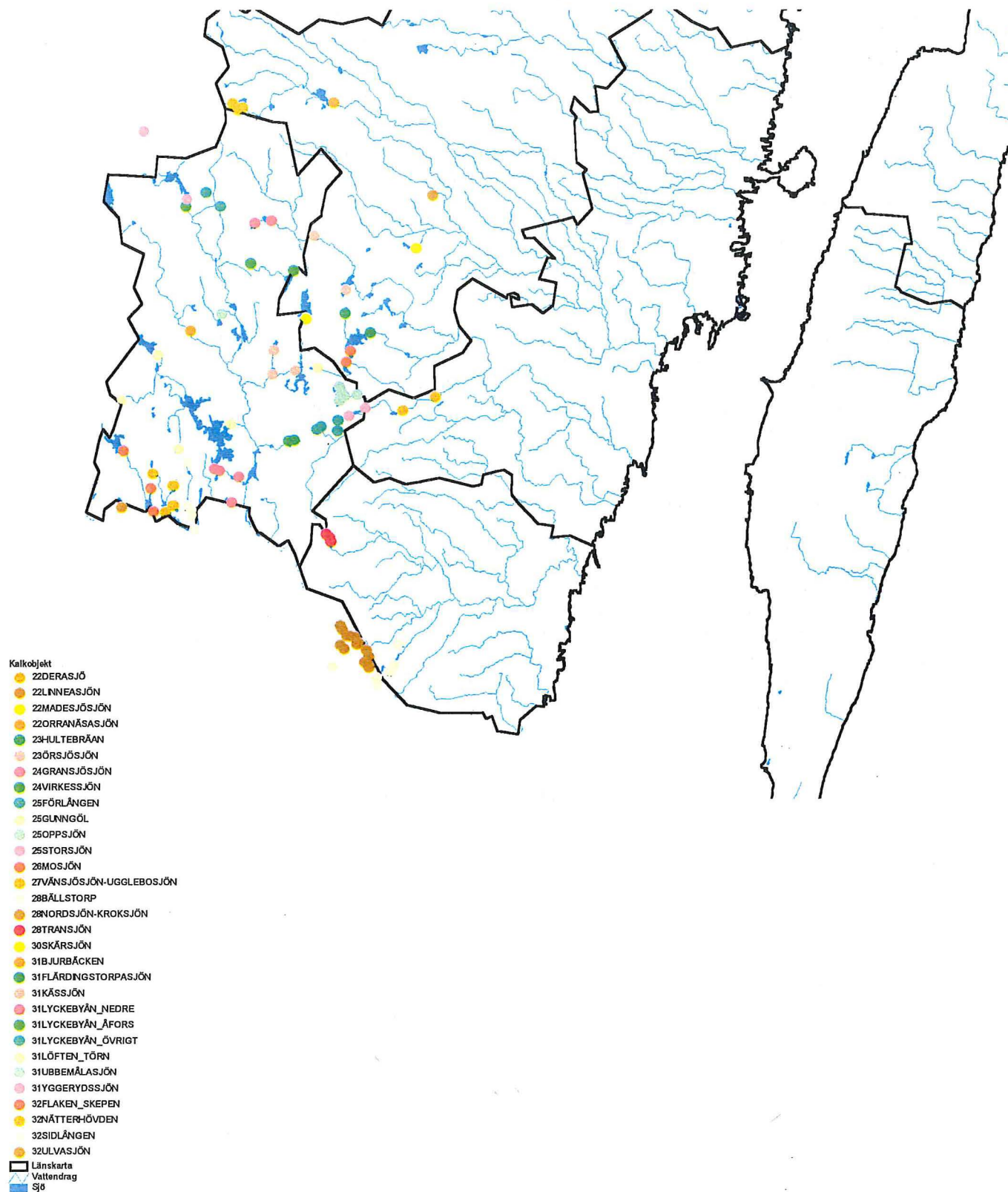
- 01HJORTEN
- 02ÄLEN
- 03STENSJÖN
- 04FIGHULTSGÖL
- 04RISKEBOÅN
- 04SKINNSJÖN
- 04STORSJÖN
- 05ANEN

□ Länskarta
■ Sjö
— Vattendrag

Kalkobjekt i mellersta delen av Kalmar län

Kalkobjekt i södra delen av Kalmar län

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
1	Hjorten och Sjösbosjön	67	Vimmerby	85 %	1

Via Lillån rinner vattnet vidare till Stångån. Söder om sjön Hjorten rinner **Silverån**, ett område av **riksintresse för naturvården**. Silveråns riksintresse har föreslagits att utökas med Hjorten, Sjösbosjön och Lillåns dalgång, främst på grund av geologiska och terrestra värden. Hjorten och Sjösbosjön ingår i ett område som tillsammans med Silveråns har högsta naturvärde. I Silveråns ådal finns mäktiga isälvsavlagringar, odlingslandskap och urskogsartade tallbestånd. Sjösbosjöns dalgång utgörs av ett barrskogsbevuxet område och sjön omges vidare av kulturhistoriska marker och lövhagar. Mellan sjön Hjorten och Skurusjön finns ett område som ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet.

Biologi

I **Hjorten** förekommer mört, abborre, benlöja, sik, gädda, gös och signalkräfta. Hjorten är häckningslokal för storlom (3 par + samlingsplats), fiskgjuse, storskrake, knipa, trana, drillsnäppa, gräsand och fiskmå. Bottenfaunan har höga naturvärden i Hjorten.

I **Sjösbosjön** finns mört, abborre, gädda och lake. I **Skurusjön** och **Lillån** finns abborre, gädda, mört, lake, signalkräfta och storlom (4).

Utter och öring finns i Stångåns vattensystem.

Nyttjande

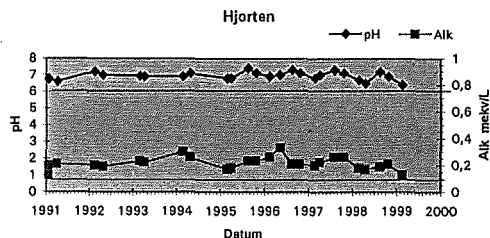
Hjorten är upplåten som kortfiskesjö. I anslutning till sjön finns en naturcamping med anslutande aktiviteter såsom ångbåtsfärder på sjön, paddling, vandringsleder etc. Övernattningsmöjligheterna har expanderat med stugbyar, rum osv. vilket ger ett ökat tryck på fiske och friluftsliv. En barnkoloni är lokaliserat till Hjorten. I närheten av Hjorten kan aktiviteter såsom guldvaskning bedrivas och nära intill finns Stenforsakvarn som innehar ett museum. Silveråns- och Sjösbosjöns dalgång bjuder på många kultur- och naturupplevelser.

Prioritet

Lillåns delavrinningsområde har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994-1998

Hjortens utlopp betraktas som målpunkt för kalkningsprojektet. pH och alkaliniteten uppfyller målen under hela 5-årsperioden. Dock visar alkaliniteten en nedåtgående trend sedan 1994. Bottenfaunan i utloppet från Hjorten var ej eller obetydligt påverkad av förorening 1992. 1996 var bottenfaunan ej eller obetydligt påverkad i Hjorten. Det konstaterades samtidigt att bottenfaunan har höga naturvärden.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l nedströms från Sjösbosjön.
- ☐ Bottenfaunan ska framöver kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen i Hjorten och Lillån.
- ☐ Musslor och kräftor ska kunna reproducera sig årligen.

Förändring inför 2001

Detalj- och spridningsplaner reviderades 1998. Som kalkmedel kommer granulerad kalk att användas. I dagsläget kan Vimmerby kommun endast kalka med ca 35 % av vad som enligt kalkplanen behövs för att upprätthålla målen med kalkningen. Tidigare har Vimmerby kommun kalkat i Ydre kommun i Östergötland, men i Östergötland har man numera som policy att inte kalka våtmarker. För att lösa detta problem har kontakter tagits för att revidera planen på bästa sätt och så att båda länen blir överens.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Anm
01HJORTEN	0884-01A													
01JÖSSEGÖLEN 1	0884HJORT001VM 6404220 1476490			TIMA	FLYG	3,0		14	14	14	14	14	14	Granuler
01GLADBRON 2	0884HJORT002VM 6403910 1476650			TIMA	FLYG	0,2		2	2	2	2	2	2	Granuler
01DALARYD 3	0884HJORT003VM 6403860 1477250			TIMA	FLYG	0,1		2	2	2	2	2	2	Granuler
01FÖDEKULLAMAD 4A	0884HJORT004VM 6403200 1476770			TIMA	FLYG	0,3		3	3	3	3	3	3	Granuler
01FÖDEKULLAMAD 4B	0884HJORT005VM 6403120 1477200			TIMA	FLYG	0,3		9	9	9	9	9	9	Granuler
01FÖDEKULLAMAD 4C	0884HJORT006VM 6403020 1477110			TIMA	FLYG	1,0		6	6	6	6	6	6	Granuler
01FÖDEKULLAMAD 4D	0884HJORT007VM 6402570 1477350			TIMA	FLYG	1,7		19	19	19	19	19	19	Granuler
01FÖDEKULLAMAD 4E	0884HJORT008VM 6402620 1477630			TIMA	FLYG	0,2		1	1	1	1	1	1	Granuler
01FÖDEKULLAMAD 4F	0884HJORT009VM 6402610 1477560			TIMA	FLYG	0,1		0	0	0	0	0	0	Granuler
01FÖDEKULLAMAD 4G	0884HJORT010VM 6402330 1477690			TIMA	FLYG	2,4		7	7	7	7	7	7	Granuler
01STORAKÄRR 6	0884HJORT011VM 6402650 1478210			TIMA	FLYG	0,9		3	3	3	3	3	3	Granuler
01LILLÅN 7A	0884HJORT012VM 6401950 1478060			TIMA	FLYG	0,4		3	3	3	3	3	3	Granuler
01LILLÅN 7B	0884HJORT013VM 6401570 1478330			TIMA	FLYG	2,1		31	31	31	31	31	31	Granuler
01LILLÅN 8	0884HJORT014VM 6400790 1478930			TIMA	FLYG	0,7		7	7	7	7	7	7	Granuler
01LILLÅN 9	0884HJORT015VM 6400450 1479110			TIMA	FLYG	0,2		2	2	2	2	2	2	Granuler
01MOSSEN 10	0884HJORT016VM 6400330 1479070			TIMA	FLYG	0,4		2	2	2	2	2	2	Granuler
01STORMOSSEKÄRRET 11	0884HJORT017VM 6400160 1479050			TIMA	FLYG	1,5		6	6	6	6	6	6	Granuler
01ÄNGSBOMADGÖLEN 12	0884HJORT018VM 6399760 1479560			TIMA	FLYG	2,2		6	6	6	6	6	6	Granuler
01KUNGSBACKEKÄRREN 13	0884HJORT019VM 6396210 1480560			TIMA	FLYG	1,4		7	7	7	7	7	7	Granuler
							19,1	130	130	130	130	130	130	

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Hjorten	639619	148265	Tidsserie	Sjömitt	4/år	4/år	4/år	
SM177,Mossnäs	639300	149260	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Sjösbosjön	639833	148052	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Stormossekärret								X
Födekulla mad								X
Referenspunkt								X
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Hjorten	639619	148265	Tidsserie	1/3	2003	2003		
SM177,Mossnäs	639300	149260	Tidsserie	1/3		2003	2003	

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
2	Älen	67	Vimmerby	85 %	2

Projektet består av en sjö på 17 ha som kalkas direkt. Sjön dränerar via Lillån genom Södra Vimmerby till Stångån. Skog dominerar i omgivningen.

Biologi

Gädda, abborre, mört, öring och inplanterad regnbåge finns i sjön. Det är osäkert om flodkräftbeståndet finns kvar men det är dock lämpligt att eventuellt återinplantera flodkräfta. I sjön och dess omgivning förekommer fiskgjuse, trana, häger och storlom (4). Mellan närbelägna sjön Nyn och Älen finns ett område av riksintresse för natur- och kulturminnesvården.

Nyttjande

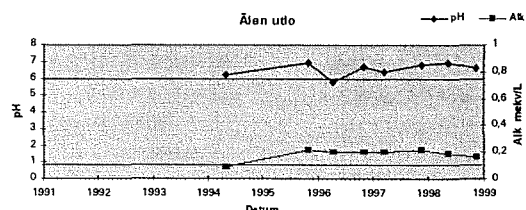
Älen är en attraktiv sportsfiskesjö upplåten endast för flugfiske.

Prioritet

Älen har prioritet 2 som punktojekt enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Älen kalkades första gången 1995. Efter kalkningen uppfyller sjön målet för pH och alkalinitet. Nätprovfiske kommer att genomföras år 2000. Älen kommer att kalkas med ny strategi från och med 1999.

Målsättningen

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Älen.
- ☐ Mört, och flodkräfta ska kunna reproducera sig årligen i Älen.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
02ÄLEN	0884-02A												
ÄLEGÖL	639 020 150 780	6390200	1507800	SJÖN	FLYG	2	0,1	2		2		2	2
ÄLEN	639 106 150 715	6391060	1507150	SJÖN	FLYG	17	2,93	7		7		7	7
						19		9	0	9	0	9	9

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param 2/år	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Älen	639106	150715	Yttäckande	Utlöpp				
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Älen	639106	150715	Yttäckande	1/6	2006			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
3	Stensjön	70	Västervik	85 %	2

Stensjön är en skogssjö omgiven av sumpskog. Sumpskogsarealen har minskat kraftigt i södra Sverige och ett relativt opåverkat område av denna storlek är numera ovanligt och därför extra skyddsvärt. Våtmarkerna är av naturvärdesklass 2 och den östra delen ingår i ett större område av riksintresse för det rörliga friluftslivet. Via Fetgöl som också kalkas rinner vattnet norrut till Storån i Östergötlands län.

Biologi

Abborre, gädda, mört, sutare och storlom (4) förekommer i sjön. Flodkräfta finns åter i sjön sedan 1997. Våtmarkerna innehar höga naturvärden.

Nyttjande

Sportfiske av gädda och abborre förekommer i sjön. Stensjön ingår i Tolångens m fl sjöars fiskevårdsområde. Östra delen av sjön ingår i riksintresse för friluftslivet, Riseboområdet. Inom Riseboområdet finns en skyddsvärd fågelfauna. Mellan sjöarna i Riseboområdet löper mindre strövstigar och omgivande skogar inbjuder till svamp-, bärplockning och vandring. Servicen i området är omfattande med bland annat båtuthyrning, stug-, jakt- och fiskeservice.

Prioritet

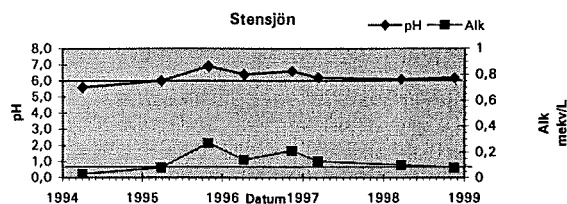
Stensjön har prioritet 2 enligt nationella kalkningsplanen.

Biologisk återställning

Under 1997 återintroducerades flodkräfta i Stensjön.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Stensjön kalkades första gången 1994. Först efter kalkningen 1995-10-01 uppfylls målen för pH och alkalinitet. Alkaliniteten har en sjunkande trend från 1996. Kommande effektuppföljning får visa om kalkningsstrategin är rätt.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Stensjön.
- ☐ Mört och flodkräfta ska kunna reproducera sig årligen i Stensjön.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
03STENSJÖN	0883-03A												
STENSJÖN	643 868 151 591	6438680	1515910	SJÖN	FLYG	14,0	3,07	14	0	14	0	14	0

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param 2/år	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Stensjön	643868	151547	Yttäckande	Utlopp				
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Stensjön	643868	151547	Yttäckande	1/6	2006			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
4A	Storsjön	71	Västervik	85 %	1, (3)

Projektet omfattar Botorpsströmmen 71 i Västerviks kommun.
Inom projektet kalkas 15 sjöar eller deras tillrinningsområde.

Biologi

Övergripande inom **Botorpsströmmens avrinningsområde** förekommer utter, öring, sik, elritsa och nissöga.

Även fiskgjuse, storlom, häger och sångsvan häckar inom avrinningsområdet.

Mjösjön, norr om Trehörn, hyser gädda och abborre, samt är känd för sin grodlek.

Trehörn hyser gädda och abborre, samt att grodor förekommer rikligt. Trana nyttjar sjön för näringssök.

Vid **Hällesjöns** nordvästra strand finns ett mycket värdefullt odlingslandskap (ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet) vilket kräver försiktighet vid kalkningen.

Bogöl hyser abborre, gädda, mört och gers.

Storsjön hyser mört, gädda, sarv, gers, sik samt storvuxen abborre.

I **Mjösjön**, nedströms Storsjön, fiskar storlom och häger. Utloppet är en viktig lokal för strömstare vintertid.

Bottenfaunan vid **Sörkärr**, nedströms Storsjön, har höga naturvärden med bl a *Stenelmis canaliculata* (4), *Georgiella pilosa* (indikator föror.) samt *Ibisa marginata* (2).

Tyreln hyser abborre, gädda, mört, sarv, gers, lake och nors.

I **Skinnsjön** förekommer 2 arter glacialrelikta kräftdjur; *Pallacea quadrispinosa* och *Mysis relicta*. Sjön hyser gädda, mört, abborre, braxen, sutare, sarv, lake, ål, gers och nors. Vid sjöns östra vik finns odlingslandskap klass 3. Det är viktigt att hänsyn tas till detta område vid kalkning.

Mysis relicta förekommer i **Tyreln** och i **Storsjön**.

Nyttjande

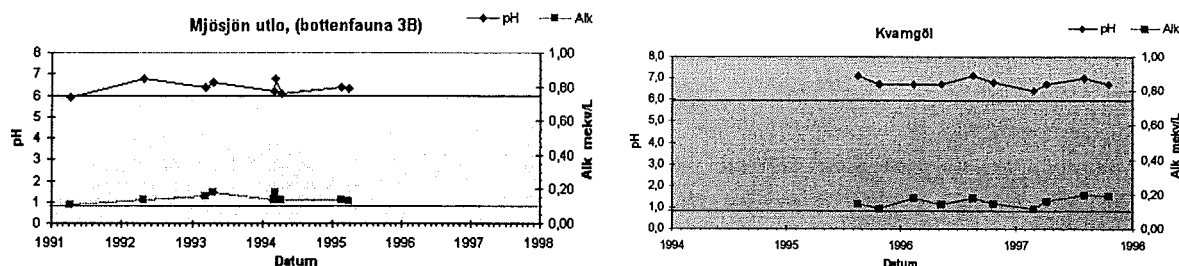
Huvuddelen av de kalkade sjöarna ingår i Assi Domäns kortfiskeområde. Storsjön är en populär fiskesjö. Storsjön nyttjas även som badsjö av Ankarsrumsborna. Det finns gott om naturliga badplatser för de som önskar sig en lugn miljö för sol och bad. Fighultsgöl är ett "put-and-take-vatten" med regnbåge.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen utom Fighultsgöl, som har prioritet 3.

Utvärdering av målpuppfyllelse 1994-1998

Mjösjöns utlopp/Kvarngölen är en representativ målpunkt för Storsjöns avrinningsområde.

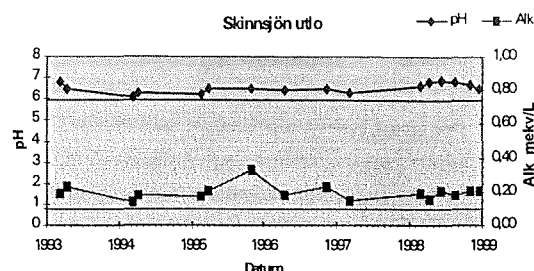

Diagrammen ovan visar att målsättningen för pH och alkalinitet hålls under hela perioden. Alkaliniteten ligger på en förhållandevis stabil och jämn nivå, vilket visar att kalkningen fungerar. Vid provfiske i Storsjön 1996 konstateras ett individrikt och storvuxet bestånd. Dock visar mörtens på en svag reproduktion. Förklaringen kan vara stort predationstryck av sjöns rika och storvuxna abborrpopulation. Provfisket i Bogöl visar att mörtreproduktionen fungerar, dvs ingen störning på grund av försurningen. Utloppet från Storsjön (Kvarngölen) bedöms som ej eller obetydligt påverkad av försurning 1992 och 1996 vad gäller bottenfauna. Bottenfaunan har även mycket höga naturvärden.

Skinnsjöns utlopp är en representativ målpunkt för Skinnsjöns och Tyrelns avrinningsområde.

Målsättningen för pH och alkalinitet uppfylls under hela 5-årsperioden. Vid nätprovfiske 1996 konstateras att mörtbestånden inte har några försurningsskador i Tyreln eller Skinnsjön.

Detaljplaner/spridningsplaner har reviderats under 1999.

Målsättning

- pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Kvarngöl och Skinnsjöns utlopp.
- Mört ska kunna reproducera sig årligen i Kvarngöl, Skinnsjön, Storsjön, Bogöl och i Tyreln.
- Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen vid Kvarngölen och Skinnsjön.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
04STORSJÖN	0883-04A												
MJÖSJÖN	640 316 152 423	6403160	1524230	SIJÖN	FLYG	12,0	0,19	4	4	4	4	4	4
LOMGÖL	640 256 152 281	6402560	1522810	SIJÖN	FLYG	2,0	0,19	1	1	1	1	1	1
TREHÖRN	640 235 152 398	6402350	1523980	SIJÖN	FLYG	24,0	0,24	11	11	11	11	11	11
BOGÖL	640 057 152 632	6400570	1526320	SIJÖN	FLYG	14,0	4,04	2	2	2	2	2	2
HÄLLESJÖN	640 015 152 591	6400150	1525910	SIJÖN	FLYG	2,0	0,11	18	18	18	18	18	18
KROKSJÖN	639 929 152 351	6399290	1523510	SIJÖN	FLYG	14,0	0,44	3	3	3	3	3	3
LILLEVATTNET	639 850 152 617	6398500	1526170	SIJÖN	FLYG	15,0	1,23	2	2	2	2	2	2
LJUSGÖL	639 847 152 416	6398470	1524160	SIJÖN	FLYG	5,0	2,91	1	1	1	1	1	1
STORSJÖN	639 722 152 504	6397220	1525040	SIJÖN	FLYG	187,0	1,46	39	39	39	39	39	39
MJÖSJÖN	639 709 152 519	6397090	1525190	SIJÖN	FLYG	23,0	0,14	12	12	12	12	12	12
TORPGÖL	639 649 152 453	6396490	1524530	SIJÖN	FLYG	1,0	0,13	1	1	1	1	1	1
04SKINNSJÖN	0883-04B												
SKINNSJÖN	639 373 152 829	6393730	1528290	SIJÖN	FLYG	80,0	1,48	34	34	34	34	34	34
TYRELN	639 280 152 636	6392800	1526360	SIJÖN	FLYG	36,0	2,00	14	14	14	14	14	14
04FIGHULTSGÖL	0883-04C												
ÄVGÖL	639 680 152 411	6396800	1524110	SIJÖN	FLYG	7,0	0,80	2	2	2	2	2	2
FIGHULTSGÖL	639 428 152 350	6394280	1523500	SIJÖN	FLYG	8,0	1,48	4	4	4	4	4	4
							430,0	148	148	148	148	148	148

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Kvarngöl	639713	152580	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Skinnsjön	639375	152930	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Försjön	639702	152834	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Bogöl	640057	152632	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Fighultsgöl	639428	152350	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Hällesjön	640015	152591	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Kroksjön	639929	152351	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Ljusgöl	639847	152416	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Trehörn	640156	152474	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Tyreln	639280	152636	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Storsjön	639722	152504	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Kvarngöl	639713	152580	Tidsserie	1/3	2003	2003	2003	
Skinnsjön	639373	152879	Tidsserie	1/3	2003	2003	2003	
Bogöl	640057	152632	Yttäckande	1/6	2006			
Tyreln	639280	152636	Yttäckande	1/6	2006			
Storsjön	639722	152504	Yttäckande	1/6	2006			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
4B	Riskeboån	71/72	Västervik	85 %	3

Projektet består av Riskeboån 71/72.

Inom Botorpsströmmens del kalkas 12 sjöar eller deras tillrinningsområde.

Inom Riskeboåns avrinningsområden kalkas 2 sjöar eller deras tillrinningsområden.

Biologi

Naturvärden är dåligt kända inom Riskeboåns avrinningsområde.

Nyttjande

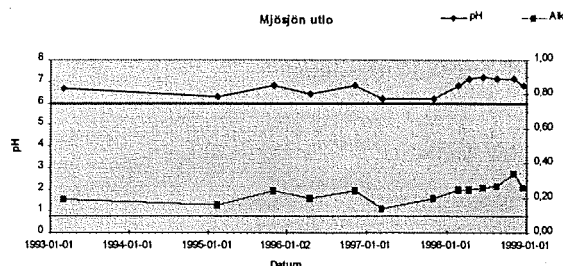
Huvuddelen av de kalkade sjöarna ingår i Assi Domäns kortfiskeområde.

Prioritet

Projektet har prioritet 3 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994-1998

I Riskeboåns avrinningsområde är målpunkten Mjösjöns utlopp. Målsättningen med avseende på pH och alkalinitet uppfylls under hela 5-årsperioden.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l Mjösjöns, Stora Grönsjöns och Kvarnsjöns utlopp.
- ☐ Mört ska kunna reproducera sig årligen i Mjösjön.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen i Mjösjöns utlopp.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
04RISKEBOÅN	0883-04D												
STORA GRÖNSJÖN	639 169 153 664	6391690	1536640	SJÖN	FLYG	7,0	0,61	5	5	5	5	5	5
BJÖRNGÖL	639 084 153 664	6390840	1536640	SJÖN	FLYG	2,0	0,23	1	1	1	1	1	1
KVARNSJÖN	638 914 153 906	6389140	1539060	SJÖN	FLYG	37,0	1,12	17	17	17	17	17	17
ÄKTEGÖL	638 862 153 805	6388620	1538050	SJÖN	FLYG	4,0	0,12	3	3	3	3	3	3
MJÖSJÖN	638 862 154 060	6388620	1540600	SJÖN	FLYG	20,0	0,18	19	19	19	19	19	19
MATKRABBAN	638 849 153 885	6388490	1538850	SJÖN	FLYG	1,0	0,32	1	1	1	1	1	1
							71,0	46	46	46	46	46	46

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Mjösjön	638862	154060	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
St Grönsjön	639169	153664	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Kvarnsjön	638914	153906	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Mjösjön	638862	154060	Tidsserie	1/3		2003	2003	

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
5	Anen	71	Vimmerby	85 %	1

Sjön Anen med en yta på 358 ha ligger på länsgränsen. Våtmarkskalkningen sker av 32,5 ha. Sjön omges av barrskog och dränerar via Vanstadån och Yxern till Botorpsströmmen.

Biologi

Förutom gädda, abborre och mört finns siklöja och signalkräfta i **Anen**. Gös planterades in 1998. Fiskgjuse häckar vid sjön och även lärkfalk, storlom och storskrake har observerats. Bottenfaunan har höga naturvärden i Anen, bl a förekommer den rödlistade snäckan *Marstoniopsis schultzi* (4). Vid Anen ligger ett område av högt naturvärde, en liten helt opåverkad tallmosse, omgiven av ett laggkärr.

Yxern, nedströms Anen, har ett rikt fågelliv med bl a häckande storlom, fiskgjuse, brun kärrhök, vattenrall, små fläckig sumphöna och häger. Vid Yxerns ständer finns klubbstarr, *Carex buxbaumii*. Yxern fiskbestånd består av gädda, abborre, mört, braxen, björkna, sarv, sutare, benlöja, gös, gers, nors, och siklöja enligt provfiske 1993. Vid provfiske 1988 fanns även vimma i sjön. Yxern har ett mycket högt naturvärde och norra delen ingår i ett område av riksintresse för kulturmiljövården.

Utter, öring, havsöring, sik, elritsa och nissöga finns i Botorpsströmmens vattensystem.

Nyttjande

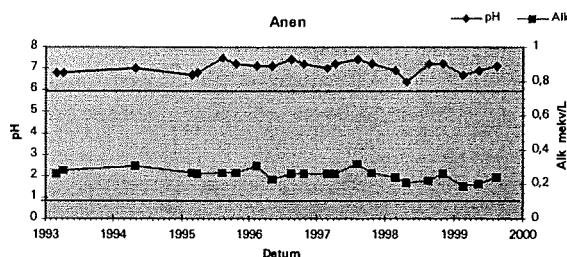
Anen nyttjas främst till fritidsfiske och bad. Yxern har en skärgårdsliknande struktur och är attraktiv för friluftslivet.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994-1998

Diagrammet visar att målsättningen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden. Anen har provfiskats 1994 och 1997. 1997 avsaknades i stort sett de senaste 4 årskullarna mört, dock observerade man ca 2 cm stora mörtyngel vid strandkanten. 1-årig siklöja förekom i pelagialen. Utifrån detta görs tolkningen att mörtpopulationen är svag på grund av avsaknad av lämplig uppväxtbiotop i kombination med starka rovfiskpopulationer. Tolkningen tyder på att det inte är någon försurningsskada. Bottenfaunan bedömdes 1992 som ej eller obetydligt påverkad av försurning i Anens och Yxerns utlopp. 1996 var bedömningen densamma i Anen vid Sjöände och Yxerns utlopp.

Målsättning

- ☐ Målsättningen med kalkningen är förutom att i Anen även att trygga vattenkvaliteten och de biologiska värden i Yxern.
- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l vid Anens och Yxerns utlopp (Nykvarn).
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Anen och Yxern.
- ☐ Bottenfaunan ska även framöver kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurning i Anen och i Yxerns utlopp.

Förändringar inför 2001

Detalj- och spridningsplaner har reviderats. Dock kommer ytterligare justeringar att genomföras. Granulerad kalk kommer att användas från och med 2000, vilket medför något lägre doser. I dagsläget kan Vimmerby kommun endast kalka med ca 35 % av vad som enligt kalkplanen behövs för att upprätthålla målen med kalkningen. Tidigare har Vimmerby kommun kalkat i Kinda kommun i Östergötland, men i Östergötland har man numera som policy att inte kalka våtmarker. För att lösa detta problem har kontakter tagits för att revidera planen på bästa sätt och så att båda länen blir överens.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTÅ ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Anm
05ANEN	0884-05A													
05SKÄRSÄNGEN 4	0884ANEN_001VM	6414820	1511840	TIMA	FLYG	1,5		10	10	10	10	10	10	Granuler
05GUBBENSÅRR 7	0884ANEN_002VM	6414390	1509580	TIMA	FLYG	0,4		8	8	8	8	8	8	Granule
05GUBBENSÅRR 8	0884ANEN_003VM	6414220	1509640	TIMA	FLYG	0,2		2	2	2	2	2	2	Granule
05GUBBENSÅRR 9	0884ANEN_004VM	6414030	1509720	TIMA	FLYG	0,1		2	2	2	2	2	2	Granule
05SÄVSJÖN 10	0884ANEN_005VM	6413780	1509690	TIMA	FLYG	0,9		3	3	3	3	3	3	Granule
05ANEN 13	0884ANEN_006VM	6412610	1509670	TIMA	FLYG	2,1		31	31	31	31	31	31	Granule
05POMMEREDAMM 14	0884ANEN_007VM	6411760	1510740	TIMA	FLYG	1,4		7	7	7	7	7	7	Granule
05LASSEKÄRR 16	0884ANEN_008VM	6411140	1510640	TIMA	FLYG	0,6		4	4	4	4	4	4	Granule
05MAGEN 17	0884ANEN_009VM	6411110	1510750	TIMA	FLYG	0,2		5	5	5	5	5	5	Granule
05ANEKÄRRET 18	0884ANEN_010VM	6410910	1512270	TIMA	FLYG	0,7		6	6	6	6	6	6	Granule
05RÖTKÄRR 19	0884ANEN_011VM	6412060	1513430	TIMA	FLYG	2,5		25	25	25	25	25	25	Granule
10,6								103	103	103	103	103	103	

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Anen	641021	151421	Tidsserie	Sjömitt	4/år	4/år		
Nykvarn	639257	152140	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år		
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Anen	641021	151421	Tidsserie	1/3	2003	2003		
Nykvarn	639257	152140	Tidsserie	1/3		2003	2003	

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
6	Virån, Nerbjärken, Ver m. fl.	73	Hultsfred	85 %	1

Nerbjärken och Ver, som utgör huvudmålområdet, kalkas enbart genom uppströms sjökalkning. Via Bjärkeån rinner vattnet till Virån via sjön Ver. Sju sjöar kalkas i området.

Biologi

I **Nerbjärken** finns gädda, abborre, mört, braxen, siklöja och signalkräfta. I **Ver** finns gädda, abborre, mört, braxen, björkna, sarv, benlöja, sutare och gärs. I **Åsättern** förekommer gädda, abborre, mört och braxen. I **Bjärkån** förekommer elritsa. Tre olika arter av relikta kräftdjur finns i Nerbjärken - *Pontoporeia affinis*, *Pallasea quadrispinosa* och *Mysis relicta*. Bottenfaunan i **Bjärkeån** har högt naturvärde - den sällsynta nattsländan *Hydroptila sp* lever här. I anslutning till **Ver** förekommer utter regelbundet. Ver är också en viktig fågellokal. Delar av av Ver är skyddad enligt Natura 2000 - habitatsdirektivet. Reservatbildning pågår. I **Nerbjärken** finns häckande fiskljuse, storlom, trana, fisktärna, brun kärrhök. Rastande fåglar som förekommer är sångsvan samt strömstare.

Verån ingår i Viråns riksintresse med avseende på naturvård. Även sjön Ver är föreslagen att ingå i riksintresset. I **Viråns vattensystem** finns ytterligare: mal, öring, havsöring, sik, elritsa, stensimpa, hornsimpa och nissöga.

Nyttjande

I anslutning till Oppbjärken och Nerbjärken finns områden med fritidsbebyggelse. Sjöarna är viktiga för friluftsliv, naturupplevelser, fiske och bad. Det finns relativt många fritidsbåtar/kanoter i sjöarna. Även övriga sjöar inom projektet är viktiga för sportfisket.

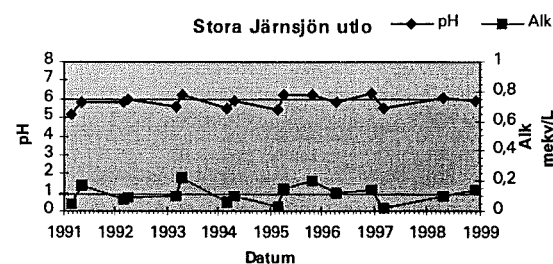
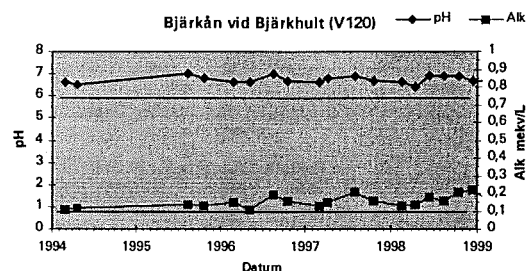
Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Målen för pH och alkalinitet uppfylls i Bjärkån och i Ver:s utlopp under den del av perioden då provtagningen har pågått. Bottenfaunan bedömdes som ej eller obetydligt påverkad av förorening i Nerbjärkens utlopp 1992 och 1996 och i sjön Ver 1996. I södra inloppet till Nerbjärken, Stora Järnsjöns utlopp, uppfylls inte målen för pH och alkalinitet våren 1994, 1995 och 1997. Kalkningsstrategin behöver ses över. Troligen kommer man tillrätta med problemen genom att kalka oftare och med något lägre dos. Oppbjärken kalkas inte idag, men pH och alkaliniteten ligger nära 6,0 resp 0,1 mekv/l under våarna. Här måste utvecklingen följas så att åtgärder kan sättas in innan de biologiska värden äventyras.

Vid provfisken i Mösjön 1993 och Ver 1995 kan inga föroreningsskador konstateras. Provfisken i Nerbjärken 1993 och Åsättern 1993 visar att mörtreproduktion förekommer men att den är svag.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Bjärkån, Åsätterns utlopp, Stora Järnsjöns utlopp och i Oppbjärkens utlopp.
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Mösjön, Nerbjärken, Ver och Oppbjärken.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen Bjärkån och Ver.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att två nya sjöar skall kalkas i systemet. Övriga sjöar kommer att kalkas oftare med lägre doser.

Planerade kalkningar

ATGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ATGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
06ST_JÄRNSJÖN 0860-06A													
SPETSJÖN	636 724 151 137	6367240	1511370	SJÖN	FLYG	6,0	0,15	6	6	6	6	6	6
FLÅTSJÖN	636 834 150 930	6368340	1509300	SJÖN	FLOT	25,0	1,65	3	3	3	3	3	3
MÖSJÖN	636 907 150 983	6369070	1509830	SJÖN	FLOT	12,0	0,78	5	5	10	5	5	10
LILLA JÄRNSJÖN	635 584 151 234	6366840	1512340	SJÖN	FLYG	9,0	0,10	4	4	4	4	4	4
STORA JÄRNSJÖN	636 847 151 145	6368470	1511450	SJÖN	FLYG	11,0	0,13	7	7	7	7	7	7
06NERBJÄRKEN 0860-06B													
ÅSÄTTERN	636 953 151 233	6369530	1512330	SJÖN	FLOT	58,0	1,79	0	25	0	25	0	25
BRÅGÖL	636 977 151 306	6369770	1513060	SJÖN	FLYG	7,0	2,04	2	0	2	0	2	0
LYSGÖL	637 066 151 254	6370660	1512540	SJÖN	FLYG	13,0	1,57	6	0	6	0	6	0
NERBJÄRKEN	637 223 151 155	6372230	1511550	SJÖN	FLYG	204,0	1,52	120	0	0	120	0	0
								345,0	153	50	38	170	33 55

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Bjärkhult	637325	151218	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Flåtsjön	636785	151010	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Lysgöl	637085	151218	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Mösjön	636907	150983	Yttäckande	Utlopp	2/år			
St Järnsjön	636875	151145	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Verån, väg 130	637230	151566	Yttäckande	Vtndrag	2/år			
Åsättern	636970	151208	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Stora Brågöl	636984	151312	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Oppbjärken	637180	150926	Yttäckande mö	Vtndrag	2/år			Särpunkt
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Bjärkhult	637325	151218	Tidsserie	1/3		2003	2003	
Nerbjärken	637223	151155	Yttäckande	1/6	2006			
Mösjön	636907	150983	Yttäckande	1/6	2006			
Ver	637263	151504	Yttäckande	1/6	2006			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
7	Nötån	74	Högsby	85 %	1

Nötån har till stora delar sina källområden i Hultsfreds kommun. Ån mynnar i Emån vid Blankaström. Nötån utgör ett kärnområde för den hotade flodpärlmusslan och i anslutning till ån finns ett värdefullt odlingslandskap. Från en bit uppströms Kronobo och ner till Fågelfors är ån med omgivningar av **riksintresse för naturvärden** bl a på grund av förekomst av flodpärlmussla och stationär öring. Flodpärlmusslan är för sin spridning och reproduktion beroende av det bestånd av bäcköring som finns i Nötån. I anslutning till Nötåns nedre delar finns våtmarker av klass 2 med botaniska värden. Vidare är bottenfaunan i Nötån mycket värdefull med ett stort antal sällsynta och utrotningshotade bottenjur. Triasjö, Almten, Avesjön, Färgegöl, Hästasjö och Snällegöl kalkas av Hultsfreds kommun. Stora Öjasjön, Skiren, Lillsjön, Axebo sjö, Lilla Salen och Öjasjön kalkas av Högsby kommun.

Biologi

Vid sjön **Skiren** förekommer dysäv, *Eleocharis multicaulis*, vilken är sällsynt i regionen. Storlom(4) är en av häckningsfåglarna. **Salen** är en förkastningssjö och kommunens djupaste sjö. Bland häckfåglarna märks storlom(4), fiskljuse samt storskrake. I Salen finns mört abborre, gädda, gärs, benlöja, braxen och sik. Bottenfaunan vid **Kronobo** har ett mycket högt naturvärde. Vid bottenfauna undersökningen 1997 fanns två rödlistade arter: bäckflugan *Ibis marginata* (hotkategori 2) och dagsländan *Rhithrogena germanica* (hotkategori 4). På lokalen förekommer även nattsländorna *Oecetis notata*, *Molanodes tinctoria* samt *Calopteryx splendens*. I **Nötån** förekommer utter och strömmare skall finnas invid Nötån.

I **Emåns vattensystem** finns utter, mal, lax, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustsik och målarmussla. Gädda, abborre, mört, elritsa, ruda, sutare, lake, benlöja, sikklöja, braxen, ål, öring, flodpärlmussla, flodkräfta och signalkräfta påträffas i systemet.

Nyttjande

Fisket är upplåtet som kortfiske i Triasjön. Även i Salen och Axebosjön bedrivs fiske. Offentliga badplatser finns i Välen intill Fagerhult och i Övrasjö vid Fågelfors.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994-1998

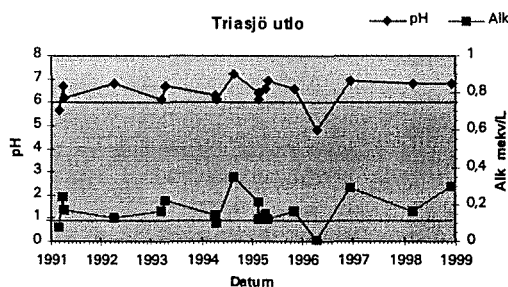
Skärvån; Alkalinitet och pH ligger på en bra nivå men provtagningstillfällen är få och kommande provtagningar får visa på om kalkningsstrategin är riktig. Bottenfaunan i Skärvån bedöms 1996 som ej eller obetydligt påverkad av försurningen samt har höga naturvärden i övrigt. Bottenfaunan i sjön Skiren bedöms 1997 som ej eller obetydligt påverkad av försurning och bottenfaunan har höga naturvärden i övrigt.

Öjasjön södra; Sjön har en god buffertkapacitet förutom under en episod 1995 i februari då alkalinitet understeg 0,1 mekv/l.

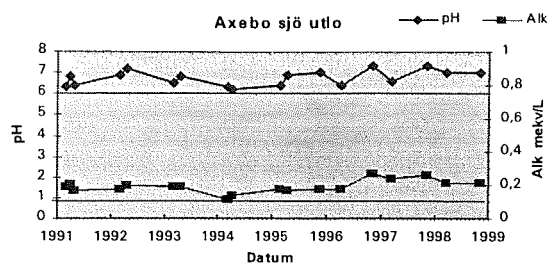
Salen; Salen kalkas ej men tar emot vatten från Lilla Salen, Axebo sjö, Hemsjön m fl sjöar. Alkalinitet och pH ligger på en relativt god nivå 1994 och 1995. Provfiske 1996 visar att beståndet av mört är mycket svagt men mörten verkar reproducera sig utan problem då både yngre och äldre årskullar erhöles. Mot bakgrund av att Salen är en näringsfattig och djup sjö med begränsade produktiva grundområden får det glesa mörtbeståndet ses som naturligt. Beståndet av signalkräfta befinner sig i ett uppbyggnads tillstånd och signalkräfter har i omgångar satts ut sedan 1983.

Axebosjö och Triasjö;

Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden i Axebo sjö, medan pH och alkalinitet sjunker under 5 resp 0,01 mekv/l under surstöten 1996 i Triasjö. Någon förklaring till episoden finns inte. Provfiske i Triasjön 1995 visar att mörten reproducerar sig men att reproduktionen är svag. Förklaringen kan vara hög predation av den starka abborrpopulationen. Kalkningsstrategin bör ses över inom projektet och samordnas med övrig kalkning inom Nötåns avrinningsområde. Till exempel kan det vara lämpligt att

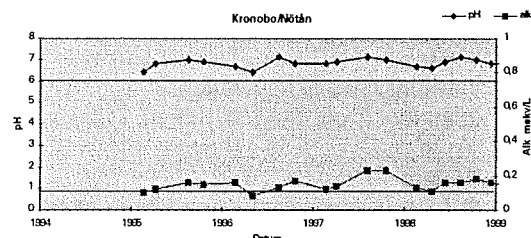

kalka oftare med lägre dos i Triasjö. I bäcken från Axebosjön bedöms bottenfaunan 1996 som ej eller obetydligt påverkad av försurning. Bottenfaunan har höga mycket naturvärden. Detta grundar sig på det mycket höga artantalet och förekomst av den rödlistade bäckflugan *Ibis marginata* (hotkategori 2)

Kronobo/Nötån;

Alkaliniteten går under 0,1 under ett provtagningstillfälle på våren 1996 men pH ligger över 6 vid provtagningstillfället. Bottenfaunan är ej eller obetydligt påverkad av försurning 1997. Bottenfaunan har mycket höga naturvärden vilket grundar sig på förekomst av två rödlistade arter: bäckflugan *Ibis marginata* (hotkategori 2) och dagsländan *Rhithrogena germanica* (hotkategori 4). På lokalen förekommer även nattsländorna *Oecetis notata*, *Molanodes tinctoria* samt *Calopteryx splendens*.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Triasjö, Salen samt i Axebo sjö och Nötån vid Kronobo.
- ☐ Mört ska kunna reproducera sig årligen i Triasjö, Salen och Axebo sjö.
- ☐ Öringen ska kunna reproducera sig årligen i Nötån nedströms Kronobo kvarn.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurning i Nötån vid Kronobo.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att sjöarna kommer att kalkas oftare med lägre doser. Från att ha kalkat vart annat år skall sjöarna kalkas vart eller vart annat år. Snittdosen per år är ungefär den samma.

En gemensam kalkningsstrategi för Nötåns avrinningsområde bör tas fram för Högsby och Hultsfreds kommuner samt provtagningsstrategin bör samordnas.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
07NÖTÅN	0821-07A												
ÖJASJÖN	633 991 149 713	6339910	1497130	SJÖN	FLYG	45,0	3,05	11	11	11	11	11	11
Lilla salen	634 295 149 395	6342950	1493950	SJÖN	FLOT	21,0	1,66	6	6	6	6	6	6
AXEBO SJÖ	634 332 149 039	6343320	1490390	SJÖN	FLOT	98,0	0,66	22	22	22	22	22	22
SKIREN	634 550 149 165	6345500	1491650	SJÖN	FLOT	61,0	3,58		21		21		21
STORA ÖJASJÖN	634 558 149 095	6345580	1490950	SJÖN	FLOT	66,0	3,08		23		23		23
							291,0	39	83	39	83	39	83

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Anm
Nötån, Kronobo	634166	149981	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Axebosjö	634338	149041	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Salen	634039	149579	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Triasjö (projekt 12)	634290	148623	Yttäckande	Utlöpp	2/år	1/år		
Öjasjön	633860	149780	Yttäckande	Södra	2/år			
Skärvån	634570	149525	Yttäckande	Vtndrag	2/år			
Kråkemålagöl	6340190	1495000	Yttäckande	Vtndrag	2/år			Särpunkt
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Nötån, Kronobo	634166	149981	Tidsserie	1/3		2002	1/år	Elfiske=miljööverv
Bäck fr. Axebosjö	634315	149058	Yttäckande	1/3		2002		
Skärvån, Kängsebo	634365	149715	Yttäckande	1/6		2002		

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
8	Lillån	74	Hultsfred	85 %	1

235 ha sjöyta kalkas och 350 ha gynnas av kalkningen i Lillån-projektet. Sjön Äsens södra strand ingår i ett område av **riksintresse för naturvården**. Via Lillån rinner vattnet till Virserumsån som i sin tur förenas med Emån.

Biologi

I **Gåpen** förekommer gädda, abborre och mört. I **Moren** förekommer abborre, mört, braxen och bergsimpa samt flodkräftor. I **Äsen** förekommer abborre, mört och braxen. I **Lillån** förekommer stationär öring, elritsa och lake. I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustsik och målarmussla. I **Moren** och **Gåpen** förekommer trana, enkelbeckasin och fiskljuse.

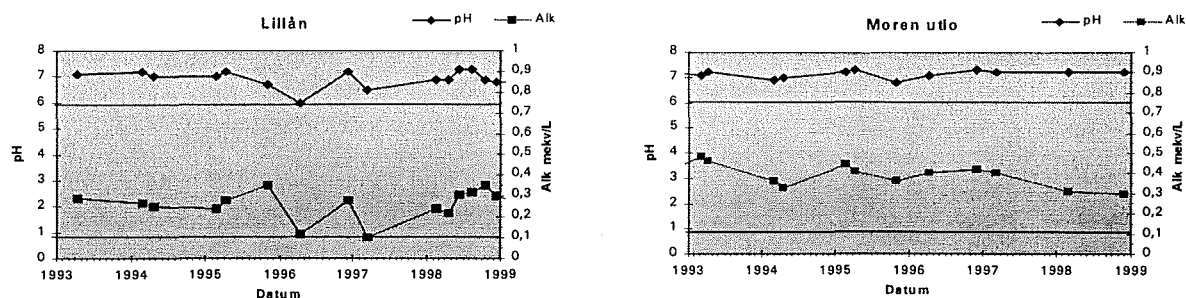
Nyttjande

Aktivt fritidsfiske i flera av sjöarna. Möjlighet till övernattnig finns för fisketurister.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av målpuppfyllelse 1994 -1998

I Lillån och Moren uppfylls målen för pH och alkalinitet under hela. Provfiske i Gåpen 1995 visar på försurningsskador på mörtpopulationen. Provfiske i Moren 1995 visar inga försurningsskador. Provfiske i Äsen visar inga försurningsskador. Även i Ramsebosjön kan man se tendenser till försurningsskador på mörtpopulationen. Kalkningsstrategin behöver ses över.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Lillån, Mistersjö och Moren.
- ☐ Mört och flodkräfta ska kunna reproducera sig årligen i Moren, Äsen och Gåpen.
- ☐ Öringen ska kunna reproducera sig årligen i Lillån.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen i Lillån.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att sjöarna kommer att kalkas oftare med lägre doser. Från att ha kalkat vart fjärde år skall sjöarna kalkas vart eller vart annat år. Snittdosen per år är ungefär den samma.

Planerade kalkningar

ATGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ATGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
8LILLÅN	0860-08A												
GÅPEN	634 735 148 938	6347350	1489380	SJÖN	FLOT	66,0	3,41	0	38	0	38	0	38
MOREN	634 796 149 257	6347960	1492570	SJÖN	FLOT	143,0	2,11	0	54	0	54	0	54
MISTERSJÖ	635 109 148 676	6351090	1486760	SJÖN	FLYG	26,0	1,95	7	7	7	7	7	7
						235,0		7	99	7	99	7	99

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Lillån	635461	148727	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Moren	634885	149220	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Gåpen	634767	148917	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Mistersjö	635109	148676	Yttäckande	Utlopp	2/år			

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Lillån	635461	148727	Tidsserie	1/3		2002	2002	
Moren	634796	149257	Yttäckande	1/6	2002			
Mistersjö	635109	148676	Yttäckande	1/6	2002			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
9	Sällevadsån	74	Hultsfred	100 %	1

Sällevadsån som kommer från Jönköpings län rinner från Flen via Vensjön till Emån. Sällevadsån är ett näringsfattigt, strömmande vattendrag som är relativt opåverkat av mänskliga aktiviteter. Här finns ett av norra Europas största flodpärlmusselbestånd och en livskraftig stam av stationär öring. Båda arterna är rödlistade. Den beskrivna åsträckan är klassad som **riksintresse för naturvården** sedan 1988 och kommer framöver att bli **naturreservat**. Stora delar av skogen i åns dalgång har vid genomförda nyckelbiotopsinventeringar också visat sig ha höga naturvärden med ett trettiotal hotade arter.

Biologi

I **Sällevadsån** är öring och elritsa vanligt förekommande dessutom finns gädda, abborre, mört, braxen, sarv, benlöja, lake, siklöja och signalkräfta i ån. I ån förekommer strömstare och utter. Bottenfaunan har högt naturvärde och dagsländan *Rhythrogena germanica*, bäckflugan *Ibis marginata* och flodpärlmussla förekommer i den nedre delarna av Sällevadsån. Reservatsbildning pågår av Sällevadsåns ravin. I sjön **Vensjön** finns bl a abborre, mört, braxen, gädda och siklöja. Provfiske resultaten visar på att de är opåverkade av förorening. I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustomsk och målarmussla.

Nyttjande

Kortfiske i Vensjön. Natur- och kulturupplevelser längs Sällevadsåns dalgång.

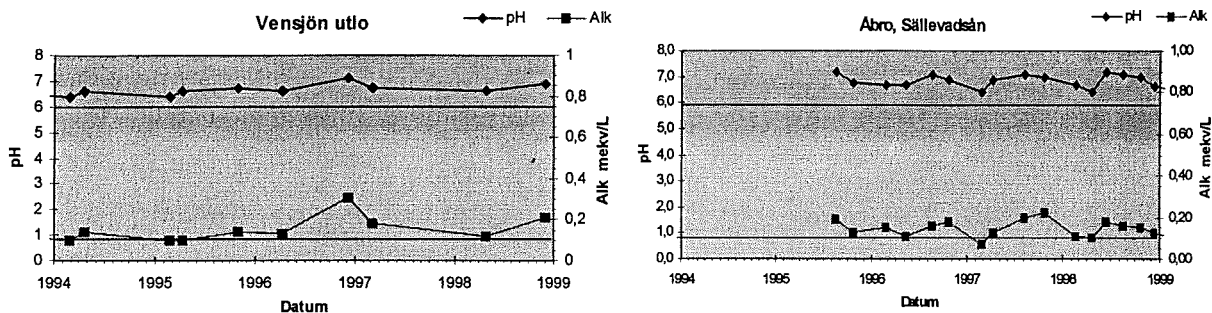
Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Biologisk återställning

Planer finns att återintroducera ruda, siklöja och lake i Vensjön.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden i Vensjöns utlopp. I Sällevadsån vid Åbro sjunker alkaliniteten under 0,1 mekv/l vid surstöten våren 1997. Dess utom pendlar alkaliniteten, vilket medför att risken är stor att sura episoder förekommer mellan provtagningarna. Kalkningsstrategin bör ses över. Eventuellt måste man kalka i sjön Flen uppströms Sällevadsåns värdekärna för att kunna garantera vattenkvaliteten i det vatten där flodpärlmusslorna förekommer. Vid elfiske 1995 förekom öring, gädda och elritsa i Sällevadsån. Bottenfaunan bedöms som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen 1997 på grund av förekomst av flera förorening-känsliga grupper. Bottenfaunan bedöms ha höga naturvärden vilket grundar sig på förekomst av det mycket höga artantalet och förekomst av den rödlistade dagsländan *Rhythrogena germanica* (hotkastegori 3)

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Sällevadsån och Vensjön.
- ☐ Mört, elritsa, kräfta och flodpärlmussla ska kunna reproducera sig årligen i Sällevadsån och Vensjön.
- ☐ Öringen ska kunna reproducera sig årligen i Sällevadsån.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen i Sällevadsån.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att sjöarna kommer att kalkas oftare med lägre doser. Från att ha kalkat vart annat år skall sjöarna kalkas varje år. Snittdosen per år är sänkt med ca 20 % i projektet.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
9SÄLLEVADSÅN	0860-09A												
VENSJÖN	636 742 148 800	6367420	1488000	SJÖN	FLOT	106,0	0,32	46	46	46	46	46	46
STORA HJORTSJÖN	636 855 149 063	6368550	1490630	SJÖN	FLYG	8,0	0,12	8	8	8	8	8	8
MOSSJÖN	636 956 149 185	6369560	1491850	SJÖN	FLYG	10,0	0,08	3	3	3	3	3	3
LJUSEGÖL	636 981 148 946	6369810	1489460	SJÖN	FLYG	4,0	1,12	2	2	2	2	2	2
IGELSJÖN	637 078 149 070	6370780	1490700	SJÖN	FLOT	36,0	0,98	14	14	14	14	14	14
164,0								73	73	73	73	73	73

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Åbro/Sällevadsån	636828	148828	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Vensjön	636665	148840	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
L Hjortsjön	636835	148995	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Igelsjön	637162	148885	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Mossjön	636956	149185	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Åbro/Sällevadsån	636828	148828	Tidsserie	1/3		2002	2002	
Sällevadsån/ Nedströms Boda			Tidsserie				1/år	miljööverv

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
10	Virserumsån-Gårdvedaån	74	Hultsfred	85 %	1

Kalkdoseraren i samhället Virserum buffrar Gårdvedaån och dess sjöar. En rad grunda sjöar med kort omsättningstid är beroende av att doseraren fungerar kontinuerligt. Efter tillflöde från Skärveteån blir resultatet Gårdvedaån, som rinner till Emån.

Biologi

I **Flaten** förekommer abborre, mört, braxen, gädda, benlöja, sarv och siklöja.

I **Bysjön** förekommer abborre, mört, braxen, gädda, sarv och sutare samt signalkräfta. Bysjön har även ett rikt fågelliv.

I **Gårdvedaån** förekommer öring, elritsa, benlöja, lake och gädda samt målarmussla. Uppströms **Bysjön** finns våtmarker som bl a är viktiga för fågellivet. Bottenfaunan omfattar 2 hotade arter, *Ibis marginata* (2) och *Bithynia leachii* (4), nedströms Bysjön samt en hotad art, *Stenelmis canaliculata* (4), vid Fridhem nedströms Virserum. Av fågel påträffas bl a storlom (4) och fiskgjuse.

I Virserumsån - Gårdvedaån finns följande fågelarter: fiskgjuse, storlom, häger, trana, kungsfiskare, strömstare, sångsvan, brun kärrhök, vattenrall, enkelbeckasin, mindre hackspett, näktergal, gräshoppsångare och lärkfalk. I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustsik, målarmussla och flodpärlmussla.

Nyttjande

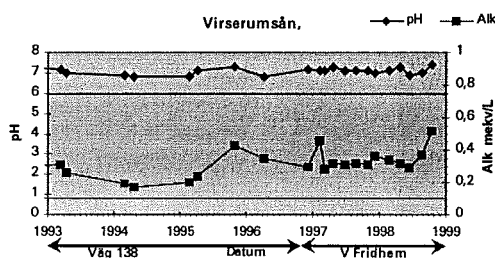
Gårdvedaån är en välfrekventerad kanotled. Fisket är upplåtet som kortfiske genom Flatensjöarnas fiskevårdsområde. Flera av sjöarna har offentliga badplatser. Vid Flaten finns även fritidsbebyggelse.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Vid provpunkten i Virserumsån, väg 138 uppfylls målen för pH och alkalinitet under hela perioden, dock förekommer anmärkningsvärda toppar i alkaliniteten våren 1997 och hösten 1998. Provfiske i sjön Flaten 1995 visar på störningar i mörtens reproduktion. Bottenfaunan visar på ingen eller obetydlig försurningspåverkan 1993 och 1996 vid Fridhem nedströms Virserum och nedströms Bysjön.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Gårdvedaån, Flaten, Bysjön.
- ☐ Mört, målarmussla och kräfta ska kunna reproducera sig årligen
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen vid Gårdvedaån V Fridhem 406 och Gårdvedaån 402.

Kalkdoserare - vattenkemi

Doseraren i **Virserumsån** kontrolleras genom provtagning i två punkter uppströms doseraren. Dels i Lillån före inflöde i Virserumsån och dels i Virserumsåns utlopp. Tidigare har här provtagits två gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år. Nedströms doseraren sker provtagning inom recipientkontrollen i punkten Gårdvedaån V Fridhem 406 sex gånger per år.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev, att den planerade mängden kalk som kommer att spridas med doseraren sänks från 150 ton till 120 ton per år.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
10VIRSERUMSÅN 0860-10A													
Virserumsån, kdos	635 552 148 729	6355520	1487290	TIVA	KDOS			120	120	120	120	120	120

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Lillån (projekt 8)	635461	148727	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Virserumssjön (projekt 14)	635468	148664	Yttäckande	Vtndrag	6/år			
Bro S Gårdvedaån 402	636015	149672	Tidsdserie recip.kontr	Vtndrag	12/år		12/år	
Gårdvedaån V Fridhem 406	635627	148694	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprov- fiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Lillån	635461	148727	Tidsserie	1/3		2002	2002	
Virserumssjön	635468	148664	Yttäckande + recip.kontr.	1/6 1/3	2005	2002		Bottenfauna= recip.kontr 415
Gårdvedaån V Fridhem 406	635583	148729	Yttäckande recip.kontr	1		2002		
Bro S Gårdvedaån 402	636015	149672	Tidsdserie recip.kontr	1/3		2002		
Flaten	636104	149364	Yttäckande	1/6	2002			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
11	Hesjön m.fl.	74	Hultsfred	85 %	1

Projektet består av ett antal sjöar som inte har något med varandra att göra. Vad som förenar dessa är närheten till Hultsfred och en långt driven fiskevärd. De flesta sjöarna ligger inom ett område av riksintresse för friluftslivet.

Biologi

I Lilla Hammarsjö förekommer gädda, abborre och mört samt flodkräfta. I Hesjön finns bland annat gädda, abborre och mört samt *Mysis relicta* och flodkräfta. Regnbåge är inplanterad i Ålegöl. I Storgöl förekommer bland annat gädda och abborre.

I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, öring, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustsik och målarmussla.

Nyttjande

Samtliga sjöar utom Lilla Hammarsjön ingår i Stora Hammarsjöns riksintresse för friluftsliv. Det innebär bland annat att sjöarna är lättillgängliga och att det bedrivs ett omfattande fritidsfiske. Det finns vandringsleder förbi flera av sjöarna. Hesjön är en populär badplats.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Biologisk återställning

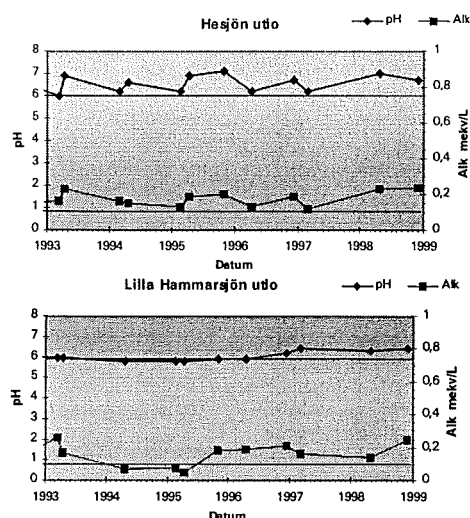
1994 återinplanterades flodkräfta i Lilla Hammarsjön.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994 -1998

Hesjön uppfyller målen för pH och alkalinitet under hela perioden. I Lilla Hammarsjön uppfylls inte målen under våren 1994 och 1995. Dock har kalkningsstrategin ändrats 1995. Även i Hesjön kan man få en jämnare vattenkvalitet om kalkningarna utförs med kortare intervall och lägre dos. Provfiske har utförts i Lilla Hammarsjön men ej utvärderats.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i de i projektet ingående sjöarna.
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Hesjön och Lilla Hammarsjön.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att sjöarna kommer att kalkas oftare med lägre doser. Från att ha kalkats vart annat år skall sjöarna kalkas varje år. Snitt dosen per år är ungefär densamma i projektet.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
11HESJÖN	0860-11A												
HESJÖN	636 330 149 874	6363300	1498740	SJÖN	FLOT	36,0	1,19	11	11	11	11	11	11
STORGÖL	636 684 150 091	6366840	1500910	SJÖN	FLYG	9,0	0,55	2	2	2	2	2	2
ÅLEGÖL	636 919 150 062	6369190	1500620	SJÖN	FLYG	1,0	0,34	1	1	1	1	1	1
LILLA HAMMARSSJÖ	637 257 149 908	6372570	1499080	SJÖN	FLOT	104,0	0,43	17	17	17	17	17	17
150,0								31	31	31	31	31	31

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Hesjön	636330	149874	Yttäckande	Utlöpp	2/år	1/år		
L Hammarsjön	637275	149935	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Ålegöl	636864	150053		Utlöpp	2/år			
Storgöl			Yttäckande					
Silverån 555	636740	150110	recip.kontr	Utlöpp	4/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Storgöl			Yttäckande					
Silverån 555	636660	150085	recip.kontr	1/3		2002		
Hesjön	636330	149874	Yttäckande	1/6	2002			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
12	Salens avrinningsområde	74	Hultsfred	85 %	1

Projektet består av en större sjö, Triasjön, och en rad småsjöar som alla dränerar till Lillsjön i anslutning till Axebo sjö och vidare till Nötån via Salen. Axebo sjö kalkas av Högsby kommun (se projekt 7). Nötån är klassad som **riksintresse för naturvården**.

Biologi

I **Triasjö** finns gädda, abborre och mört samt signalkräfta. Vid sjön häckar bland annat storlom (4) och minst 7 andra sjöberoende arter. I **Avesjö** finns abborre, gädda, mört, sutare och lake. I **Almten, Färgegöl, Hästasjö och Snällegöl** förekommer åtminstone gädda och abborre.

I **Nötån** finns öring, gädda, elritsa samt flodpärlmussla och signalkräfta.

I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, öring, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustsik och målarmussla.

Nyttjande

I Triasjön finns en badplats. Fritidsfiske förekommer i sjöarna.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994-1998

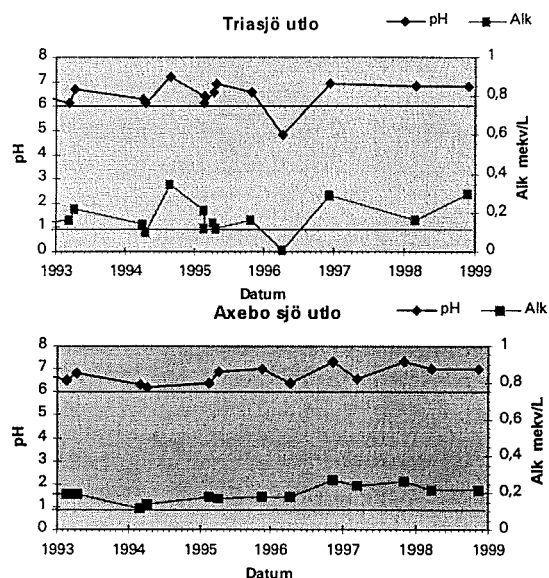
Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden i Axebo sjö, medan pH och alkalinitet sjunker under 5 resp 0,01 mekv/l under surstötten 1996 i Triasjö. Någon förklaring till episoden finns inte. Provfiske i Triasjön 1995 visar att mörtens reproducerar sig men att reproduktionen är svag. Förklaringen kan vara hög predation av den starka abborrpopulationen. Kalkningsstrategin bör ses över inom projektet och samordnas med övrig kalkning inom Nötåns avrinningsområde. Till exempel kan det vara lämpligt att kalka oftare med en lägre dos i Triasjö.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Triasjö och Avesjö samt i Axebo sjö och Nötån vid Kronobo.
- ☐ Mört ska kunna reproducera sig årligen i Triasjö och Axebo sjö.
- ☐ Öringen ska kunna reproducera sig årligen i Nötån nedströms Kronobo kvarn.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen i Nötån vid Kronobo.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att sjöarna kommer att kalkas oftare med lägre doser. Från att ha kalkats vart annat år skall sjöarna kalkas varje år. Snitt dosen per år är ungefär densamma i projektet.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
12SALEN	0860-12A												
TRIASJÖ	634 297 148 608	6342970	1486080	SJÖN	FLYG	81,0	0,75	25	25	25	25	25	25
HÄSTASJÖ	634 488 148 816	6344880	1488160	SJÖN	FLYG	15,0	1,11	7	7	7	7	7	7
ALMTEN	634 531 148 678	6345310	1486780	SJÖN	FLYG	6,0	0,23	7	7	7	7	7	7
SNÄLLEGÖL	634 547 148 787	6345470	1487870	SJÖN	FLYG	9,0	1,31	2	2	2	2	2	2
FÄRREGÖL	634 549 148 850	6345490	1488500	SJÖN	FLYG	9,0	0,75	5	5	5	5	5	5
ORSSJÖ	634 652 148 596	6346520	1485960	SJÖN	FLYG	6,0	0,58	3	3	3	3	3	3
SKEPPSGÖL	634 591 148 659	6345910	1486590	SJÖN	FLYG	3,0	0,58	3	3	3	3	3	3
129,0								52	52	52	52	52	52

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Axebosjö (Projekt 7)	634338	149041	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Triasjö	634290	148623	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Hästasjö	634445	148820	Yttäckande	Vtndrag	2/år			
Lillsjön	634427	148747	Yttäckande	Inlopp	2/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Avesjö	634477	148733	Tidsserie	1/6	2002			
Triasjö	634290	148623	Yttäckande	1/6	2002			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
13	St Hammarsjön m.fl.	74	Hultsfred	100 %	1

Stensjöbäcken avvattnar ett område som är av **riksintresse för friluftslivet** med tyngdpunkt på fritidsfiske. Bäckens rinner direkt till Emån. 19 sjöar kalkas med 3 doserare, båt- och helikopterspridning.

Biologi

I **Stora Hammarsjön** finns gädda, abborre, mört, braxen, sik, siklöja och öring (helgeå-öring). I **Stensjön** förekommer gädda, abborre, mört, braxen, ruda, sik och siklöja samt signalkräfta. Bland annat karp finns i **Färgsjön**. Regnbåge finns i **Formögöl, Lomgöl, Åsegöl, Djupsjön** och **Välen**. Även signalkräfta finns i **Välen**. I Hammarsjöområdet häckar storlorm, fiskljuse, trana, rödbena, svarthakedopping, sångsvan och berguv. Strömstare rastar inom området. Bottenfaunan i **Stensjöbäcken** har mycket höga naturvärden med arter som bäckfluga *Ibis marginata* (2) dagsländor som *Setodes argentipunctellus* och *Hydroptilla* sp. jämte vattenbäckbaggen *Stenelmis canaliculata* (4) samt flodpärlmussla (2). I anslutning till Stora Hammarsjön och Stora Åkebosjön finns ett domänreservat och två naturreservat.

I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, öring, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustsik och målarmussla.

Nyttjande

Området är ett mycket populärt sportfiskeområde, både bland svenska och utländska gäster. Uthyrning av stugor och båtar finns. Badplatser, vindskydd, grillplatser och vandringsleder finns vid flera av sjöarna. Åsegölen är anpassad till handikappfiske. Servicen är god inom området.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

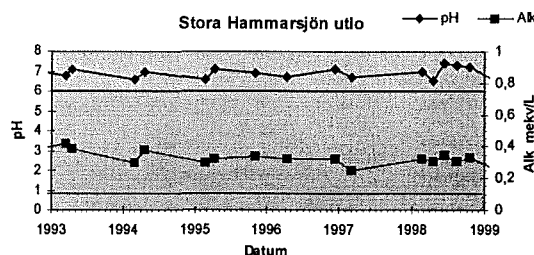
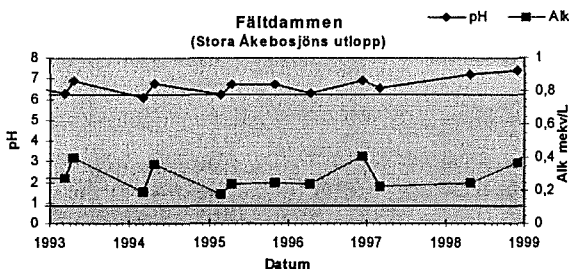
Biologisk återställning

Flodpärlmussla planterades ut i Stensjöbäcken 1993 och öring flyttades upp till samma lokal 1996.

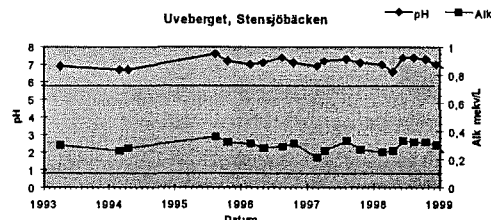
1997 återintroducerades gädda i sjön Svartgöl. Planer finns att återintroducera sutare i sjön Stränglan.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Målen för pH och alkalinitet för hela perioden i punkterna Stora Åkebosjöns utlopp, Stora Hammarsjöns utlopp

och Stensjöns utlopp. 1992 och 1997 bedömdes bottenfaunan som ej eller obetydligt påverkad av förorening i Stensjöbäcken. Provfiske i Stora Åkebosjön, Stora Hammarsjön och Stensjön 1993 visar inga tecken på föroreningsskador.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Stora Åkebosjöns utlopp, Stora Hammarsjöns utlopp och i Stensjöbäcken vid Uveberget.
- ☐ Mört ska kunna reproducera sig årligen i Stora Åkebosjön, Stora Hammarsjön samt flodpärlmusslan och öringen i Stensjöbäcken.
- ☐ Öringen ska kunna reproducera sig årligen i Stora Hammarsjöns utlopp och i Stensjöbäcken
- ☐ Flodpärlmusslan ska kunna reproducera sig i Stensjöbäcken.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen i Stora Hammarsjöns utlopp och i Stensjöbäcken.

Kalkdoserare - vattenkemi

Inom projektet finns tre doserare.

Doseraren i Stockebrogöl kontrolleras genom provtagning i Stockhorvan uppströms doseraren och nedströms doseraren i Stockebrogöl.

St. Hammarsjön provtas innan doserare i inloppet till sjön och punkten efter doseraren ligger i sjöns utlopp.

Doseraren i L. Åkerbosjön kontrolleras uppströms genom provtagning i Örsjöns utlopp och nedströms från punkten i St. Hammarsjöns inlopp gälla.

Punkterna har provtagits två gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resulterade i att sjöarna kommer att kalkas oftare med lägre doser. Tre små doserare kommer att tas ur bruk och ersättas av sjökalkning. Fyra nya sjöar kommer att kalkas i projektet. Snittdosen per år minskas med ca 15 % i projektet.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
13ST_HAMMAR SJÖN 0860-13A													
RAGNEGÖL	636 719 149 702	6367190	1497020	SJÖN	FLYG	2,0	0,28	2	2	2	2	2	2
VÄLEN	636 734 149 771	6367340	1497710	SJÖN	FLOT	18,0	0,98	21	21	21	21	21	21
NOTGÖLARNÄ	636 779 149 766	6367790	1497660	SJÖN	FLYG	3,0	0,98	1	1	1	1	1	1
STOCKEBROGÖL	636 854 149 770	6368540	1497700	SJÖN	FLYG	7,0	0,62	19	19	19	19	19	19
SKRABBGÖLEN	636 910 149 712	6369100	1497120	SJÖN	FLYG	2,0	0,41	2	2	2	2	2	2
ÅSEGÖL	636 923 149 473	6369230	1494730	SJÖN	FLYG	1,0	0,43	1	1	1	1	1	1
FÄRGSJÖN	636 985 149 486	6369850	1494860	SJÖN	FLOT	9,0	0,36	16	16	16	16	16	16
SVARTGÖL	637 019 149 817	6370190	1498170	SJÖN	FLYG	3,0	0,5	1	2	1	2	1	2
LOMGÖLEN	637 020 149 680	6370200	1496800	SJÖN	FLYG	1,0	0,22	1	1	1	1	1	1
DJUPSJÖN	637 054 149 492	6370540	1494920	SJÖN	FLYG	3,0	1,64	0	2	0	2	0	2
STRÄNGLAN	637 065 149 859	6370650	1498590	SJÖN	FLYG	3,0	0,39	2	1	2	1	2	1
ÅKEBOSJÖN	637 089 149 542	6370890	1495420	SJÖN	FLOT	54,0	0,35	34	34	34	34	34	34
MÖSJÖN	637 261 149 321	6372610	1493210	SJÖN	FLOT	13,0	0,64	10	10	10	10	10	10
ÖRSJÖN	637 276 149 504	6372760	1495040	SJÖN	FLYG	19,0	0,41	7	7	7	7	7	7
FÄRMÖGÖLEN	637 338 149 490	6373380	1494900	SJÖN	FLYG	2,0	1,8	1	1	1	1	1	1
SKRIKSJÖN	637 405 149 367	6374050	1493670	SJÖN	FLOT	19,0	1,45	16	0	16	0	16	0
TREHÖRNEN	637 409 149 538	6374090	1495380	SJÖN	FLYG	6,0	0,81	5	5	5	5	5	5
SKETNESJÖN	636 834 149 892	6368340	1498920	SJÖN	FLYG	3,0	1,45	1	1	1	1	1	1
LILLSJÖN	637 139 149 492	6371390	1494920	SJÖN	FLYG	4,0	0,14	2	2	2	2	2	2
ST HAMMAR SJÖ	636 850 149 669	6368500	1496690	SJÖN	FLOT	137	1,12	35	35	35	35	35	35
STENSJÖN	636 511 149 667	6365110	1496670	SJÖN	FLYG	40,0	0,14	14	14	14	14	14	14
342,0								191	177	191	177	191	177

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Stensjöbäcken/ Uveberget	636470	149682	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
St. Hammarsjön	636850	149685	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Mösjön	637261	149321	Yttäckande	Utlopp	2/år			
St Hammarsjön	637017	149561	Yttäckande	Inlopp	6/år			
Stockebrogöl	636844	149770	Yttäckande	Utlopp	6/år			
Örsjö	637280	149515	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Skriksjön	637393	149438	Yttäckande	Utlopp	6/år			
Stockhorvan	636962	149814	Yttäckande	Vtndrag	6/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
St. Hammarsjön	636850	149685	Tidsserie	1/3	2002	2002		
Stensjöbäcken/ Uveberget	636470	149682	Tidsserie	1/3		2002	2002	

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
14	Hjortesjön	74	Hultsfred	85 %	1

Projektet tar emot vatten från Jönköpings län där vattnet kalkas med doserare. Nedströms kalkas numera enbart Hjortesjön. Jönköpings län kalkar i flera sjöar uppströms projektet. Virserumssån rinner via Gårdvedaån till Emån.

Biologi

I **Hjortesjön** förekommer gädda, abborre, mört, sik, benlöja, gös och braxen samt signalkräfta. Vid Hjortesjön finns forsärla, strömstare, storlom, fiskgjuse, fisktärna.

I **Virserumssjön** förekommer gädda, abborre, mört, sik, benlöja, braxen och sarv samt signalkräfta.

I **Björnån** finns öring, lake, mört och gädda samt signalkräfta. Bottenfaunan i Björnån har ett högt naturvärde med förekomst av *Stenelmis canaliculata* (4) och *Ibis marginata* (2).

I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustsik och målarmussla.

Nyttjande

I anslutning till Hjortesjön och Virserumssjön finns fritidsboende. Sjöarna marknadsförs även som objekt för fisketurism. Tyska, danska och holländska besökare ses ofta vid sjöarna. Flera badplatser finns vid sjöarna.

Biologisk återställning

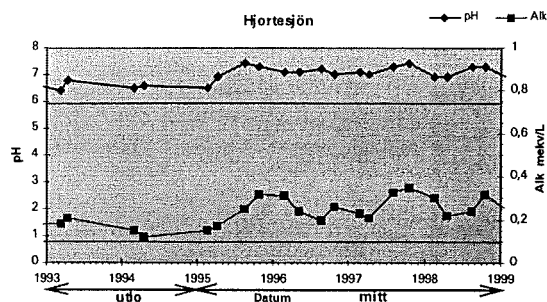
1996 planterades gös ut, sannolikt har gösen dock aldrig funnits tidigare i Hjortesjön.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994 -1998

Målen för pH och alkalinitet uppfylls under perioden i utloppen för Hjortesjön resp Virserumssjön. 1992, 1993 och 1996 bedömdes bottenfaunan som ej eller obetydligt påverkad av förorening i Björnån vid Björneström. Bottenfaunan bedömdes som ej eller obetydligt påverkad av förorening vid Sjørud i Hjortesjön 1997. Provfiske i Hjortesjön 1993 visar inga föroreningsskador på mörtpopulationen. I Virserumssjön konstateras störningar i mörtens reproduktion 1993. Dessa störningar kan i dagsläget inte knytas till föroreningen.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Hjortesjöns utlopp.
- ☐ Mört och signalkräfta ska kunna reproducera sig årligen i Hjortesjön och Virserumssjön. Öringen ska kunna reproducera sig fortlöpande i Björnån.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen i Björnån och i Hjortesjön.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats. Doseraren vid Björnån har tagits ur bruk. Det kommer att kalkas med 60% mindre kalk per år i projektet.

Planerade kalkningar

ATGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ATGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
14HJORTESJÖN	0860-14A												
HJORTESJÖN	635 388 148 457	6353880	1484570	SJÖN	FLOT	259,0	0,22	160	160	160	160	160	160

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Hjortesjön	635388	148457	Tidsserie	Sjömitt	4/år	4/år	4/år	
Virserumssjön	635468	148664	Yttäckande	Vtndrag	6/år			
L. Granesjön/ Björån	635034	148038	Yttäckande	Vtndrag	6/år			
Björneström/ Gårdveda 420	635262	148102	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	12/år		12/år	
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Hjortesjön	635388	148457	Tidsserie	1/3	2002	2002		
Virserumssjön	635468	148664	Yttäckande + recip.kontr.	1/6 1/3	2005	2002		Bottenfauna= recip.kontr 415
Björneström/ Gårdveda 420	635262	148102	Yttäckande recip.kontr	1/3	2002	2002		

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
15	Hällesjöarna	74	Oskarshamn	85 %	1

Projektet omfattar sjökalkning av St. Hällesjön. Hammarsboån rinner via Hammarsjön vidare och blir så småningom till Lillån som möts med Emån innan Emsfors. Domänverket har rotenonbehandlat sjöarna, troligen under 1970-talet. Fliseryds SFK är huvudman för kalkningen.

Biologi

Gädda, abborre, regnbåge och mört finns i Hällesjöarna. Av fågel har påträffats storlom (4), svarthakedopping, sångsvan, fiskgjuse, kärrhök och trana. Regnbåge planteras ut årligen. Bottenfaunan är dåligt känd. Invid Hällesjöarna ligger ett brandhärjat område som är naturreservat och av riksintresse för naturvården.

Nyttjande

Stora och Lilla Hällesjöarna är ett mycket populärt sportfiskevatten. Här finns tillgång till båtar för de som fiskar, grillplatser, vandringsled/fiskestigar, vindskydd, fiskebryggor etc. Planer finns att även anlägga handikappanpassade bryggor.

Biologisk återställning

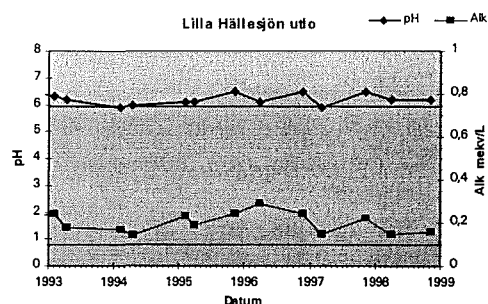
Biologisk återställning är troligen inte aktuell då de fiskarter som fanns innan rotenonbehandlingen har återkoloniserat.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994 -1998

Målsättningen för pH och alkaliniteten uppfylls för hela perioden. Dock visar alkaliniteten en minskande trend sedan 1996. Något provfiske har inte genomförts i sjön. Dock ökar mörtpopulationen enligt fiskeklubben. Det är oklart om det finns flodkräfta eller signalkräfta i sjöarna.

Målsättning

- pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Lilla Hällesjön.
- Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Stora och Lilla Hällesjöarna.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
15HÄLLESJÖARNA	0882-15A												
STORA HÄLLESJÖN	634 605 152 278	6346050	1522780	SJÖN	FLYG	32,0	1,30	0	9	0	9	0	9

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
L Hällesjön	634650	152265	Yttäckande	Utlöpp	2/år			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
16	Videbäcken, Emån	74	Mönsterås	85 %	1

Projektet omfattar sjöarna i Ålebäckens och Gräsgölebäckens avrinningsområde. Området karakteriseras av skogsmark, främst barrskog, och en väldigt liten andel jordbruksmark. Vattnet inom området har också relativt höga aluminiumhalter. Via Videbäcken och Lillån dränerar vattnet till Emån.

Biologi

Fisk förekomst:

Vrånga göl; gädda, abborre, mört, sarv, braxen, sutare, gers och flodkräfta. **Skiren**; gädda, abborre, mört, sarv, sutare, gers och flodkräfta. **Stensjön**; gädda, abborre, mört, sarv, braxen, gers och flodkräfta. **Älmten**; gädda, abborre, mört, sarv, gers och flodkräfta. **Gökhultesjön**; gädda, abborre, sarv, braxen, sutare och flodkräfta. **Försjö**; gädda, abborre, mört, sutare och flodkräfta. **Mösjön**; gädda, abborre, mört, sutare, och flodkräfta. **Stora och Lilla Lockegölarna**; gädda och abborre. Ruda, lake och ål förekommer också inom Ålebäckens och Gräsgölebäckens avrinningsområden.

Storlom(4), sångsvan och trana häckar vid flera sjöar inom projektet. Floran utmärker sig med förekomst av dysäv (*Eleocharis multicaulis*) i anslutning till **Lilla Lockegöl**.

I Emåns vattensystem finns utter, mal, lax, öring, havsöring, färna, asp, nissöga, älvlekande kustersik och målar-mussla.

Nyttjande

Skiren, Försjö och Stensjön är populära fritidsfiskesjöar. Båthyra ingår i fiskekortet. Fiskecamp med övernattningsmöjligheter finns i närbelägna Fliseryd. Vid Skiren finns en badplats och naturcamping. Här finns även handikappfiskebryggor. Grillplatser finns vid Skiren och Försjö. Mönsteråsleden passerar Försjö och Gräsgölebäcken. Försjö är även reservvattentäkt till Finsjö vattenverk.

Biologisk återställning

Under 1997 påbörjades återintroduktion av flodkräfta i Försjön.

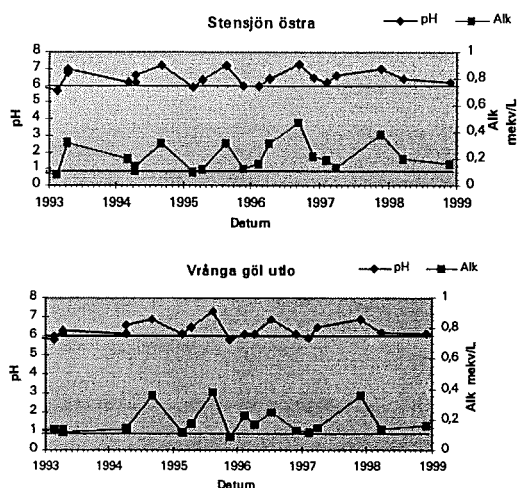
Mört har återintroducerats i Stora och Lilla Lockegöl under oktober 1997. Planer finns att återintroducera mört i Gökhultesjön.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Målområden i projektet är Skiren, Stensjön, Försjö, Gökhultesjön och Vrånge göl. Målen för pH och alkalinitet uppfylls för samtliga målområden utom i Stensjön våren 1993. I Gökhultesjön är alkaliniteten hög i början av perioden. pH och alkalinitet varierar dock relativt mycket under perioden i Gökhultesjön, Stensjön och Vrångegöl. Variationen kan i Vrångegöl förklaras med att det är sommar- och höstvärden som är höga. Vid dessa tillfällen är också flödet i vattensystemet lågt. 1997 var bottenfaunan i Gräsgöle- och Stenbäcken starkt påverkad av förorening. I Sågkvarns- och Ålebäcken har bottenfaunan förbättrats sedan 1992, men är dock fortfarande betydligt föroreningpåverkad 1997. Det bör även påpekas att dessa vattendrag kan vara uttorkade sommartid.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l Skiren, Stensjön, Försjö, Gökhultesjön och Vrånge göl.
- ☐ Mört och flodkräfta ska kunna reproducera sig årligen i Skiren, Stensjön, Försjö, Gökhultesjön och Vrånge göl.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen i provpunkterna Gräsgölebäcken, Gethällsberget, Stenbäcken och Ålebäcken samt i Skiren.

Förändringar inför 2001

Några av våtmarkerna kommer att kalkas med granuler på försök, detta medför något lägre givor, vilket här är justerat. Tidigare har man gått över till grovkalk på en del våtmarker. Övriga våtmarker kalkas med kalkmjöl.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Anm
16GRÄSGÖLEBÄCKEN 0861-16A														
SKIREN	634 280 152 209	6342800	1522090	SIJÖN	FLYG	65,0	2,03		17		17		17	
MÖSJÖN	634 330 152 299	6343300	1522990	SIJÖN	FLYG	12,0	0,2	9	9	9	9	9	9	
KLOGÖL	634 119 152 099	6341190	1520990	SIJÖN	FLYG	5,0	2,03		3		3		3	
ABBORREGÖL	634 174 152 131	6341740	1521310	SIJÖN	FLYG	1,0	0,29	3	3	3	3	3	3	
0861STENS001VM	16NYBYGGET	6343810	1527020	TIMA	FLYG	0,1		4	4	4	4	4	4	Grov
0861STENS002VM	16GRÄSGÖLEBÄCKEN	6343510	1528630	TIMA	FLYG	0,5		11	11	11	11	11	11	
0861STENS003VM	16LILLÄNG	6342860	1528650	TIMA	FLYG	0,6		5	5	5	5	5	5	
0861STENS004VM	16STACKEKÄRR	6341680	1527680	TIMA	FLYG	0,5		16	16	16	16	16	16	Grov
0861STENS005VM	16STENSJÖN SV	6342050	1528240	TIMA	FLYG	0,5		12	12	12	12	12	12	Grov
0861STENS006VM	16STENSJÖN V	6342180	1528280	TIMA	FLYG	0,3		6	6	6	6	6	6	
0861STENS007VM	16HÖGHÄLLSBERGET NO	6342660	1528010	TIMA	FLYG	0,1		4	4	4	4	4	4	Grov
0861STENS008VM	16HÖGHÄLLSBERGET O	6342510	1528150	TIMA	FLYG	0,2		5	5	5	5	5	5	
0861STENS009VM	16STENSJÖN VNV	6342380	1528310	TIMA	FLYG	0,2		3	3	3	3	3	3	
16ÅLEBÄCKEN 0861-16B														
LILLA LOCKEGÖL	633 891 152 310	6338910	1523100	SIJÖN	FLYG	1,0	1,59	1	1	1	1	1	1	
STORA LOCKEGÖL	633 909 152 321	6339090	1523210	SIJÖN	FLYG	2,0	0,07	2	2	2	2	2	2	
FÖRSJÖ	633 919 152 479	6339190	1524790	SIJÖN	FLOT	96,0	1,91	43		43		43		
0861GOKHU010VM	16SJÖKÄRRSVIKEN	6340260	1527500	TIMA	FLYG	0,4		6	6	6	6	6	6	Granuler
0861GOKHU011VM	16SJÖKÄRRET	6340110	1527570	TIMA	FLYG	1,0		11	11	11	11	11	11	Granuler
0861GOKHU012VM	16GÖKHULTESJÖN V	6339930	1527570	TIMA	FLYG	0,4		2	2	2	2	2	2	Granuler
0861GOKHU013VM	16GÖKHULTESJÖN SV	6339770	1527630	TIMA	FLYG	0,3		2	2	2	2	2	2	Granuler
0861STLOC014VM	16ST LOCKEGÖL V	6339080	1523130	TIMA	FLYG	0,2		5	5	5	5	5	5	Grov
187,3								150	127	150	127	150	127	

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Videbäcken	633818	153277	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Skiren	634356	152213	Yttäckande	Sjömitt	2/år	1/år		1/3 år
Mösjön	634340	152308	Yttäckande	Utlöpp	2/år	1/år		
Älmten	634305	152435	Yttäckande	Östra	2/år	1/år		
Stensjön	634240	152898	Yttäckande	Östra	2/år	1/år		1/3 år
Lilla Lockegöl	633883	152316	Yttäckande	Östra	2/år	1/år		
Stora Lockegöl	633911	152322	Yttäckande	Utlöpp	2/år	1/år		1/3 år
Försjön	633848	152390	Yttäckande	Södra	2/år	1/år		
Gökhultesjön	633980	152848	Yttäckande	Östra	2/år	1/år		1/3 år
Vrånga göl	633952	153082	Yttäckande	Utlöpp	2/år	1/år		
Gräsgölebäcken	634300	152543	Yttäckande	Vtndrag	2/år	1/år		
Gethällsberget	633900	152537	Yttäckande	Vtndrag	2/år	1/år		
Klogöl	634119	152099	Yttäckande	Sjömitt	2/år			
Abborregöl	634174	152131	Yttäckande	Norra	2/år			
Idhultesjön/referens			Yttäckande					1/3 år
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Videbäcken	633818	153277	Tidsserie	1/3		2002	2002	
Skiren	634356	152213	Yttäckande	1/6	2002	2002		
Stensjön	634240	152898	Yttäckande	1/6	2002			
Försjö	633919	152479	Yttäckande	1/6	2002			
Gräsgölebäcken	634300	152543	Yttäckande	1/6		2002		
Gethällsberget	633900	152537	Yttäckande	1/6		2002		
Stenbäcken	634245	153005	Yttäckande	1/6		2002		
Ålebäcken	633955	153085	Yttäckande	1/6		2002		

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
17	Sinnernsjöarna m.fl.	75	Högsby	85 %	1

Från Broasjö, vars omgivande våtmarker kalkas, rinner vattnet vidare till Tränsjön (nedströms Broasjö) och Avesjö. Från Avesjö, som är en grund sjö med kort omsättningstid, finner vattnet vägen till Tränsjön (nedströms Avesjö). Tränsjön omges av våtmarker som innehåller höga naturvärden och från Tränsjön mynnar vattnet ut i Trändebäcken. Utmed Trändebäckens raviner finns ett flertal våtmarker som utgörs av kärr och mader med höga naturvärden. Vid Trändenäs finns hagmarksområden med flera vegetationstyper och hävdgynnade arter. Trändebäcken rinner vidare till Stora Sinnern som är kommunens näst största sjö. Den är sammanbunden med Lilla Sinnern genom ett smalt sund som också fungerar som Stora Sinnerns utlopp. Sinnernsjöarna är utpräglade sprickdalssjöar i centrum av ett välutbildat ravinsystem och stränderna består till stor del av berg och block. Stora och Lilla Sinnern är av **riksintresse för naturvärden** och har ett stort rekreativt värde i kommunen. Trändeån utgör Sinnernsjöarnas avflöde och mynnar efter 25 km i Alsterån vid Böta kvarn. Från Arvesjön, nord ost om Stora Sinnern, rinner vattnet till Trändegölen och vidare till Stora Sinnern. Arvesjö omges av skogsmarker och ganska sluttande och steniga stränder.

Biologi

I **Arvesjö** finns flodkräfta och 4 fiskarter däribland mört. I **Stora Sinnern** finns signalkräfta och 11 st fiskarter: gädda, aborre, mört, braxen, benlöja, siklöja, gärs, björkna, sarv, nissöga, sutare och lake. De glacialrelikta kräftdjuren *Mysis relicta*, *Pallasea quadrispinosa*, *Pantoporeia affinis* och *Limnocalanus macrurus* finns i Stora Sinnern. En av häckfåglarna i Stora Sinnern är storlom (4). Bottenfaunan nedströms projektet innan Alsterån har högt naturvärde och är ej påverkad, medan bottenfaunan i Trändebäcken uppströms Sinnernsjöarna är betydligt påverkad av föroreningen. I Trändeån finns vattenbäckbaggen *Stenelmis canaliculata* (4). Lax, havsöring och älvslekande sik finns i Alsteråns vattensystem.

Nyttjande

Stora Sinnern är en viktig fritidssjö med fiskekort, friluftsbad och småbåtssegling. Fritidsbebyggelse är vanlig i anslutning till Sinnernsjöarna. Arvesjön används för fiske och inom området finns en vandringsled, Högsbyleden, med vindskydd och rastplatser.

Biologisk återställning

Broasjön skall återkoloniserars med flodkräfta.

Flodkräfta och mört har återintroducerats i Arvesjön 1997.

En fiskväg har under 1996 byggts förbi vandringshinder vid Torsrum och 1998 förbi vandringshinder vid Gunnarsström i Alsteråns huvudfåra.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

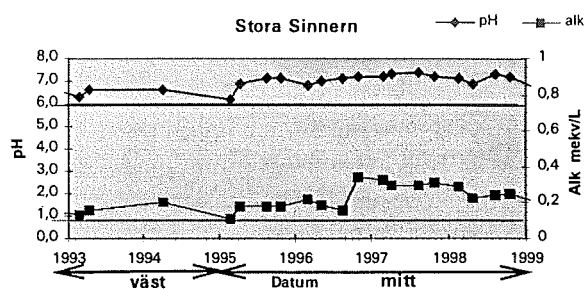
Utvärdering av måluppfyllelse 1994-1998

Projektet kan delas in i följande målpunkter/områden:

Trändenäs: Målpunkten speglar kalkningen uppströms i Broasjö och Tränsjön. Alkaliniteten uppfyller målsättningen från 1995 och framöver medan pH tenderar att ligga på gränsen till lågt våren 1996 och 1997. En undersökning av bottenfaunan 1996 visade på en betydlig föroreningsspåverkan. En revidering av detaljplaner/spridningsplaner kommer att ske, där möjligheten till våtmarkskalkning uppströms Trändenäs skall ses över.

Arvesjö: Efter kalkningsinsatser 1994 uppfylls målen vad gäller alkalinitet och pH. Tydliga föroreningsskador på mörten konstaterades vid provfiske 1996. Inga individer under 19 cm fångades, vilket tyder på att sju årsklasser helt saknas i sjön. Även en hög medelvikt och medellängd talar för detta. Orsaken till en utebliven reproduktion kan vara att den utsatta mörtpopulationen är för liten och inte klarat av predationstrycket av abborrarna i sjön. 1997 planterades 2600 flodkräftor och 2800 mörtar i sjön.

Stora Sinnern: Sjön uppfyller målet för hela 5-års perioden vad gäller alkalinitet och pH. Vid provfisket 1997 fångades en signalkräfta och spår av kräftor sågs i form av kräftbiten fisk. Beståndet av mört var mycket gles och mört under 10 cm saknades i fångsten. Uppskattningsvis rör det sig om de senaste 3 årens kullar som uteblivit. Detta skulle kunna tyda på en försurningspåverkan på föryngringen av mört under senare år men medelvikt och medellängd hos mörten var inte hög och indikerade inga försurningsskador. En förklaring till de svagare kullarna av mindre mört kan vara brist på vegetationsskyddande miljöer eller att småmörten varit ansamlad i områden som inte provfiskades. Gott om ung fisk av den försurningskänsliga siklöjan fångades vilket talar emot försurningsskador på mörten. De yngsta årskullarna av mört erhöles dock vid provfisket 1991, om än i sparsam omfattning.

Böta kvarn, Trändeån: Trändeån nedanför Sinnernsjöarna påverkas förutom av kalkningen i Trändebäcken även av kalkningen i Arvesjö och Stora Sinnern samt av ett tillflöde från Allgunnen. Alkalinitet och pH från och med 1995 och framöver uppfyller målet och håller en god vattenkvalitet. Undersökning av bottenfaunan 1991 visade på ej eller obetydlig påverkan av försurningen. Flera försurningskänsliga arter och grupper förekom t ex snäckor och den mycket försurningskänsliga dagsländan *Caenis luctuosa*. Den sällsynta vattenbäckbaggen *Stenelmis canaliculata* (4) hittades också i ån.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Trändebäcken vid Trändenäs, Arvesjön, Stora Sinnern och Trändeån vid Böta kvarn.
- ☐ Bottenfaunan i Trändebäcken, Trändeån och Stora Sinnern ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen.
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Broasjön, Arvesjön och Stora Sinnern.

Planerade kalkningar

En gemensam kalkningsstrategi för Alsteråns avrinningsområde bör tas fram för alla kommunerna inom Kronoberg och Kalmar län.

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
17STINNERN	0821-17A												
STORA SINNERN	632 925 151 465	6329250	1514650	SJÖN	FLOT	230,0	1,22	105	105	105	105	105	105
ARVESJÖN	633 199 150 916	6331990	1509160	SJÖN	FLOT	55,0	0,82	10	10	10	10	10	10
AVESJÖ	633 379 150 071	6333790	1500710	SJÖN	FLYG	33,0	0,05	8	8	8	8	8	8
TRÄNSJÖ	633 658 149 842	6336580	1498420	SJÖN	FLYG	22,0	0,15	8	8	8	8	8	8
BROASJÖ	633 703 149 759	6337030	1497590	SJÖN	FLYG	12,0	0,11	7	7	7	7	7	7
							352,0	138	138	138	138	138	138

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Mark analys
St Sinnern	633034	151271	Tidsserie	Sjömitten	4/år	4/år	4/år	
Böta kvarn, Tändeån								
	632355	152035	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Böta kvarn Alsterån	632323	152036	Yttäckande	Vtndrag	2/år			
Broasjö	633703	149759	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Tränsjön	633658	149842	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Avesjö	633379	150071	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Arvesjön	633199	150916	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Rummehöljan	632142	151758	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Trändenäs	633235	150230	Yttäckande	Vtndrag	2/år	1/år		
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
St Sinnern	633034	151271	Tidsserie	1/3	2002	2002		
Böta kvarn,								
Trändeån	632355	152035	Tidsserie	1/3		2002	2002	
Trändenäs	633235	150230	Yttäckande	1/6		2002		
Broasjö	633703	49759	Yttäckande	1/6	2002			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
18	Badebodaån	75	Högsby	100 %	1

Ån börjar i Kronobergs län och rinner genom ett pärlband av sjöar till Allgunnen, som tillsammans med den nedre delen av ån är av **riksintresse för naturvården**. Breda lugna partier omväxlar med stömmade och forsande sträckor. Badebodaån är reglerad vilket gör att vattenföringen fluktuerar ganska kraftigt. Vandringshinder förklarar varför det inte längre finns någon stationär öring i största delen av ån. De kalkningsinsatser som utförs i Badebodaån är av avgörande betydelse för vattenkvaliteten och skyddet av förurningskänsliga arter i norra delen av Allgunnen. Allgunnen har mycket stora naturvärden och innehar bland annat glacialrelikta kräftdjur.

Biologi

Vid **Kiasjön** häckar storlom och fiskgjuse och i sjön förekommer mört, abborre, gädda, björkna, benlöja samt gärs. Öster om Kiasjön präglas omgivningen av äldre odlingslandskap. Omgivningen är kuperad och har ett rikt inslag av lövträd. Runt **Grönskåra** finns forssträckor väl lämpade för laxfiskar. Tidigare har här funnits rika bestånd av bäcköring. Öring har 1997 satts ut i området. Längs med ån mellan Kiasjön och Kvarnsjön finns områden som är klassade att innehålla högsta naturvärde. Här förekommer artrika hagmarker med hävdgynnade arter, lövhagar, kulturhistoriska spår etc. I sjön **Kleven** förekommer mört, abborre, gädda, björkna och gärs. I Alsteråns vattensystem finns lax, havsöring och älvslekande sik.

Nyttjande

Badebodaån och dess sjöar är ett populärt friluftsområde och intressant ur såväl naturvård som fiskesynpunkt. Fiskekort är aktuellt i nästan hela Badebodaån. Kiasjön är en attraktiv fiskesjö och en badplats finns vid sjön. Offentliga badplatser finns vid Björkshult, Grönskåra och i Kleven. Kleven ligger i anslutning till Aboda klints naturreservat och friluftsområde. Aboda klint är ett populärt friluftsområde såväl sommar som vinter.

Biologisk återställning

Under 1997 utfördes biotopvård genom utläggning av lekgrus och återställande av rensade och avstängda fåror. Totalt berördes 1000 m strömmade och forsande sträckor i Grönskåraområdet vid Stömsrum och Lilla Klo. En mindre utsättning av öring utfördes i september 1997. En fiskväg i Alsteråns huvudfåra har under 1996 byggts förbi vandringshinder vid Torsrum och 1998 har man byggt en fiskväg förbi vandringshinder vid Gunnarsström. Flera vandringshinder finns och det kommer att kontrolleras om det går att åtgärda dessa framöver.

Prioritet

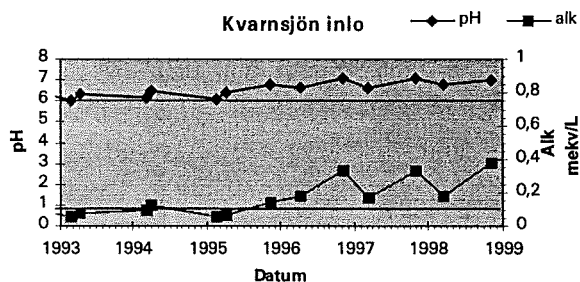
Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1993-1997

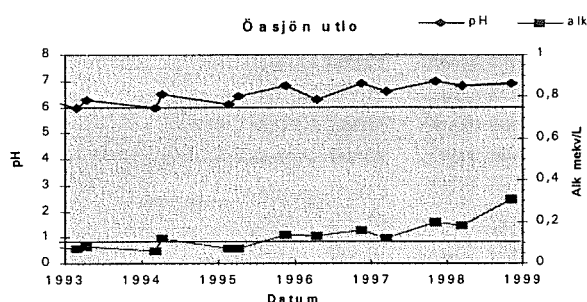
Kiasjöns utlopp och Kvarnsjöns inlopp och åsträckningen mellan dessa båda punkter;

Provtagningspunkten vid Kvarnsjöns inlopp speglar kalkningen uppströms där ån rinner från Kiasjön genom flera smågölar (bland annat Björkhultsjön) innan vattnet når inloppet till Kvarnsjön. Vid Kvarnsjöns inlopp tenderar alkalinitet och pH till att ligga för lågt mellan 1991-1995, men efter 1995 är vattenkvaliteten god. Dock har alkaliniteten börjat pendla efter 1996. En revidering av kalkningsstrategin kan troligen ge en stabilare alkalinitet.

Bottenfauna prover har tidigare tagits vid Strömsborg som är beläget strax nedan Kiasjön. Värdena på vattenprovtagningen under samma period (1991-1995) i Kiasjöns utlopp följer i stort sett de alkalinitet- och pH-värden som Kvarnsjöns inlopp anger. Både 1991 och 1996 bedöms bottenfaunan som ej eller obetydligt påverkad av förurning vid Strömsund. Bedömningen grundar sig på förekomst av förurningskänsliga dagsländor, iglar, bäckbaggar och musslor. Provfiske i Kiasjön 1996 visade att sjöns bestånd av mört är mycket svagt. Längdfördelningen visar på att mörten reproducerar sig i sjön då såväl yngre som äldre årskullar erhöles. Även en låg medelvikt och längd tyder på en god rekrytering. Det svaga beståndet av mört kan dock tyda på att en förurningspåverkan förekommer i sjön vissa år. Signalkräfta som planterats ut 1991 har ännu inte fullt etablerat sig i sjön men vid provfisket 1996 återfanns kräftbiten fisk.

Öasjön utlopp;

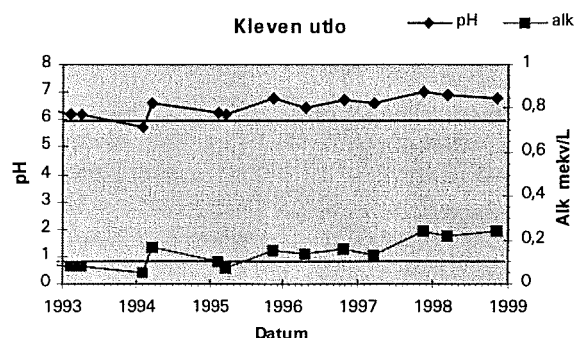

Alkalinitet och pH ligger på gränsen till för lågt och kalkningsstrategin kommer att ses över. Från 1991 tom 1995 ligger alkaliniteten emellanåt under 0,1. Från 1995 visar alkaliniteten en ökande trend. 1997 - 1998 ligger alkaliniteten på en godkänd nivå. Bottenfaunan mellan Öasjön och Yttran bedöms 1996 som ej eller obetydligt påverkad av förorening vilket grundar sig på förekomst av föroreningsskänsliga dagsländor (*Caenis luctuosa*), nattsländor (*Ithytrichia*, *Hydroptilia*) och musslor.

Målpunkt för hela Badebodaån:

Kleven utlopp;

Kleven utgör målpunkt för hela Badebodaån. Alkalinitet och pH uppfyller målet från och med 1995. Innan 1995 tenderar pH och alkalinitet att ligga ostabil och under målsättningen. Bottenfauna undersökningen 1996 visar på ej eller obetydlig påverkan av förorening. Förekomst av föroreningsskänsliga dagsländor (*Caenis luctuosa*), nattsländor (*Ithytrichia*), musslor och iglar visar på detta.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Kiasjön, Kvarnsjön och Kleven..
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Kiasjön, Kleven och Boasjön.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen vid Grönskåra (nedströms Kiasjön), Klevens utlopp och Öasjöns utlopp.

Planerade kalkningar

En gemensam kalkningsstrategi för Alsteråns avrinningsområde bör tas fram för alla kommunerna inom Kronoberg och Kalmar län. Våtmarkerna kalkas med granuler fr.o.m. 2000.

ATGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ATGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OM S- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
18BADEBODAÅN	0821-18A												
18BADEBODAÅN 1	0821BADEB001VM	6328180	1507630	TIMA	FLYG	2,7				12			12
18BADLÅNGA KÄRR 2	0821BADEB002VM	6328750	1507550	TIMA	FLYG	2,5				30			30
18BADEBODAÅN 3	0821BADEB003VM	6328500	1507540	TIMA	FLYG	0,8				2			2
18BADEBODAÅN 4	0821BADEB004VM	6328480	1507300	TIMA	FLYG	0,9				2			2
18BADEBODAÅN 5	0821BADEB005VM	6328430	1507200	TIMA	FLYG	1,1				8			8
18STORÄNGEN O 6	0821BADEB006VM	6328570	1507120	TIMA	FLYG	2,5				9			9
18STORÄNGEN V 7	0821BADEB007VM	6328520	1506920	TIMA	FLYG	3,9				15			15
18BADEBODAÅN 8	0821BADEB008VM	6328350	1506800	TIMA	FLYG	0,1				3			3
18BADEBODAÅN 9	0821BADEB009VM	6328420	1506240	TIMA	FLYG	0,3				2			2
18BADEBODAÅN 10	0821BADEB010VM	6328540	1506500	TIMA	FLYG	0,5				2			2
18BADEBODAÅN 11	0821BADEB011VM	6328560	1506120	TIMA	FLYG	0,2				5			5
18BADEBODAÅN 12	0821BADEB012VM	6328340	1506070	TIMA	FLYG	0,3				2			2
18BADEBODAÅN 13	0821BADEB013VM	6328370	1505620	TIMA	FLYG	0,4				2			2
18BADEBODAÅN 14	0821BADEB014VM	6328110	1505370	TIMA	FLYG	0,2				2			2
18BADEBODAÅN 15	0821BADEB015VM	6328120	1505230	TIMA	FLYG	0,4				3			3
18BADEBODAÅN 16	0821BADEB016VM	6328370	1505150	TIMA	FLYG	0,3				3			3
18PORSEMADEN 17	0821BADEB017VM	6328620	1504930	TIMA	FLYG	0,7				6			6
18BADEBODAÅN 18	0821BADEB018VM	6328200	1504450	TIMA	FLYG	0,9				5			5
18BADEBODAÅN 19	0821BADEB019VM	6328030	1504360	TIMA	FLYG	0,2				1			1

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OM S- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
18BADEBODAÅN 20	0821BADEB020VM	6327930	1504290	TIMA	FLYG	0,1				1			1
18BADEBODAÅN 21	0821BADEB021VM	6327480	1503950	TIMA	FLYG	0,5				2			2
18BADEBODAÅN 22	0821BADEB022VM	6327590	1503910	TIMA	FLYG	1,4				6			6
18BADEBODAÅN 23	0821BADEB023VM	6327410	1503500	TIMA	FLYG	2,3				5			5
18BADEBODAÅN 24	0821BADEB024VM	6327530	1503500	TIMA	FLYG	3,5				28			28
18SKÅNEMADEN 25	0821BADEB025VM	6327060	1503480	TIMA	FLYG	1,1				7			7
18BADEBODAÅN 26	0821BADEB026VM	6327050	1503330	TIMA	FLYG	2,8				8			8
18BADEBODAÅN 27	0821BADEB027VM	6326920	1503040	TIMA	FLYG	0,3				1			1
18TALLMADEN 28	0821BADEB028VM	6326900	1502840	TIMA	FLYG	1,7				13			13
18BJÖRKEKÄRRET 29	0821BADEB029VM	6327220	1502530	TIMA	FLYG	4,3				59			59
18LASSAKÄRRET 30	0821BADEB030VM	6327150	1502800	TIMA	FLYG	5,3				20			20
18PILKÄRRET 31	0821BADEB031VM	6329550	1499190	TIMA	FLYG	0,3				2			2
18SJÖMADEN N 32	0821BADEB032VM	6329350	1497620	TIMA	FLYG	0,6				4			4
18SJÖMADEN S 33	0821BADEB033VM	6329180	1497660	TIMA	FLYG	0,3				1			1
18MADHÄGNEN 34	0821BADEB034VM	6328810	1496800	TIMA	FLYG	1,2				11			11
18BADEBODAÅN 35	0821BADEB035VM	6328650	1496500	TIMA	FLYG	1,9				13			13
18BADEBODAÅN 36	0821BADEB036VM	6328620	1496600	TIMA	FLYG	5,1				22			22
18BADEBODAÅN 37	0821BADEB037VM	6328330	1496080	TIMA	FLYG	0,2				2			2
18BADEBODAÅN 38	0821BADEB038VM	6328290	1495950	TIMA	FLYG	1,0				8			8
18BADEBODAÅN 39	0821BADEB039VM	6327800	1495260	TIMA	FLYG	0,9				5			5
18BADEBODAÅN 40	0821BADEB040VM	6327720	1495290	TIMA	FLYG	1,1				13			13
18BADEBODAÅN 41	0821BADEB041VM	6327700	1495060	TIMA	FLYG	0,8				10			10
18BADEBODAÅN 42	0821BADEB042VM	6327730	1494870	TIMA	FLYG	0,8				9			9
18BADEBODAÅN 43	0821BADEB043VM	6327710	1494790	TIMA	FLYG	0,2				4			4
18BADEBODAÅN 44	0821BADEB044VM	6328200	1493170	TIMA	FLYG	0,5				4			4
18BADEBODAÅN 45	0821BADEB045VM	6328410	1492570	TIMA	FLYG	4,3				14			14
18BADEBODAÅN 46	0821BADEB046VM	6328870	1492570	TIMA	FLYG	3,1				5			5
18ÄLGAMAD Ö 47	0821BADEB047VM	6329050	1492380	TIMA	FLYG	0,9				2			2
18ÄLGAMAD SV 48	0821BADEB048VM	6329030	1492270	TIMA	FLYG	0,4				2			2
18ÄLGAMAD NV 49	0821BADEB049VM	6329180	1492140	TIMA	FLYG	0,6				6			6
18BADEBODAÅN 50	0821BADEB050VM	6329680	1491970	TIMA	FLYG	1,3				6			6
18BADEBODAÅN 51	0821BADEB051VM	6329610	1491890	TIMA	FLYG	1,0				9			9
18BADEBODAÅN 52	0821BADEB052VM	6329870	1491920	TIMA	FLYG	0,4				4			4
KIASJÖN		6331180	1490960	SJÖN	FLYG	220,0	0,03	275	275	275	275	275	275
URASJÖ		6339950	1487360	SJÖN	FLYG	100,0		75	75	75	75	75	75
						389,1		350	350	770	350	350	770

Effektuppföljning

Lokal	x-koordinat	y-koordinat	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Kiasjön	633013	149124	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Kleven, Nybro kn	632598	150926	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Kvarnsjön	632882	149737	Yttäckande	Inlopp	2/år			
Öasjön	632958	150107	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Urasjö	633401	148829	Yttäckande	Utlopp	2/år			
SM 105, Grönskåra	632805	149585	Yttäckande	Vtndrag	2/år			
Badebodaån/Inlopp i Allgunnen 770	632472	151122	Tidsserie recip, kontr	Vtndrag	6/år		6/år	
Lokal	x-koordinat	y-koordinat	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Boasjön	632934	149936	Yttäckande	1/6	2002			
Kiasjön	633118	149056	Yttäckande	1/6	2002			
Kleven, Nybro kn	632600	150926	Yttäckande	1/6	2002			
Badebodaån, Grönlund	632960	150110	Yttäckande	1/6		2002		
SM 105, Grönskåra	632805	149585	Yttäckande	1/6		2002		
Badebodaån/Inlopp i Allgunnen 770	632472	151122	Tidsserie recip. kontr	1/3		2002		Recip.kontroll

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
19A/B	Alsterån sjöar	75	Nybro	85 / 100 %	1

Projekten består av en rad sjöar väster om Allgunnen. Sjöarna mynnar ut i Badebodaån, Allgunnen samt en del av Alsterån uppströms Allgunnen. Allgunnen och stora delar av Alsterån är av **riksintresse för naturvården**. Tio sjöar kalkas och vid Alsteråns passage vid länsgränsen finns en doserare.

Biologi

Fisk-, kräft och fågelförekomst:

Bjärsjön; abborre, gädda, mört, braxen, sarv, benlöja och gärs. Storlom(4) har observerats vid sjön.

Sävsjön; abborre, gädda, mört och braxen. Storlom(4) har observerats vid sjön.

Tämmen; abborre, gädda, mört, braxen, sarv och benlöja samt flodkräfta. Ingen grundlig fågelinventering är utförd. Uppgifter talar för att storlom(4), sångsvan och häger finns vid sjön

Stora Hindsjön; abborre, gädda, mört, braxen, sarv, benlöja, siklöja och gärs. Ingen fågelinventering har gjorts men enligt muntliga uppgifter häckar bl a lärkfalk, storlom(4), drillsnäppa och fiskmåsar vid sjön.

Kleven; abborre, gädda, mört, braxen, sarv, benlöja och gärs samt regnbåge. Ingen fågelinventering har utförts men storlom(4) har häckat vid sjön och för 20-30 år sedan häckade berguvar i området.

Allgunnen; abborre, gös, gädda, mört, braxen, björkna, sarv, benlöja, siklöja och gärs samt signalkräfta.

Boasjö; abborre, gädda och mört. Vid en fågelinventering noterades häckande par av storlom(4), kanadagås, drillsnäppa och fiskmåsar

Grytsjön; abborre, gädda, mört och braxen.

Kroksjön; abborre, gädda, mört, braxen, björkna och sutare.

Badebodaån; gädda, lake, elritsa, stensimpa, bergsimpa, mört och abborre.

Nedströms Allgunnen förekommer gädda, abborre, mört, siklöja, elritsa, id, björkna, ruda, gers, sutare, braxen, bäcknejonöga, benlöja, sarv, ål, lake, stensimpa och signalkräfta. Lax, havsöring och älvslekande sik finns i Alsteråns nedre delar.

Av bottenfauna påträffas vattenbäckbaggen *Stenelmis canaliculata* (4), skinnbaggarna *Aphelocheirus aestivalis* och *Normandia nitens* i **Alsteråns huvudfåra**. Storlom (4) och häger (4) häckar i området. Floran bjuder på ag. Allgunnen och Alsterån nedströms **Allgunnen är riksintresse från naturvårdssynpunkt. Reservatsbildning pågår.**

Nyttjande

Fritidsfisket är viktigt. Inom projektet finns flera badplatser, t ex Store och Lille Hindsjö, Boasjö, Kleven. Dackeleden passerar flera sjöar. Det populära friluftsområdet Abodaklint ligger i anslutning till Kleven. Här finns flera ströv-/vandringssstigar. Store Hindsjön används i undervisningssyfte.

Biologisk återställning

Planer finns för återintroduktion av sutare och löja i sjön Sävsjön.

Öring har återinsatts i Badebodaån 1998.

Fiskväg har under 1996 byggts förbi vandringshinder vid Torsrum och 1998 vid Gunnarsström.

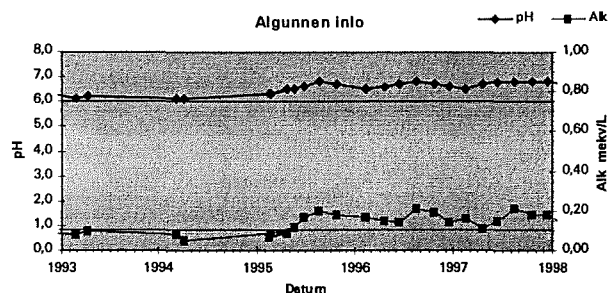
Prioritet

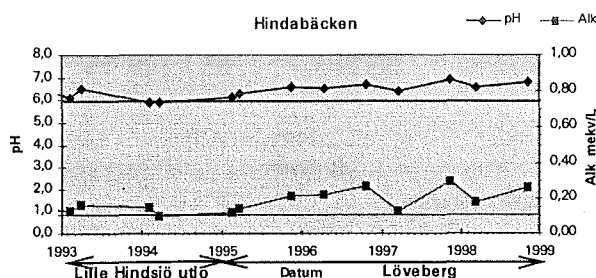
Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994 -1998

Projektet kan delas in i fyra målområden; Alsteråns huvudfåra, Hindabäckens avrinningsområde, Bjärsjön m fl sjöar och Sävsjöns avrinningsområde.

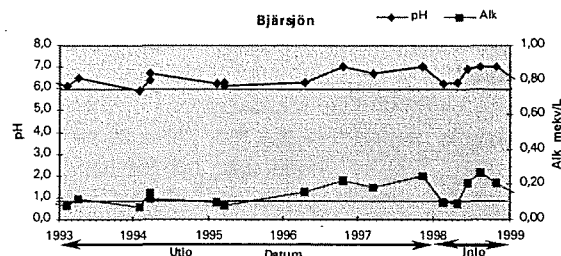
Alsteråns huvudfåra: Målpunkten är Allgunnens inlopp. Målen för pH och alkalinitet har inte uppfyllts för än doseraren i Fröseke startade våren 1995. Bottenfaunan bedöms som ej eller obetydligt försurningspåverkad 1996.

Bjärsjön m fl sjöar: Målpunkten är Bjärsjön. Under 1993 - 1995 har målsättningen för alkalinitet underskridits vid surstötarna på våarna. Efter 1995 uppfylls målen. Provfiskeresultaten 1992 visar inte några tecken på försurningsskador. Provfisket 1998 visar att mörtpopulationen har minskat, men att reproduktionen fungerar.

Hindabäckens avrinningsområde: Målpunkten är Hindabäcken vid Löveberg (nedströms Lille Hindsjön). pH och alkalinitet klarar målsättningen under hela perioden. Provfiske i Tämnen 1992 och 1998 visar inte på några försurningsskador.

Sävsjöns avrinningsområde: pH och alkaliniteten uppfyller målen under hela perioden i Sävsjöns utlopp. Provfiske 1992 visar en tendens till försurningsskador på mörtpopulationen. Provfisket 1998 visar även det på försurningsskador på mört populationen.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Alsteråns huvudfåra vid inloppet till Allgunnen, Hindabäcken vid Löveberg, Bjärsjön och Sävsjöns utlopp.
- ☐ Mört, kräfta och elritsa ska kunna reproducera sig årligen i de sjöar som kalkas samt i Allgunnen, Badebodaån och Alsterån.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen Alsterån, Badebodaån, Hindabäcken och inloppet till Bjärsjön.

Kalkdoserare - vattenkemi

Doseraren i **Alsteråns huvudfåra** kontrolleras genom uppströms provtagning i Fröseke, och nedströms i Uvasjöns utlopp. Punkterna har provtagits två gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år.

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
19A	Alsterån sjöar	75	Nybro	85 %	1

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resulterade i lägre doser. Tämnen kommer enbart att kalkas med flygkalkning direkt i sjön, bilkalkningen tas bort. Dosen minskas med 35 %.

Planerade kalkningar

ATGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ATGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
19HINDABÄCKEN	0821-19A												
TÄMMEN	632 521 149 690	6325210	1496900	SJÖN	FLYG	108,0	0,24	36	36	36	36	36	36

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
L Flaten	632376	149952	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Tämnen	632451	149744	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Löveberg	631550	150405	Yttäckande	Vtndrag	2/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	
Tämnen	632521	149690	Yttäckande	1/6	2002			
Löveberg	631550	150405	Yttäckande	1/6		2002		

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
19B	Alsterån sjöar	75	Nybro	100 %	1

Förändring inför 2001

Planen har reviderats, vilket har resulterat i att sjöarna kommer att kalkas oftare med lägre doser. Från att ha kalkats vart annat eller vart tredje år skall kalkning ske varje år i fortsättningen. Genomsnittsdosen minskas med 25 % i projektet.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
19SÄVSJÖN	0821-19B												
GRYTSJÖN	632 710 150 042	6327100	1500420	SJÖN	FLYG	22,0	1,05	5	5	5	5	5	5
SÄVSJÖN	632 809 149 950	6328090	1499500	SJÖN	FLOT	60,0	0,61	29	29	29	29	29	29
19BJÄRSJÖN	0821-19C												
BOASJÖN	632 455 150 468	6324550	1504680	SJÖN	FLYG	163,0	1,18	27	27	27	27	27	27
SVÄNESJÖ	632 749 150 754	6327490	1507540	SJÖN	FLYG	13,0	0,5	3	3	3	3	3	3
MÖCKLASJÖ	632 641 150 603	6326410	1506030	SJÖN	FLYG	12,0	1,19	15	15	15	15	15	15
GUMMEGÖL	632 700 150 665	6327000	1506650	SJÖN	FLYG	8,0	0,51	3	3	3	3	3	3
FAGRASJÖ	632 169 150 810	6321690	1508100	SJÖN	FLYG	33,0	1,34	5	5	5	5	5	5
Hummelsgölarna	632 280 151 050	6322800	1510500	SJÖN	FLYG	23,0	0,85	5	5	5	5	5	5
STENSJÖN	631 743 151 801	6317430	1518010	SJÖN	FLOT	43,0	0,84	15	15	15	15	15	15
19ALSTERÅNS_H_F	0821-19D												
ALSTERÅNS HUVUDFÄRA	631 350 149 790	6313500	1497900	TIVA	KDOS			600	600	600	600	600	600
377,0								707	707	707	707	707	707

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Sävsjön	632850	149940	Yttäckande	Utlopp	2/år			
St Hindsjön	631222	150636	Tidsserie	Sjömitt	4/år	4/år	4/år	
Bäck från Långegöl	632405	150895	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Uvasjön	631275	150275	Yttäckande	Utlopp	6/år	1/år		
Gummegöl	632723	150670	Yttäckande	Nordost	2/år			
Boasjö	632478	150603	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Fagrasjön	632159	150847	Yttäckande	Södra	2/år			
Hummelsgölarna	632280	151042	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Kleven	632598	150926	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Stensjön	631713	151811	Yttäckande	Nordost	2/år			
Möcklasjö	632641	150603	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Lillesjön/Arbåga	631765	151790	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Fröseke/Alsterån	631570	149720	Yttäckande	Vtndrag	6/år	1/år		
Allgunnen 075	631706	151419	Tids recip.kontr	Sjömitt	6/år		6/år	Recip.kontroll
Inlopp i Allgunnen/ Ekenäs 060	631556	151247	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	Recip.kontroll
Utlopp i Allgunnen/ Uddevallshytan 080	631551	151445	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	Recip.kontroll
PMK Getebro	632033	152167	PMK	Vtndrag	12/år		12/år	PMK/NV
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
St Hindsjön	631222	150636	Tidsserie	1/3	2002	2002		
Allgunnen	631706	151419	Tids+recip.kontr	1/3	2002	2002		Recip.kontroll
Bäck från Långegöl	632405	150895	Tidsserie	1/3		2002		
PMK Getebro	632033	152167	Tidsserie /PMK	1/3		2002		PMK/NV
Bjärsjön	632510	151014	Yttäckande	1/3	2002			
Boasjö	632455	150468	Yttäckande	1/6	2002			
Kleven	632598	150926	Yttäckande	1/6	2002	2002		Bottenfauna,A boda kvarn
Lillesjön/Arbåga	631765	151790	Yttäckande	1/6		2005		
Inlopp i Allgunnen/ Ekenäs 060	631556	151247	Yttäckande recip.kontr	1/3		X		Recip.kontroll
Utlopp i Allgunnen/ Uddevallshytan 080	631551	151445	Yttäckande recip.kontr	1/3		X		Recip.kontroll

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
20	Norregöl	75	Mönsterås	85 %	1

Projektet består av två små sjöar, Norregöl och Söregöl vilka våtmarkskalkas. Norregöl utgör centrum i ett friluftsområde. Omgivningarna utgörs i huvudsak av barrskog med inslag av hällmarker och en mosaik av små våtmarker. Området har höga aluminiumhalter i vattnet, samt är svårkalkat. Prästebäcken, utloppet från Norregöl, dränerar vattnet till Alsterån.

Biologi

I Norregöl finns gädda, abborre och mört, häckande knipa, kanadagås och trana. Sjöarna är belägna i det extremt sjöfattiga området i östra Småland. Enbart detta gör att sjöarna har ett högt biologiskt värde. Lax, havsöring och älvlekande sik finns i Alsteråns vattensystem.

Nyttjande

Från Norregöl utgår flera vandrings- eller strövstigar. Mönsteråsleden passerar sjön. Vid sjön finns en raststuga och grillplatser. Sjön är ett populärt utflyktsmål under alla årstider. Skolorna i kommunen använder sjön i sin undervisning. I angränsande område finns även en okalkad sjö, Fisklösan, som fungerar som lokal referenssjö. Fisket är ännu blygsamt i sjön. Däremot är fisket populärt i angränsande Alsterån.

Biologisk återställning

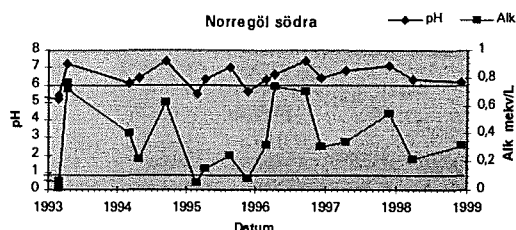
Norregöl har återkoloniserats med mört 1996.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Norregöl är målområde/målpunkt i kalkningsprojektet. Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte under våren 1993 samt under 1995. pH och alkaliniteten varierar kraftigt under perioden. Provfiske 1993 och 1996 visar på individrikt och väl fungerande abborrbestånd. Kalkningsstrategin för projektet har reviderats under 1998 och kommer förhoppningsvis att ge stabilare värden för pH och alkalinitet. De labila aluminiumhalterna varierar under perioden. Målsättningen bör vara att minska halterna så att de ej är toxiska.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Norregöl.
- ☐ Mörtten ska kunna reproducera sig årligen i Norregöl.
- ☐ Al_{labilt} < 0,100 mg/l i Norregöl.

Förändringar inför 2001

Några av våtmarkerna kommer att kalkas med granuler på försök, detta medför något lägre givor, vilket här är justerat. Övriga våtmarker kalkas med kalkmjöl.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Anm
20NORREGÖL	0861-20A													
20HJORTGÖLSKÄRRET 15	0861NORRG015VM	6316560	1526580	TIMA	FLYG	0,4		6	6	6	6	6	6	Granuler
20SÖREGÖL 16	0861NORRG016VM	6315820	1527020	TIMA	FLYG	1,0		7	7	7	7	7	7	Granuler
20NORREGÖL V 17	0861NORRG017VM	6316910	1527930	TIMA	FLYG	0,3		8	8	8	8	8	8	
20NORREGÖL S 18	0861NORRG018VM	6316700	1527940	TIMA	FLYG	0,1		3	3	3	3	3	3	
20NORREGÖL N 19	0861NORRG019VM	6317470	1528240	TIMA	FLYG	0,6		11	11	11	11	11	11	
20NORREGÖL O 20	0861NORRG020VM	6317120	1528270	TIMA	FLYG	0,05		2	2	2	2	2	2	
								2,45	37	37	37	37	37	

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Norregöl	631676	152805	Yttäckande	Södra	2/år	1/år		1/3
Söregöl	631606	152736	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		1/3
Referens	631619	152777						1/3

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Norregöl, kn	631679	152811	Yttäckande	1/6	2002			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
21	Stensjön, Snärjebäcken	76	Nybro	85 %	2

Stensjön dränerar via Smedjevikabäcken till Snärjebäcken - ett vattendrag med besynnerligt få sjöar. Stensjön är en förhållandevis grund sjö med vildmarkskaraktär. Ytan är 68 ha. Runt sjön finns äldre magra tallskogar till rikare lövskogar med gott om död ved på fd kulturmarker. Vissa delar av skogen liknar i mycket naturskog. Sjömaden söder om sjön är ett våtmarksområde av **riksintresse för naturvården** och ingår i den nationella myrskyddsplanen.

Biologi

I **Stensjön** finns sutare, gädda, abborre och mört. Signalkräfta och regnbåge har planterats in i sjön. Fågellivet är rikt och fiskgjuse (4) och storlom (4) häckar vid sjön. Trana förekommer regelbundet vid sjön samt orre och tjäder. De flesta hackspettar har påträffats och flera rödlistade insekter är bofasta i området. Sällsynta våtmarksfjärilar finns i området och rester av en värdefull aspskog finns vid sjön vilken har betydelse för insektsfaunan, framförallt för fjärilsfaunan. Murkna träd och torrakor med trädtickor är vanliga, vilket indikerar stora entomologiska och ornitologiska värden. Sjöns närhet till Sjömaden har stor betydelse. Sjömaden har geologiska, botaniska, ornitologiska och entomologiska värden. Botaniskt värdefulla arter som t ex klockklung och myrlilja förekommer i Sjömaden.

Nyttjande

Sjön har stort värde för rekreation. Dackeleden, en av kommunens vandringsleder, passerar både sjön och Sjömaden. Fisket är allmänt och har stor betydelse. Entomologiska studier bedrivs i anslutning till sjön.

Biologisk återställning

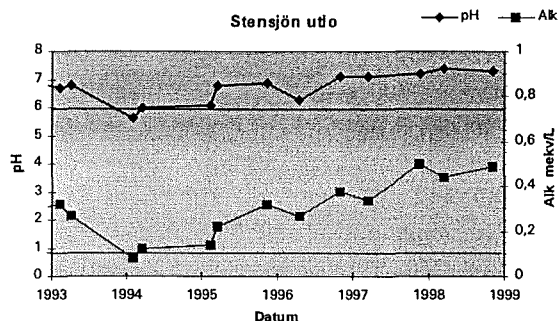
Mört har återintroducerats i Stensjön 1996.

Prioritet

Projektet har prioritet 2 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Målsättningen för pH och alkaliniteten uppfylls för hela perioden utom våren 1994. Dock ökar alkaliniteten markant från och med hösten 1997. Kalkningsinsatserna behöver revideras. Provfiske 1992 visar att sjön har ett gravt försurningsskadad mörtpopulation med enstaka individer mellan 20 och 25 cm långa. Provfisket 1998 visar att återintroduktionen av mört lyckats. Fortfarande är mörtpopulationens åldersstruktur skev men domineras av unga individer.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Stensjön och i Snärjebäcken vid Bäckebo.
- ☐ Mört ska kunna reproducera sig årligen i Stensjön.
- ☐ Bottenfaunan nedströms ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurningen.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resulterade i lägre doser. Stensjön kommer enbart att kalkas med flyg direkt i sjön, bilkalkningen tas bort. Dosen minskas med ca 40 %.

Planerade kalkningar

ATGÅRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ATGÅRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
21STENSJÖN	0881-21A												
STENSJÖN	630 746 150 4101	6307460	1504100	SJÖN	FLYG	68,0	0,43	44	44	44	44	44	44

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Snärjebäcken,								
Bäckebo	630714	151719	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Stensjön	630749	150413	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Snärjebäcken,								
Bäckebo	630714	151719	Tidsserie	1/3		2001	2001	
Stensjön	630746	150410	Yttäckande	1/6	2004			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
22	Ljungbyåns sjöar	77	Nybro	85 %	1 och 3

Projektet kan delas in i två delar, Ljungbyån och S:t Sigfridsån. Ljungbyån omges omväxlande av odlingsmarker, översilningsmader och sumpskogsmarker med barr-, bland-, och lövskogar. I anslutning till S:t Sigfridsån finns flera fina odlingsmarker och invid ån finns fodermarker som består av öppna hagmarker med hävdgynnade arter och blandlövskogar med mycket ek och en. Ljungbyåns avrinningsområde är ett mycket sjöfattigt vattensystem. Sjöarna är grunda och har mycket korta omsättningstider samt är belägna i de övre delarna av avrinningsområdet. Flera bifurkationer förekommer inom avrinningsområdet. Detta medför att avrinningsområdet har en speciell karaktär samtidigt som det är relativt svårkalkat. Inom projektet behandlas en sjö, Långegöl, med soda. Delar av Ljungbyån är av **riksintresse för naturvården**. En av de mest värdefulla delarna av Ljungbyån utgör området kring Markustorp. Här finns ett småskaligt bifurkationssystem där ett nätverk av åfåror med tillhörande lövsumpskog bildats.

Biologi

Orranäsasjön; I sjön finns abborre, gädda, mört, sarv, sutare och sik. Sjön har ett stort ornitologiskt värde och är en viktig rastlokal för fåglar (b la änder, gäss och vadare).

Derasjö; I sjön finns abborre, gädda, mört, sarv, ål och sutare. Sjön har flera arter av häckande fåglar (b la storlom) och utnyttjas även som rastplats. Utter har observerats vid sjön.

Långegöl; Sjön har ett högt naturvärde som består i dess närhet till Gråstensmon (1), ett område bestående av olika våtmarkstyper av stort botaniskt värde. Långegöl tillhör även ett av de mest värdefulla geologiska områdena i södra Sverige. I sjön finns abborre, gädda och mört.

Madesjösjön; I sjön finns abborre, gädda, mört, sarv, braxen och sutare. Häger, kanadagås, skrattnås och drillsnäppa har häckat vid sjön som också utnyttjas som rastplats. Skogen längs stranden hyser en rik fågelfauna med b la flera hackspätsarter.

Rismåla göl; Sjön är en källsjö. Naturvärdena är bristfälligt kända. Sjön utnyttjas som rast och häckningslokal för fåglar.

Linneasjön; Sjön är ursprungligen en dödisgrop och en av kommunens djupaste sjöar. Naturvärdena är i övrigt dåligt kända. Maderna vid sjöns inlopp hyser dock ett rikt fågelliv och området utgör en oas mitt i centrala Nybro. I sjön finns gädda, abborre, mört, braxen, sutare, ål och lake.

Sammanfattningsvis förekommer gädda, abborre, mört, braxen, sik, sarv, sutare, ål och signalkräfta i systemet. Av annan fauna finns det utter(2), storspov(4), häger(4), fiskgjuse(4) och rörhöna. I åns nedre del finns havsöring.

Nyttjande

Långegöl; Sjön utnyttjas främst som badsjö men även fritidsfiske förekommer. Sjön ligger nära bebyggelse.

Lägerplatser finns kring sjön som nyttjas av scoutkårer.

Derasjö; Sjön utnyttjas för fritidsfiske och som rastplats.

Orranäsasjön; Sjön utnyttjas till bad och fiske. Campingplats och kommunalt bad finns vilket gör att sjön utnyttjas i stor utsträckning.

Madesjösjön; Sjön är lättillgänglig och bad och fiske förekommer i sjön. Flera sommarstugor finns kring sjön. Högsolan och andra skolor utnyttjar sjön i sin undervisning.

Rismåla göl; Närheten till tätbebyggda områden medför ett högt rekreativt värde. Badplats med simskola finns. Promenadstigar löper kring sjön. Fritidsfiske förekommer och omgivningarna runt sjön utnyttjas av en orienteringsklubb och av ridskolan som finns i närheten. Sjön utnyttjas även av skolor i undervisningssyfte.

Linneasjön; Sjön har ett stort värde då den är belägen mitt i Nybro. Sjön nyttjas som badsjö och vid sjön finns även en campingplats.

Biologisk återställning

Mört har återinplanterats i sjöarna Derasjön 1994/95 och Långegöl 1997.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 och 3 enligt nationella kalkningsplanen. Sankt Sigfridsån med kalkningsinsatser i Madesjösjön, Linneasjön och Rismåla göl har prioritet 3 och övriga delarna av projektet har prioritet 1.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

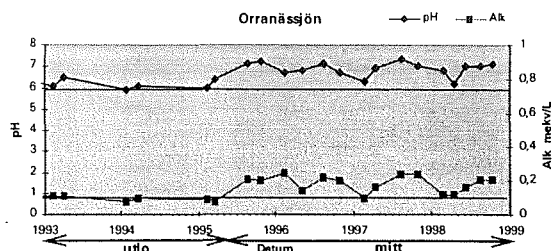
Ljungbyån: Vid Orranässjöns utlopp balanserar pH och alkaliniteten på gränsen till att uppfylla målsättningen. Från och med hösten 1995 byter man provpunkten från utloppet till mitt i sjön. I denna provpunkt uppfylls målen. Bottenfaunaanalyserna från Orranässjön visar dock på ingen eller obetydlig förurningspåverkan. Provfiske i Orranäsasjön 1996 visar inte på några förurningsskador på fiskpopulationerna i sjön.

Långegöl behandlades med soda i november 1996.

Effekterna av denna behandling kommer att utvärderas hösten 1999.

S:t Sigfridsån; I målpunkten vid vägbron i S:t Sigfrid uppfylls målen för pH och alkalinitet. I provpunkten visar den årliga bottenfauna provtagningen på en förurningspåverkan 1995, ingen förurningspåverkan 1996 samt troligen ingen förurningspåverkan 1997. Dock var föroreningspåverkan stark 1997. Under 1994 var vattenflödet mycket lågt under slutet av juli och början av augusti. Provfiske i Madesjösjön 1998 visar att mörtpopulationens reproduktion fungerar, dock är vissa årsklasser fortfarande svaga.

En revidering av detaljplaner/spridningsplaner är motiverad.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Långegöl, Derasjö, Orranäsasjön, Madesjösjön och vid vägbron i S:t Sigfrid..
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Långegöl, Derasjö, Orranäsasjön och Madesjösjön.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av förurningen i Orranäsasjöns utlopp och vid vägbron i S:t Sigfrid.

Kalkdoserare - vattenkemi

Inom projektet finns två doserare.

Doseraren i **Derasjön** kontrolleras uppströms genom provtagning i Andsjöbacken och nedströms i Derasjöns utlopp. Punkterna har provtagits två gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år.

Orranäsasjöns provtagning sker inom recipientkontrollen, uppströms i punkten G:a vägen i Gullaskröv (2)och punkten efter doseraren ligger i sjöns mitt, Orranäsasjön (4). Provtagning sker sex gånger per år.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resulterade i att sjöarna kommer att kalkas med lägre doser. Två doserare finns i området och den planerade dosen för kalkdoseraren vid Orranäsasjön minskas från 700 ton till 238 ton per år. Snittdosen per år minskas med ca 50 % i projektet.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTÄ ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
22LÅNGEGÖL	0881-22A												
LÅNGEGÖL	630 814 148 413	6308140	1484130	SJÖN	FLOT	8,0	0,25	15	15	15	15	15	15
22LÅNGEGÖLSBÄCKEN 3	0881LANGE003VM	6307690	1484380	TIMA	FORD	1,0	0,19	22	22	22	22	22	22
22VAPENBÄCKSÅN 4	0881VAPEN004VM	6307360	1483760	TIMA	FORD	1,4		58	58	58	58	58	58
22DERASJÖ	0881-22B												
22DERASJÖ 1	0881DERAS001VM	6301160	1485740	TIMA	FLYG	4,4		17	17	17	17	17	17
22DERASJÖ 2	0881DERAS002VM	6301380	1486140	TIMA	FLYG	3,7		5	5	5	5	5	5
ANDSJÖBÄCKEN_KDOS	630 180 148 520	6301800	1485200	TIVA	KDOS			75	75	75	75	75	75
22ORRANÄSASJÖN	0881-22C												
ORRANÄSASJÖN	630 181 149 494	6301810	1494940	TIVA	KDOS	123,0	0,1	238	238	238	238	238	238
22GULLASKRUVSSJÖN	0881-22D												
GULLASKRUVSSJÖN	630 580 149 480	6305800	1494800	TIMA	FLYG	19,0		70	70	70	70	70	70
22LINNEASJÖN	0881-22E												
RISMÅLA GÖL	629 296 150 447	6292960	1504470	SJÖN	FLYG	4,0	0,6	2	2	2	2	2	2
22MADESJÖSJÖN	0881-22F												
MADESJÖSJÖN	628 790 150 288	6287900	1502880	SJÖN	FLYG	26,0	0,6	9	9	9	9	9	9
								190,5	511	511	511	511	511

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Derasjön	630105	148675	Yttäckande	Utlöpp	6/år	1/år		
Linneasjön	629002	150709	Yttäckande	Utlöpp	2/år	1/år		
Madesjösjön	628850	150177	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Rismåla göl	629309	150470	Yttäckande	NORR	2/år			
Andsjöbacken	630199	148498	Yttäckande	Vtndrag	6/år	1/år		
Markustorp	629731	150937	Tidsserie recip.kontr	Vtndrag	6/år	1/år	6/år	
Långegöl (1)	630800	148413	Yttäckande recip.kontr	Utlöpp	6/år		6/år	
Gullaskruv (2)	630524	149191	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	
Orranåsasjön (4)	630181	149494	Yttäckande recip.kontr	Sjömitt	6/år		6/år	
Riveberg (6)	630211	149731	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	
Vägbro Skabro (53)	628730	151021	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	
Vägbro S:t Sigfrid (54)	628546	151227	Yttäckande recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Orranåsasjön	630181	149494	Tidsserie	1/3	2001			
Markustorp	629731	150937	Tidsserie	1/3		2001		
Derasjön	630140	148664	Yttäckande	1/6	2004			
Madesjösjön	628790	150288	Yttäckande	1/6	2004			
Stibbetorpasjön	630181	149494	Yttäckande	1/6	2004			
Långegöl	630814	148413	Yttäckande	1/6	2004			
Gullaskruv (2)	630524	149191	Yttäckande recip.kontr	1/3		2001		Recip.kontroll
Orranåsasjön (4)	630181	149494	Tidsserie recip.kontr	1/3		1/år		Recip.kontroll
Riveberg (6)	630211	149731	Yttäckande recip.kontr	1/3		1/år		Recip.kontroll
Vägbro Skabro (53)	628730	151021	Yttäckande recip.kontr	1/3		2001	2001	Recip.kontroll
Vägbro S:t Sigfrid (54)	628546	151227	Yttäckande recip.kontr	1/3		1/år		Recip.kontroll

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
23	Hultebräan, Hagbyån	78	Nybro	85 %	1

Den största sjön, Hultebräan, är en vattentäkt och påverkad av vattenreglering. Kring Hultebräan finns omväxlande natur med inslag av lövskogar och värdefulla odlingsmarker. Vid mynningen i havet är Hagbyån med omgivning av riksintresse för naturvården.

Biologi

Örsjösjön; Abborre, gädda, mört, braxen, sarv och benlöja finns i sjön. Storlom(4), rörhöna, fisktärna och kanadagäss häckar vid sjön. Även drillsnäppa har noterats.

Örsjögöl; Abborre, gädda, mört, braxen, sutare, ål och eventuellt lake finns i sjön. Storlom(4), fiskmå och drillsnäppa är observerade under häckningstid.

Krokstorpasjön; Abborre, gädda, mört, braxen, sarv, benlöja och ål finns i sjön.

Hultebräan; Gädda, abborre, mört, siklöja, gers, lake, och benlöja finns i sjön. Sjön är en av kommunens förnämsta fågelsjöar vad beträffar antalet häckande arter. Under häckningstid påträffas bl a storlom, gråtrut, fisktärna, storskrake, skrattnås och lärkfalk. Även svarttärna och skräntärna har observerats. Dessutom hyser sjön ett stort värde som rastplats för flyttfåglar. Vid Hultebräans stränder finns artrika naturtyper. Kontinuitet och orördhet indikeras av flera sällsynta insektsarter t ex kortvingen *Quedius invreai*, trädgnagaren *Ptilinus pectinicornis* och glansbaggen *Epuraea guttata*. Växtligheten är rik med bl a myskmadra, hässelbrodd, vårärt, lungört och vårlök. Vid sjön **Fantgöl** nära Hultebräan har hasselmus, hasselsnok och sandödlor observerats. Inom projektets område finns även ruda.

Signalkräfta förekommer i Hultebräan, Krokstorpasjön, Örsjögöl, Örsjösjön.

Av fågel påträffas storlom (4), rörhöna och en skrattnåskoloni.

I Hagbyåns vattensystem finns havsöring, öring, stensimpa och elritsa.

Nyttjande

Hultebräan är lagringsmagasin för Kalmar kommuns dricksvattentäkt. Vattnet släpps till Krokstorpasjön där pumpstationen är belägen.

Fritidsfisket är viktigt, främst i Hultebräan och Dackebosjön men även i Örsjögöl och Örsjösjön.

Dackeleden, kommunens längsta vandringsled, passerar Hultebräan, Fantgöl, Kroksjö göl och Kolflysjön.

Glasbruksleden passerar Bodasjön och närheten till Boda samhälle gör att sjön har ett stort rekreativvärde.

Badplatser finns i Hultebräan (2 st) och en i Örsjösjön.

Örsjösjön och Örsjögöl används i utbildningssyfte av framför allt Högskolan i Kalmar, inst f naturvetenskap.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

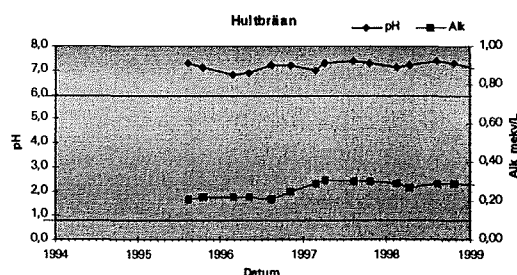
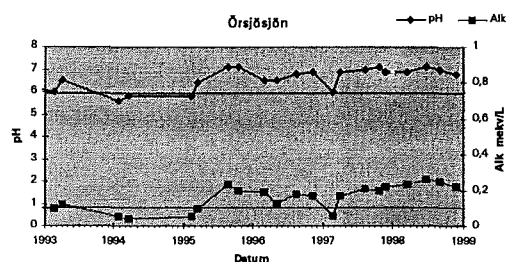
Utvärdering av måloppfyllelse 1994 -1998

Projektet kan delas in i två målområden, Örsjösjön och Hultebräan. Provpunkten Runstorp utgör målpunkt för hela projektet.

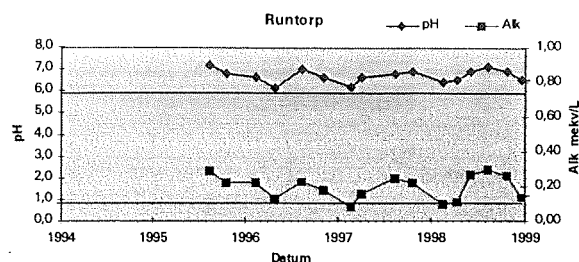
Bodasjön: Doseraren i inloppet till Bodasjön togs över av Nybro kommun vid årsskiftet 1998/99. Samtidigt renoverades den, vilket förhoppningsvis kommer att märkas i resultaten i Bodasjön framöver.

Örsjösjön: Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte under våren 1994 och 1995, samt under surstöten våren 1997. Dock konstateras att bottenfaunan är ej eller obetydligt påverkad av försurning 1996 i Örsjösjön. Provfiske i Örsjösjön visar inga tecken på försurningsskador 1992, medan det finns reproduktionsstörningar i mörtpopulationen vid fisket 1996. För att förebygga sänkningarna av pH och alkaliniteten vid surstötar bör strategin för kalkdoseringen vid Bodasjön ses över.

Hultebräan: Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden. Bottenfaunan är ej eller obetydligt påverkad av försurning 1996 i Hultebräan. Vid provfisket 1996 konstateras inga försurningsskador på fiskpopulationerna i sjön.

Runtorp: Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte under surstötten våren 1997. Bottenfaunan är ej eller obetydligt påverkad av förorening 1996 i Hagbyån vid Runtorp. Ökning av kalkdosen från doseraren vid Bodasjön bör även ge resultat här.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Bodasjön, Örsjösjön, Hultbräan och i Hagbyån vid Runtorp.
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Bodasjön, Kolflysjön, Örsjösjön och Hultbräan.
- ☐ Bottenfaunan ska framöver kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av föroreningen nedströms Bodasjön, i Örsjösjön, Hultbräan och i Hagbyån vid Runtorp.

Kalkdoserare - vattenkemi

Doseraren i Boda provtas uppströms av recipientkontrollen och nedströms vid väg 25 av effektuppföljningen. Punkterna har provtagits två till fyra gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats. Örsjö göl kommer enbart att kalkas med flyg direkt i sjön, bilkalkningen tas bort. Bodadoseraren skall sprida 291 ton per år mot tidigare 250 ton. Snittdosen per år i projektet är ungefär den samma.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
23HULTEBRÄAN	0881-23A												
HULTEBRÄAN	627 971 149 852	6279710	1498520	SJÖN	FLOT	190,0	3,08	0	120	0	0	120	0
KOLFLYSJÖN	628 160 149 607	6281600	1496070	SJÖN	FLYG	13,0	1,13	25	25	25	25	25	25
23ÖRSJÖSJÖN	0881-23B												
ÖRSJÖ GÖL	628 387 149 614	6283870	1496140	SJÖN	FLYG	18,0	0,21	20	20	20	20	20	20
BODASJÖN	628 905 149 308	6289050	1493080	TIVA	KDOS			291	291	291	291	291	291
						221,0		336	456	336	336	456	336

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Hultebräan	627971	149852	Tidsserie	Sjömitt	4/år	4/år	4/år	
Runtorp	627435	151030	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Örsjösjön	628456	149694	Yttäckande, recip.kontr	Sjömitt	4/år		4/år	Recip.kontr
Alsösjön	627780	150305	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Kolflysjön	628106	149613	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Krokstorpasjön	628028	150391	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Bodasjön	628893	149250	Yttäckande, recip.kontr	Utlopp	6/år			Recip.kontr

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Hultebräan	627971	149852	Tidsserie	1/3	2003	2003		
Runtorp	627435	151030	Tidsserie	1/3		2003	2003	
Örsjösjön	628456	149694	Yttäckande,	1/6	2003	2003		
Kolflysjön	628160	149607	Yttäckande	1/6	2003			
Bodasjön	628675	149670	Yttäckande,	1/6	2003	2003		

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
24	Hagbyån	78	Emmaboda	85 %	1

Uppströms Boda börjar Hagbyån som Örsjöån. Kalkningen genomförs med doserare, sjökalkning och manuell kalkning i vattendrag. Vid mynningen i havet är Hagbyån med omgivning av **riksintresse för naturvården**. I nedre delarna av Hagbyån finns havsöring. Doseraren uppströms Bodasjön har överlåtits till Nybro kommun, projekt 23.

Biologi

I **Åsgöl** finns gädda, abborre och sutare. I **Alsbogöl** finns gädda, abborre, mört, sutare och flodkräfta. I **Gransjösjön** finns mört, gädda, abborre och sutare. I **Virkesjön** finns abborre, gädda, mört, braxen sutare. Storlom häckar i sjön. I **Bodasjön** finns abborre, gädda, mört, sarv och braxen. I Hagbyåns vattensystem finns utter, havsöring, öring, stensimpa och elritsa.

Nyttjande

Fritidsfisket är viktigt, bl a ingår Åsgöl i södra Kalmar läns turistfiskekort. Badplats finns i Alsbogöl.

Biologisk återställning

1994 återintroducerades mört i sjöarna Åsgöl, Gransjösjön och Virke sjön.

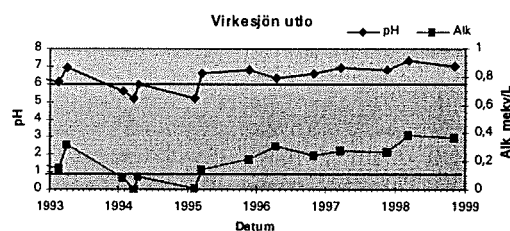
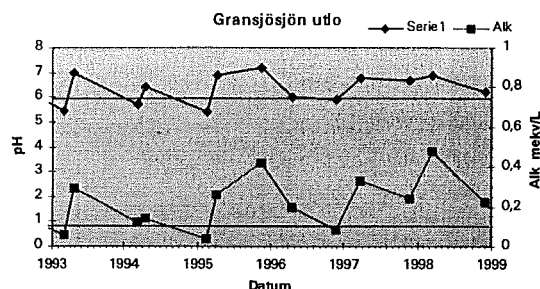
Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

pH och alkaliniteten sjunker under pH 6,0 resp 0,1 mekv/l i stort sett varje vår fram till 1997 i **Gransjösjön**. Alkaliniteten pendlar betänksamt. Provfiske i Gransjösjön 1997 visar inte några tecken på reproduktion av mörtpopulationen sedan mörten återintroducerades 1994.

Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte under våren 1994 - 1995 i **Virkesjön**. Efter 1995 visar alkaliniteten en ökande trend. Provfiske i Virkesjön och Alsbogöl 1997 visar att mörten har störningar i reproduktionen i båda sjöarna.

Målsättning

- ☐ Målsättningen knutna till kalkdoseraren vid Bodasjön har flyttats till projekt 23.
- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Åsgöl, Gransjösjön, Alsbogöl och Virkesjön.
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Gransjösjön, Alsbogöl och Virkesjön.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av förorening i Alsbogöl.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att sjöarna kommer att kalkas med lägre doser. Snittdosen per år minskas med 65 % i projektet. En liten doserare i Åsgöl kommer att tas ur drift.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
24VIRKESSJÖN	0862-24A												
VIRKESSJÖN	628 567 149 106	6285670	1491060	SJÖN	FLYG	85,0	0,32	40	40	40	40	40	40
ALSBÖGÖL	628 637 148 699	6286370	1486990	SJÖN	FLYG	12,0	1,01	7	7	7	7	7	7
24GRANSJÖSJÖN	0862-24B												
ÅSGÖL	629 027 148 734	6290270	1487340	SJÖN	FLYG	12,0	0,07	10	10	10	10	10	10
GRANSJÖSJÖN	629 048 148 894	6290480	1488940	SJÖN	FLYG	31,0	0,07	24	24	24	24	24	24
140,0								81	81	81	81	81	81

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Gransjösjön	629048	148894	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Virkessjön	628572	149108	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Åsgöl	629040	148735	Yttäckande	Utlopp	6/år			
Bäckahall	629248	149020	Yttäckande	Vtndrag	2/år	1/år		
Alsbögöl	628637	148699	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Källemåla	628932	148715	Yttäckande	Vtndrag	6/år	1/år		
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Gransjösjön	629048	148894	Yttäckande	1/6	2003			
Virkessjön	628567	149106	Yttäckande	1/6	2003			
Alsbögöl	628637	148699	Yttäckande	1/6	2003			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
25	Torsjöområdet	78/79	Emmaboda	85 %	1

Projektet omfattar 14 små sjöar med korta omsättningstider. Detta medför att området är extremt svårkalkat. Inom området finns även en referenssjö, Brunnsjön. Halltorpsån börjar som Åleboån och är relativt sjöfattig. Sjöarna inom projektet har behandlats med soda utom Gunngöl. Gunngöl kalkas som vanligt med kalkstensmjöl.

Sodaprojektet

Sjöarna i projektet har mycket korta omsättningstider, varför kalkningen inte har givit det resultat som man förväntat. Ett försök att tillföra sodabriketter i inloppen till en del av sjöarna har därför gjorts. Sodabehandlingen är ett försök att förbättra vattenkvaliteten i hela avrinningsområdet i både sjöar och bäckar. Första insatsen var i april 1993 i ett fåtal sjöar, resultatet gav enligt Solvey Nordic AB bra resultat varför man gjorde en större insats i tio sjöar med totalt 130 ton soda i april 1995. Ytterligare insatser gjordes under våren 1998.

I projektet ingår utökat kontrollprogram med vattenprovtagning en gång per månad i vissa sjöar. Även bottenfauna och nätprovfiske ingår i programmet. Dessa biologiska undersökningar har eller ska genomföras under 1998. Projektet skall utvärderas under 1999.

Då vi inte har helt klart för oss om effekterna och fortsatt kalkningsstrategi, söker vi bidrag till kalkning enligt ordinarie kalkningsplan. I nästa års kalkningsplan räknar vi med att strategin har fastställts.

Biologi

Fiskförekomst:

Oppsjön; gädda, abborre, mört, braxen, sarv, ruda och sutare.

Förlången; gädda, abborre, mört och braxen.

Storsjön; gädda, abborre, mört, braxen, sutare och sarv.

Torsjön; gädda, abborre, mört, braxen, sutare och sarv.

Haggölen; gädda, abborre, mört, braxen, sarv, ruda och sutare.

Gunngöl; gädda, abborre, mört, braxen och flodkräfta.

Kvarngöl; abborre, mört, braxen, sarv och sutare.

I Halltorpsån finns havsöring nedströms.

Nyttjande

Fritidsfisket är viktigt. Torsjöleden passerar flera sjöar i området. Badplats finns vid Skärsjön.

Biologisk återställning

1994 återintroducerades mört och braxen i sjön Gunngöl. Flodkräfta återintroducerades 1995. Även sutare skall sättas ut i samma sjö.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

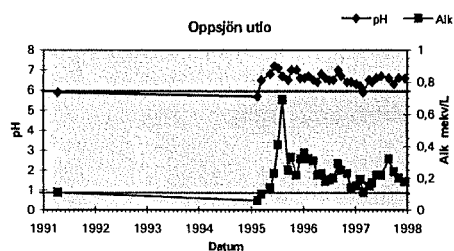
Utvärdering av målnuppfyllelse 1993-1997

Då sjöarna utom Gunngöl ingår i ett försöksprojekt med sodabehandling har provtagningen intensifierats till 1 prov/månad sedan 1995. Målet för pH och alkalinitet uppfylls efter sodabehandlingen våren 1995 i Oppsjöns utlopp. Dock ökar

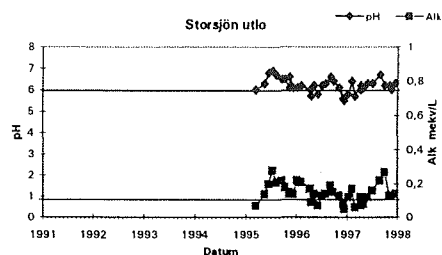
alkaliniteten kraftigt vid ett provtagningstillfälle efter

sodabehandlingen. Då man inte har motsvarande pH-ökning kan

man misstänka att det är ett analysfel. I Storsjöns utlopp sjunker pH och alkaliniteten under målnivån efter ca ett år. Kompletterande sodabehandling har skett 1998 i delar av Storsjöns avrinningsområde. Dessa delar av avrinningsområdet behandlades inte 1995.

Soda projektet kommer att utvärderas 1999. 1991 var bottenfaunan uppströms **Oppsjön** starkt påverkad, medan den nedströms **Storsjön** var betydligt påverkad av försurningen. Vid provfiske i **Gunnö** 1997 kan konstateras att utsättningsmörten finns kvar i sjön men något tecken på reproduktion finns inte. Kalkningen i Gunnö måste ses över. Provfiske i Torsjön och Storsjön 1997 visar att mörtpopulationerna reproducerar sig utan problem i sjöarna. Kalkningsstrategin bör revideras och samordnas med övrig kalkning inom Hallatorpsåns avrinningsområde.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Gunnö, Oppsjön och Storsjön.
- ☐ Mörten ska kunna reproducera sig årligen i Gunnö, Oppsjön och Storsjön.
- ☐ Flodkräftan ska kunna reproducera sig årligen i Gunnö.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurning nedströms Storsjön

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resultatet blev att sjöarna kommer att kalkas med lägre doser. Kalkning med bil i tillrinnande bäckar tas bort helt. Fr o m våren 2000 kalkas sjöarna med helikopter. Snittdosen per år minskas med 40 % i projektet. SODA-projektet har avslutats och vi väntar på resultat från en utvärdering.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
25FÖRLÅNGEN	0662-25A												
GUBBGÖLEN	627 039 014 934	6270390	149335	SJÖN	FLYG	2,0	0,23	1	1	1	1	1	1
FÖRLÅNGEN	627 068 149 377	6270680	1493770	SJÖN	FLYG	13,0	0,04	8	8	8	8	8	8
STORA HULTAGÖLEN	627 029 149 536	6270290	1495360	SJÖN	FLYG	5,0	0,21	3	3	3	3	3	3
SKÄRGÖL	627 129 149 539	6271290	1495390	SJÖN	FLYG	6,0	0,87	7	7	7	7	7	7
25OPPSJÖN	0662-25C												
SMEDSJÖN	627 451 149 554	6274510	1495540	SJÖN	FLYG	11,0	0,23	6	6	6	6	6	6
BASTSJÖN	627 391 149 575	6273910	1495750	SJÖN	FLYG	12,0	0,14	12	12	12	12	12	12
SÖRSJÖN	627 320 149 553	6273200	1495530	SJÖN	FLYG	11,0	0,16	5	5	5	5	5	5
TORSJÖN	627 364 149 604	6273640	1496040	SJÖN	FLYG	15,0	0,08	12	12	12	12	12	12
OPPSJÖN	627 375 149 721	6273750	1497210	SJÖN	FLYG	13,0	0,04	3	3	3	3	3	3
25STORSJÖN	0662-25B												
HAGGÖLEN	627 172 149 645	6271720	1496450	SJÖN	FLYG	4,0	0,27	4	4	4	4	4	4
STORSJÖN	627 244 149 801	6272440	1498010	SJÖN	FLYG	20,0	0,02	26	26	26	26	26	26
25GUNNGÖL	0662-25D												
GUNNGÖL	627 644 149 346	6276440	1493460	SJÖN	FLYG	16,0	0,66	5	5	5	5	5	5
							128,0	92	92	92	92	92	92

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Nedstr Storsjön	627260	149840	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Kvarnsjön	627385	149694	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Gunnö	627644	149346	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Storsjön	627244	149801	Tidsserie	1/3	2003			
Nedstr Storsjön	627260	149840	Tidsserie	1/3		2003		
Gunnö	627644	149346	Yttäckande	1/6	2003			
Torsjön	627364	149604	Yttäckande	1/6	2003			
Kvarnsjön	627364	149643	Yttäckande	1/6	2003			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
26	Mosjön	78/79	Nybro	85 %	1

I projektet ingår 2 sjöar; Mosjön och Äsbjörn belägen inom det sk Hultebräanområdet. Mosjön är en näringsfattig skogssjö och Äsbjörn en grund liten sjö. Hultebräanområdet är ett sjörikt skogsområde med mycket varierande natur och rikt på lövskog.

Biologi

Gädda, abborre, mört, sutare och ål finns i båda sjöarna. Storlom (4) häckar vid Mosjön. Längre ner i Halltorpsån finns havsöring. Häger och knipa har observerat vid sjön.

Nyttjande

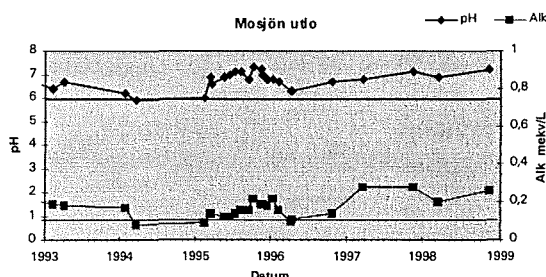
Fisket är upplåtet som kortfiske. Det går även att hyra båt i sjön. Dackeleden utgår från Mosjön och passerar Äsbjörn. Rekreation och friluftsliv utgör en viktig del av nyttjandet av sjöarna.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994 -1998

Under mars 1994 till och med februari 1995 uppfylls inte målsättningen för pH och alkalinitet. Enligt provfiske 1998 finns inga reproduktionsstörningar på fiskpopulationerna i Mosjön. Kalkningsstrategin bör samordnas med övrig kalkning inom Halltorpsåns avrinningsområde.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Mosjön och Äsbjörn.
- ☐ Mörtén ska kunna reproducera sig årligen i Mosjön och Äsbjörn.
- ☐ Bottenfaunan nedströms Mosjön ska framöver kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av förorening.

Förändring inför 2001

Planen har reviderats och resulterade i att Äsbjörn skall kalkas varje år.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
26MOSJÖN	0881-26A												
MOSJÖN	627 691 149 618	6276910	1496180	SJÖN	FLOT	35,0	0,79		25		25		25
ÄSBJÖRN	627 800 149 657	6278000	1496570	SJÖN	FLYG	13,0	1,6	2	2	2	2	2	2
						48,0		2	27	2	27	2	27

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Mosjön	627598	149650	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Mosjön	627691	149618	Yttäckande	1/6	2003			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
27	Vänsjösjön-Ugglebosjön	78/79	Kalmar	85 %	1

Området ligger nedströms två andra kalkningsprojekt i Halltorpsån eller Åleboån som den kallas i detta område. Våtmarker i kombination med en doserare fördelar kalken. Sjöarna ligger nära Påryd och sportsfisket är högt prioriterat. Sjöarna inom projektet är de enda sjöarna i Kalmar kommun.

Biologi

I Ugglebosjön och Vänsjösjön finns gädda, abborre, mört, braxen, sarv och sutare samt flodkräfta. I Halltorpsåns vattensystem finns det havsöring.

Nyttjande

Fritidsfisket är viktigt och populärt. Turistfiskekortet i södra Kalmar län gäller i Ugglebosjön och Vänsjösjön. Badplats finns i ån. Natur och fiskevårdsföreningen är mycket aktiv och arbetar med att öka tillgängligheten i området. Sjöarna och vattendraget används vid undervisningen i såväl grundskolan som högre stadier.

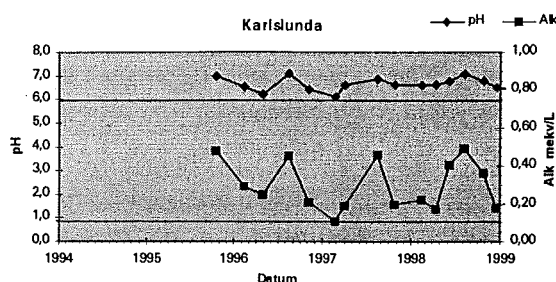
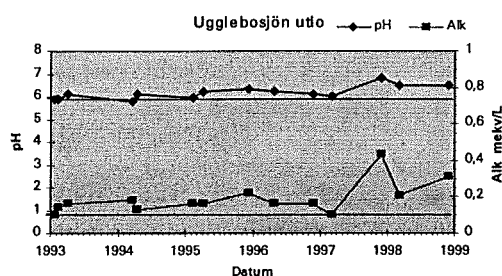
Biologisk återställning

Flodkräfta är återinplanterad i Ugglebosjön och Vänsjösjön 1995 och 1996.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av målluppfyllelse 1994 -1998

Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden i Ugglebosjöns utlopp och under den tid provtagningen har pågått i Åleboån vid Karlslunda. Alkaliniteten pendlar avsevärt från och med hösten 1997 i Ugglebosjöns utlopp. Vid Karlslunda är alkaliniteten hög vid sommarprovtagningarna. Bottenfaunan vid Karlslunda bedöms som betydligt påverkad av förorening 1997. Provfiske i Ugglebosjön 1998 visar inga föroreningsskador på mörtpopulationen. Gemensam detaljplan/spridningsplan för alla tre kalkningsprojekten kan troligen effektivisera kalkningen och förbättra/stabilisera vattenkvaliteten ytterligare.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 meq/l i utloppet från Ugglebosjön och i Åleboån vid Karlslunda.
- ☐ Mörtten ska kunna reproducera sig årligen i Ugglebosjön.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av förorening vid Karlslunda.

Kalkdoserare - vattenkemi

Doseraren i Skärvsjö kontrolleras genom uppströms provtagning i Skärvsjösjöns inlopp, och efter kalkdoseraren i Hylkebo. Punkterna har provtagits två gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år.

Planerade kalkningar

Kalkningsplanen håller på att revideras och beräknas vara klar hösten 2000.

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
27VÄNSJÖSJÖN-UGGLEBOSJÖN 0880-27A													
SKÄRVSJÖ, HYLKEBO	627 234 150 160	6272340	1501600	TIVA	KDOS			82	82	82	82	82	82
Område 1	OMRÅDE 1	6273580	1504750	TIMA	FORD	4,0				35			
Område 4	OMRÅDE 4	6273580	1504750	TIMA	FORD	1,0				7			
Område 5	OMRÅDE 5	6273580	1504750	TIMA	FORD	13,0				127			
Område 6	OMRÅDE 6	6273580	1504750	TIMA	FORD	1,0				7			
Område 7	OMRÅDE 7	6273580	1504750	TIMA	FORD	2,0				17			
Område 9	OMRÅDE 9	6273580	1504750	TIMA	FORD	1,0				11			
Område 10	OMRÅDE 10	6273580	1504750	TIMA	FORD	4,0				36			
Område 11	OMRÅDE 11	6273580	1504750	TIMA	FORD	1,0				13			
Område 12	OMRÅDE 12	6273580	1504750	TIMA	FORD	0,0				1			
Område 13	OMRÅDE 13	6273580	1504750	TIMA	FORD	1,0				6			
Område 14	OMRÅDE 14	6273580	1504750	TIMA	FORD	7,0				69			
Område 22	OMRÅDE 22	6273580	1504750	TIMA	FORD	1,0				9			
Område 23	OMRÅDE 23	6273580	1504750	TIMA	FORD	7,0				70			
Område 24	OMRÅDE 24	6273580	1504750	TIMA	FORD	7,0				70			
Område 25	OMRÅDE 25	6273580	1504750	TIMA	FORD	7,0				70			
						57		82	82	630	82	82	82

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Karlslunda	627180	150580	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Skärvsjösjön	627311	150020	Yttäckande	Inlopp	6/år			
Ugglebosjön	627291	150501	Yttäckande	Utlöpp	2/år			
Hylkebo nedstr.kdos	627321	150302	Yttäckande	Vtndrag	6/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Karlslunda	627180	150580	Tidsserie	1/3		2003	2003	
Skärvsjösjön	627215	150116	Yttäckande	1/6	2003			
Ugglebosjön	627291	150501	Yttäckande	1/6	2003			

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
28-29	Bruatorpsån	79	Torsås	85 %	1

Det finns anmärkningsvärt få sjöar inom Bruatorpsåns avrinningsområde. I stort hela avrinningsområdet är beläget inom Torsås kommun. Sjöarna anses därför mycket viktiga för kommunen och särskilt betydelsefulla ur natur- och rekreationssynpunkt. Alla utom Transjön ligger på eller nära gränsen till Blekinge län och vattnet rinner sedan mot nordost förbi Torsås. Här heter vattendraget egentligen Torsåsån.

Biologi

Fiskförekomst:

Iglasjön; gädda, abborre, mört, sarv, braxen och sutare. **Hallasjön**; gädda, abborre, mört, sarv och braxen. **Mörkegöl**; gädda, abborre, mört, sarv och sutare. **Ulvasjön**; gädda, abborre, mört och sutare. **Malmsjön**, **Brosjö** och **Lomsjö**; gädda, abborre, mört och sarv. **Skärgölen** och **Kroksjön/Nordsjön**; gädda, abborre och mört. **Transjön**; gädda och abborre. Flodkräfta finns framförallt i **Ulvasjön** och **Hallasjön** men förekommer även i andra delar av systemet. Flodkräftodlingar finns i anslutning till Torsås. Signalkräfta finns i **Glasholmsån**, ett biflöde till Bruatorpsån. Stationär öring finns i Glasholmsån. Då ingen insättning av öring har skett måste öringstammen ses som unik. I **Bruatorpsåns nedre delar** finns en stark havsöringstam. Här finns även lake, gädda, mört, id och flodkräfta. Dessutom kan ål och ruda förekomma inom avrinningsområdet. **Transjön** och **Nordsjön/Kroksjön** är rastlokal för fågel. Vid **Malmsjön** finns det häckande fiskgjuse.

Nyttjande

De flesta sjöarna används för fritidsfiske. Torsåsleden passerar Iglasjön, Skärgölen och Lomsjön. Sjöarna är viktiga för rekreation, såsom naturupplevelser i ostörd miljö. Vid Iglasjön finns badplats och grillplatser. Sjön är även använd för lägerverksamhet och utflyktsmål för skolor. Transjön nyttjas bl a för isaktiviteter, lägerverksamheter, rekreation. Grillplatser finns i anslutning till sjön. Även vid Hallasjön finns grillplatser.

Biologisk återställning

Planer finns att åtgärda vandringshindret vid Ådholmen och därefter eventuellt återintroducera arter bl.a. mört och braxen.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Detalj- och spridningsplaner håller på att revideras och kommer att vara klara i mitten av oktober 1998.

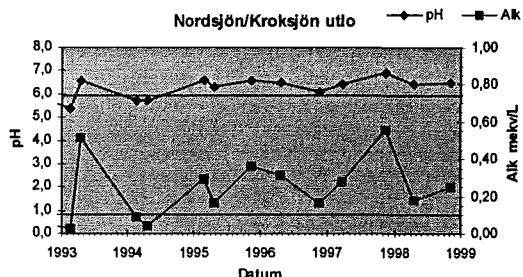
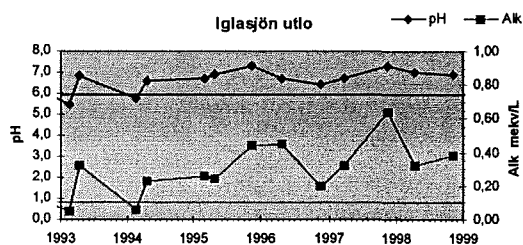
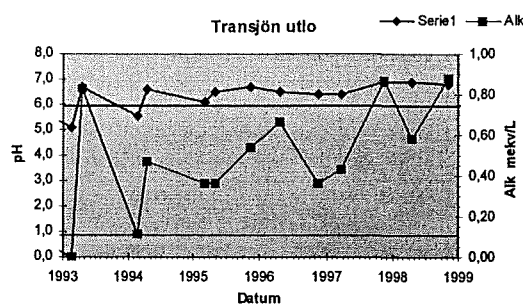
Transjön: Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte i början av perioden och alkaliniteten är för hög i slutet av perioden. Någon förklaring till de extremt höga alkalinitetsvärden våren 1993 samt hösten 1997 och 1998 finns inte. Kalknings-strategin för Transjön kommer att ändras avsevärt i den nya detaljplanen. Provfiske 1993 visar att det inte finns mört eller annan försumningskänslig fisk i sjön.

Bällstorp utgör målpunkt för södra grenen av Bruatorpsån.

Provtagningen här började 1998. Målen för pH och alkalinitet uppfylls detta år.

Iglasjöns utlopp: Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte förrän våren 1994. Därefter har alkaliniteten en ökande tränd med ett extremt högt värde hösten 1997. Provfiske 1993 visar på viss reproduktionsstörning hos mört. Halten kvicksilver i gädda har minskat från 1,64 mg/kg 1991 till 1,146 mg/kg 1994 (ej viktade värde).

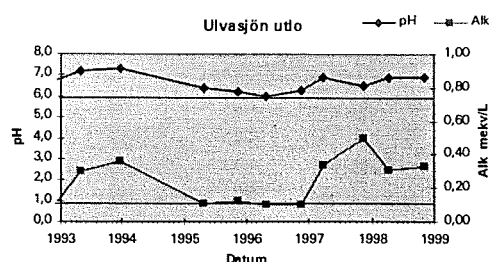
Nordsjön/Kroksjön: Visar liknande resultat som Iglasjön. Målet för pH och alkalinitet uppfylls först från och med 1995. Dock förekommer relativt kraftiga pendlingar i alkaliniteten. Provfiske i Nordsjön/Kroksjön 1993 visar på ett svagt mörtbestånd med

endast äldre individer dock ska man komma ihåg att Nordsjön/Kroksjön kalkades första gången 1990.

Ulvasjön: Kalkas av Karlskrona kommun, Blekinge län. Målen för pH och alkalinitet uppfylls för hela perioden. Dock konstateras att pH och alkaliniteten höjs markant vart 4:e år, då sjön kalkas. Provfiske 1993 visar att det eventuellt kan uppstå reproduktionsstörningar på mörtpopulationen under enstaka år. Utifrån detta och sjöns omsättningstid borde man vinna en jämnare och bättre vattenkvalitet om man kalkar oftare med en lägre dos.

Effekten av den reviderade spridningsplanen kommer att visa sig först 1999.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Transjön, Ulvasjön och Bruatorpsån vid Bällstorp.
- ☐ Mört och flodkräfta ska kunna reproducera sig årligen Ulvasjön, Hallasjön, Iglasjön, Lomsjön, Brosjön och Malmnsjön.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurning i Bruatorpsån vid Bällstorp.
- ☐ Minska kvicksilverhalten i fisk till <1 mg/kg gädda i Iglasjön.
- ☐ Minska utläckage av aluminium och andra metaller till ytvattnet genom våtmarkskalkning.
- ☐ Bevara hotade biologiska värden och biologisk mångfald.

Förändringar inför 2001

I vattendraget nedströms Transjön vill vi göra en våtmarksinventering och en biotopkartering. Systemet i denna gren är surt och klarar inte "surstöten". Ovan nämnda undersökningar behövs för att kunna ta ett bra beslut om hur vi ska åtgärda försurningen. Om våtmarkskalkning ej är möjlig kan en doserare vara ett alternativ.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS-TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Anm
28TRANSJÖN 0834-28A														
28TRANSJÖN 1	0834TRANS001VM	6259640	1494720	TIMA	FLYG	0,9		8	8	8	8	8	8	Grov
28LILLSJÖN 2	0834TRANS002VM	6260050	1494570	TIMA	FLYG	7,2		42	42	42	42	42	42	Grov
28TRANSJÖN 3	0834TRANS003VM	6260360	1494250	TIMA	FLYG	2,0		10	10	10	10	10	10	Grov
28NORDSJÖN-KROKSJÖN 0834-28B														
28KROKSJÖN 5	0834NORDS004VM	6248540	1498390	TIMA	FLYG	0,3		2	2	2	2	2	2	Grov
28FLYEN 6	0834NORDS005VM	6248040	1497960	TIMA	FLYG	3,6		45	45	45	45	45	45	Grov
28KROKSJÖN 9	0834NORDS006VM	6247720	1498270	TIMA	FLYG	0,6		10	10	10	10	10	10	Grov
28KROKSJÖN 10	0834NORDS007VM	6247540	1498360	TIMA	FLYG	0,4		15	15	15	15	15	15	Grov
28NORDSJÖN 13	0834NORDS008VM	6249880	1497380	TIMA	FLYG	0,4		7	7	7	7	7	7	Grov
28NORDSJÖN 14	0834NORDS009VM	6249790	1497250	TIMA	FLYG	0,2		7	7	7	7	7	7	Grov
28BÖKEGÖLEN 15	0834NORDS010VM	6249350	1496020	TIMA	FLYG	0,4		2	2	2	2	2	2	Grov
28BÖKEGÖLEN 16	0834NORDS011VM	6249690	1495620	TIMA	FLYG	0,6		8	8	8	8	8	8	Grov
28UGGLEKÄRRET 17	0834NORDS012VM	6250480	1496980	TIMA	FLYG	2,1		39	39	39	39	39	39	Grov
28BRÅTABÄCKEN 18	0834NORDS013VM	6250560	1496590	TIMA	FLYG	0,3		11	11	11	11	11	11	Grov
28BRÅTABÄCKEN 19	0834NORDS014VM	6250620	1496210	TIMA	FLYG	0,4		15	15	15	15	15	15	Grov
28BRÅTABÄCKEN 21	0834NORDS015VM	6251200	1495820	TIMA	FLYG	1,1		18	18	18	18	18	18	Grov
28GRANEMÅLA 22	0834NORDS016VM	6251560	1495640	TIMA	FLYG	0,6		3	3	3	3	3	3	Grov
28NORDSJÖN-KROKSJÖN 0834-28B														
NORDSJÖN	624 918 149 814	6249180	1498140	SJÖN	FLYG			36	36	36	36	36	36	

Grov = grovkalk

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	An m
28BÄLLSTORP 0834-28C														
MALMSJÖN	624 588 149 908	6245880	1499080	SJÖN	FLYG	13,0	1,28	15	15	15	15	15	15	
MÖRKEGÖL	624 653 149 911	6246530	1499110	SJÖN	FLYG	4,0	0,2	10	10	10	10	10	10	
LOMSJÖN	624 716 150 043	6247160	1500430	SJÖN	FLYG	9,0	0,93	8	8	8	8	8	8	
BROSJÖN	624 767 149 485	6247670	1494850	SJÖN	FLYG	9,0	0,25	21	21	21	21	21	21	
SKÄRGÖLEN	624 775 150 076	6247750	1500760	SJÖN	FLYG	2,0	0,8	2	2	2	2	2	2	
HALLASJÖN	624 980 150 119	6249800	1501190	SJÖN	FLYG	13,0	0,29	17	17	17	17	17	17	
						71,1		351	351	351	351	351	351	
														Grov = grovkalk

Effektuppföljning

Enkeltprovning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Mark- analys	Anm
Bällstorp	625395	150570	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år		
Nordsjön/Kroksjön	624960	149860	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år			
Hallasjön	624970	150143	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år			
Iglasjön	624898	150135	Yttäckande	Utlopp	2/år				
Lomsjön/Brosjön	624800	150070	Yttäckande	Utlopp	2/år				
Malmsjön	624652	149935	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år			
Transjön	625860	149560	Yttäckande	Utlopp	2/år				
Ulvasjön	624512	150157	Yttäckande	Utlopp	2/år				
Våtmark provpunkt 1									1999
Våtmark provpunkt 2									1999
Våtmark referenspunkt									1999

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Bällstorp	625395	150570	Tidsserie	1/3		2003	2003	
Nordsjön	624955	149857	Yttäckande	1/6	2006			
Hallasjön	624980	150119	Yttäckande	1/6	2006			
Iglasjön	624894	150133	Yttäckande	1/6	2006			
Lomsjön	624716	150043	Yttäckande	1/6	2006			
Malmsjön	624588	149908	Yttäckande	1/6	2006			
Transjön	625912	149481	Yttäckande	1/6	2006			
Hg i fisk: 2000								

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
30	Skärsjön	80	Nybro	85 %	2

Skärsjön är en näringsfattig sjö med källsprång i norra delen. Sjön är fågelrik och omges av barrblandskogar och flera stora lövskogar. Öppen ängsmark förekommer också vid sjön. Sjön är mycket grund och stränderna är mestadels flacka med omväxlande karaktär (klipp-, sand-, eller mossstrand). Sjön sjökalkas med båt eller flyg (213 ha).

Biologi

Gädda, abborre, mört, sutare, karp, och signalkräfta finns i sjön. Skärsjön har ett stort ornitologiskt värde och de grunda vegetationsrika vikarna är rika på föda som tillsammans med öarna ger ett gott skydd för både häckande och rastande fåglar. Storlom (4), kanadagås, drillsnäppa och fiskmåsar häckar vid sjön. Lärkfalk, fisktärna, skäggdopping, häger, sångsvan, grågås, kricka, gräsand, vigg, knipa, storskrake, gråtrut och sävsparv har observerats vid sjön. Hasselmus förekommer vid sjön. Äldre uppgifter om förekomst av skorp finns (något oklara eller diffusa).

Nyttjande

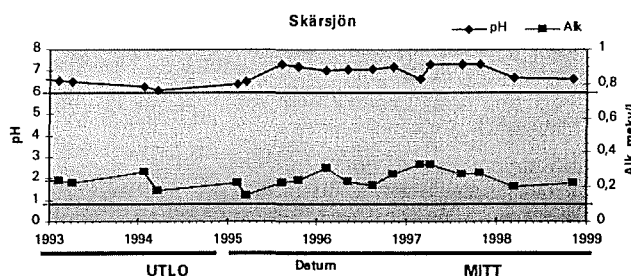
Fritidsfiske är väletablerat som kortfiske med båtuthyrning. Populär badplats med bryggor finns vid sjön. Sjön är betydelsefull som exkursionsmål för ornitologer och skolor utnyttjar sjön i undervisningssyfte.

Prioritet

Projektet har prioritet 2 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måloppfyllelse 1994 -1998

Målsättningen för pH och alkaliniteten uppfylls för hela perioden. Sjön har provfiskats under 1998, dock har resultaten ej redovisats ännu.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Skärsjön.
- ☐ Mört och signalkräfta ska kunna reproducera sig årligen i Skärsjön.
- ☐ Bottenfaunan nedströms Skärsjön ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av förorening

Förändring inför 2001

Planen håller på att revideras och kommer att resultera i en gemensam kalkningsstrategi för hela avrinningsområdet, omfattande även Blekinge och Kronobergs läns delar.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
30SKÄRSJÖN	0881-30A												
SKÄRSJÖN	628 111 149 232	6281110	1492320	SJÖN	FLYG	213,0	1,43	0	55	0	0	55	0

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param 2/år	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Skärsjön	628111	149232	Yttäckande	Utlopp				
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Skärsjön	628111	149232	Yttäckande recip.kontr	1/6	2004	2004		

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
31A / B	Lyckebyån	80	Emmaboda	85 %	2

På gränsen till Kronobergs län finns ett mångformigt skogsmyrsområde som karakteriseras av sjöar, våtmarker och rullstensåsar. Genom området rinner Lyckebyån med omgivande översvåmningsområden mot sydost och mot Blekinge län. Projektet Lyckebyån omfattar två doserare samt kalkning av sjöar och vattendrag. En del av projektet ingår i ett område av **riksintresse för naturvård** som benämns "Huvudhultakvarn, en del av Lyckebyån". Denna sträcka kalkas med en kalkdosare vid Kvarnmålen. Området består av översvåmningsområden utefter Lyckebyån, slåtterängar söder om Huvudhultakvarn och parallella åsryggar. Närmast ån finns artrika sumpkärr och floran är mångformig med växter som safsa, stagg, kärrviol och vattenmåra. Slåtter pågår i Huvudhultakvarns naturreservat. Den största sjön - Törn har ett högt naturvärde. Törn omges av våtmarker, odlingsmarker och granskog med inslag av ädellövträd och på en av öarna växer en sluten bokskog.

Biologi

Följande fiskarter förekommer i sjöarna:

Törn; gädda, abborre, gös, mört, sarv, braxen, björkna, sutare, benlöja, siklöja och sik samt signalkräfta. **Kyrksjön** och **Löften**; gädda, abborre, mört, sarv, braxen, björkna, sutare och benlöja samt signalkräfta i Kyrksjön. **Rostockasjön**; gädda, abborre, mört, sarv, braxen, björkna och benlöja. **Yggerydssjön**, **Ödevaten**, **Kässjön**, **Bredasjön** och **Ellingsmålasjön**; gädda, abborre, gös, mört, sarv, braxen, och sutare. **Hallasjön**; gädda, abborre, mört, sarv, braxen, och benlöja. **Yen**; gädda, abborre, mört, sarv, braxen och björkna. **Bodaskogsjö**; gädda, abborre, mört, sarv och braxen samt signalkräfta. **ER-sjön**; gädda, abborre, mört, braxen, och sutare. **Alsösjön**; gädda, abborre, mört, och braxen. **Ubbemålasjön**; gädda, abborre, braxen och mört. Signalkräfta finns i **Lyckebyån**. Inom projektets område finns även ruda, lake, ål, regnbåge, flod- och signalkräfta.

I Lyckebyåns vattensystem finns havsöring.

Vid **Yggerydssjön** finns ett rikt fågelliv. Här häckar lärkfalk, knölsvan, trana, storskrake, skäggdopping och troligtvis även fiskgjuse. Runt sjön förekommer bivråk, sparvuggla, pärluggla, orre, järpe och flugsnappare. Mellan **Bodaskogsjön** och **Yggerydssjön** finns kring Lyckebyån välutvecklade mader med en större orrspelplats och troligen häckande trana. Hasselmus förekommer i området. Området är klassat att innehålla högsta naturvärde. I **Lyckebyån nordost** om Emmaboda finns duvhök och fiskgjuse. Utmed **Lyckebyån** söder om Lindås finns en vidsträckt odlingsbygd som belyser det landskaphistoriska sambandet åsbebyggelse-å-odling. I området häckar storspov. Vid sjöarna **Löften** och **Kyrksjön** finns områden av högsta naturvärde och områdena ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet. Sjön **Törn** har ett stort ornitologiskt värde med fisklgjuse, lärkfalk, storlom och sydöstra Sveriges största inlandskoloni av häger med ca femtio häckande par. I anslutning till **Törn** förekommer utter (2).

Nyttjande

Fisket är upplåtet som kortfiske i bl a Svartgöl, Kyrksjön, Ödevaten, Törn, Långasjön och Lyckebyån. Ubbemålasjön, Törn, Hörnsjön och Kyrksjön ingår i södra Kalmar läns turistfiskekort. Populära kanotleder finns bl a i Lyckebyån och Törn. Vandringsleden Mobergsleden passerar Löften och Törn. Vid Löften finns rastplats med vindskydd. Stampaleden finner man i Lyckebyåns dalgång vid Johansfors. Fem offentliga badplatser finns inom projektet. Emmaboda kommun och Karlskrona kommun använder Lyckebyån som dricksvattentäckter. Fritidsbebyggelse är vanlig vid Törn och Ödevaten. Skolorna i Emmaboda använder Bjurbäcken och Lyckebyån i sin undervisning.

Biologisk återställning

1994 och 1997 återinplanterades mört och 1996 återinplanterades braxen och 1998 sutare i Ubbemålasjön. Planer finns att återintroducera ruda i Ödevaten och flodkräfta i Ubbemålasjön.

Prioritet

Projektet har prioritet 2 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1994 -1998

Hela Lyckebyåns vattensystem är svårkalkat på grund av grunda sjöar med extremt korta omsättningstider. Projektet kan delas in i följande målområden; Yggerydssjön, övre Lyckebyån, Bjurbäcken, Kässjöns avrinningsområde, Löften/Törn, Flädingstorpasjöns avrinningsområde och nedre delen av Lyckebyån.

Yggerydssjön: Målen för pH och alkalinitet uppfylls endast vid 3 tillfällen, våren 1996, 1997 och 1998. Sjön provfiskas 1998, länsstyrelsen har inte erhållit resultaten ännu. Resultatet kommer att ge svar på om reproduktionen fungerar. Kalkning sker dels med flyg och dels manuellt i inloppet. Sjön har extremt kort omsättningstid varför möjligheterna att använda annan kalkningsstrategi måste kontrolleras. Kalkningsstrategin måste ses över.

Övre delen av Lyckebyån: Målpunkten är **Getasjökvärn**. Målområdet kalkas med doserare nedströms Yggerydssjön. Målet för alkalinitet uppfylls ej hösten 1994 och hösten 1996. pH och alkaliniteten varierar kraftigt (6,0 - 7,3 resp 0,06 - 0,38). Målsättningen måste vara att hålla en jämn vattenkvalitet. Kalkningsstrategin behöver ses över.

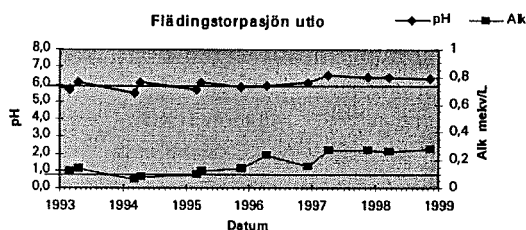
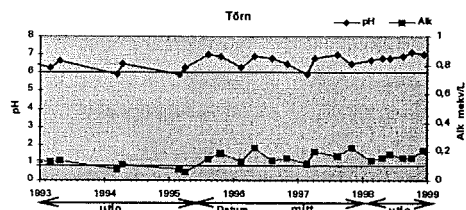
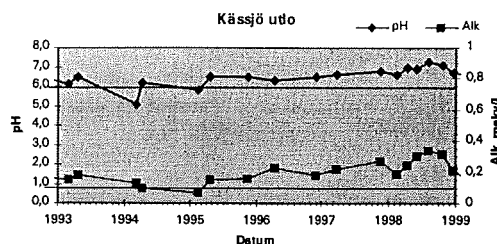
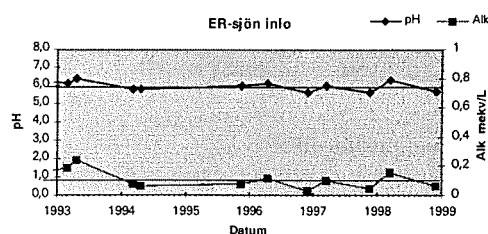
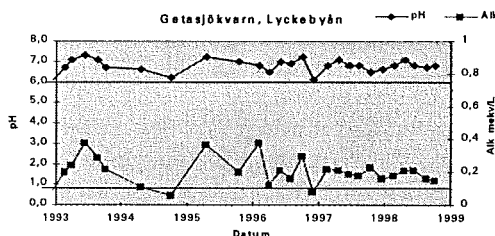
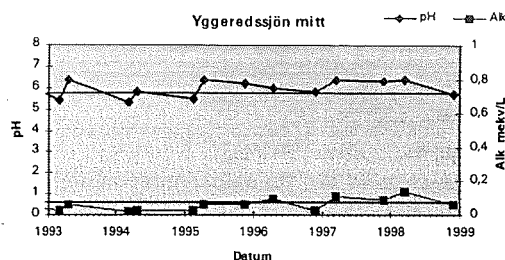
Bjurbäcken: Målpunkten är ER-sjön. Bjurbäcken kalkas med doserare då avrinningsområdet i stort saknar sjöar. Målet för pH och alkalinitet uppfylls tom 1993. Efter 1993 uppfylls målen under våren 1996, 1997 och 1998. Detta kan tolkas att kalkdoseringen inte är tillräckligt under höstflödet, medan doseringen under våren fungerar bättre.

Kässjöns avrinningsområde: Målpunkten är Kässjöns utlopp. Analyserna speglar kalkningen i Alsjösjön och Ödevaten samt i viss mån även kalkningen i Skärsjön (projekt 30). Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden utom våren 1995. Från och med 1995 har kalkningsstrategin ändrats i Alsjösjön, vilket har resulterat i att vattenkvaliteten har stabiliserats på en trygg nivå med avseende på pH och alkalinitet. Kalkningsstrategin bör ses över för projektet, speciellt med avseende på Kässjön.

Löften/Törn: Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte under våren 1994 och 1995. Provfisken i Löften och Törn 1991 visar inte på några försurningsskador. Sjöarna provfiskas igen under 1998. Det konstateras att kalkningen stämmer överens med kalkningsplanen. Kalkningsstrategin måste ses över så att den stämmer överens med kalkningsplanen.

Flädingstorpasjöns avrinningsområde: Flädingstorpasjöns utlopp utgör målpunkt. Kalkningen sker i Munksjön och Bredasjösjön. Målen för pH och alkalinitet uppfylls inte under 1994 och 1995. Provfiske i Bredasjösjön 1991 visar inga tecken på försurningsskador. Munksjön är provfiskad under 1998, men resultaten är inte redovisade ännu.

Lyckebyåns nedre delar: Här kalkas bl a Yen och Ellingsmålasjön. Målpunkten är Lyckebyån vid Fur (RV123). Provpunkten provtas av recipientkontrollen i Lyckebyån. Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden. Bottenfaunan bedöms ha ingen eller ringa påverkan vad gäller försurning 1996.

inte

Målsättning

- pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Yggerydssjön, Getasjöckvarn, ER-sjön, Kässjöns utlopp, Löften/Törn, Flädingstorpasjöns utlopp och Lyckebyån vid Fur.
- Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen i Törn, Alsjösjön, Bjursjön, Hallasjön, Ellingsmålasjön, Kässjön, Löften, Förlången, Munkasjö, Ubbemålasjön, Yen, Yggerydssjön, Ödevaten.
- Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av förorening vid Åfors (RV25), Lyckebyån vid Sjöckvarn, Lyckebyån vid Målaregård, Kässjöns utlopp, Törn, Linneforsån, Lyckebyån vid Fur.

Kalkdoserare

Doseraren i **Bjurbäcken** följs upp med punkterna Bjurbäcken, Gudarsmåla som ligger uppströms doseraren och punkten i ER-sjöns inlopp som ligger nedströms doseraren. Punkterna har provtagits två gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år.

Doseraren vid **Kvarnmålen** följs upp med punkterna Kvarnmålen som ligger uppströms doseraren och punkten i Åfors, Riksväg 25 (recipientkontr) som ligger nedströms doseraren. Kvarnmålen har provtagits två gånger per år men målsättningen är att provta sex gånger per år. Åfors är en recipientkontroll punkt som provtas sex gånger per år redan idag.

Projekt 31 A: Lyckebyån, avr.omr. 80, Emmaboda kommun 85 %

Förändring inför 2001

Planen håller på att revideras och kommer att resultera i en gemensam kalkningsstrategi för hela avrinningsområdet, omfattande även Blekinge och Kronobergs läns delar.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS- TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
31BJURBÄCKEN	0862-31A												
BJURBÄCKEN	628 000 148 116	6280000	1481160	TIVA	KDOS			200	200	200	200	200	200
31YGGERYDSSJÖN	0862-31C												
YGGERYDSSJÖN	629 255 148 080	6292550	1480800	SJÖN	FORD	150,0	0,08	60	60	60	60	60	60
STAMPASJÖN	629 906 147 666	6299060	1476660	TIVA	FORD			12	12	12	12	12	12
31UBBEMÅLASJÖN	0862-31D												
UBBEMÅLASJÖN	628 148 148 419	6281480	1484190	SJÖN	FLYG	25,0	0,2	44	44	44	44	44	44
31KÄSSJÖN	0862-31E												
KÄSSJÖN	627 576 148 904	6275760	1489040	SJÖN	FLYG	44,0	0,04	34	34	34	34	34	34
ÖDEVATEN	627 611 149 126	6276110	1491260	SJÖN	FLYG	137,0	0,49	40	40	40	40	40	40
ALSJÖSJÖN	627 808 148 918	6278080	1489180	SJÖN	FLYG	25,0	0,45	35	35	35	35	35	35
31LÖFTEN_TÖRN	0862-31F												
KARSAMÅLA GÖL	626 861 148 005	6268610	1480050	SJÖN	FORD	6,0	0,16	6	6	6	6	6	6
TÖRN	627 100 148 506	6271000	1485060	SJÖN	FLYG	758,0	0,3	205	205	205	205	205	205
BJURSJÖN	627 334 147 457	6273340	1474570	SJÖN	FLYG	2,0	0,02	10	10	10	10	10	10
LÖFTEN	627 766 147 808	6277660	1478080	TIVA	FORD	200,0	0,11	50	50	50	50	50	50
31FLÄDINGSTORPASJÖN	0862-31G												
BREDASJÖSJÖN	626 932 149 063	6269320	1490630	SJÖN	FLYG	16,0	0,19	7	7	7	7	7	7
MUNKASJÖN	626 941 149 115	6269410	1491150	SJÖN	FLYG	11,0	0,22	15	15	15	15	15	15
31LYCKEBYÅN_NEDRE	0862-31H												
YEN	626 345 148 516	6263450	1485160	SJÖN	FLYG	26,0	0,54	12	12	12	12	12	12
ELLINGSMÅLASJÖN	626 589 148 581	6265890	1485810	SJÖN	FLYG	12,0	0,1	11	11	11	11	11	11
HALLASJÖN	626 647 148 394	6266470	1483940	SJÖN	FLYG	11,0	0,68	12	12	12	12	12	12
SVARTEGÖL	626 666 148 352	6266660	1483520	SJÖN	FORD	4,0	3,5	4	4	4	4	4	4
31LYCKEBYÅN_ÖVRIGT	0862-31J												
FISKESJÖSJÖN	629 186 148 403	6291860	1484030	SJÖN	FLYG	5,0	0,11	15	15	15	15	15	15
TORREGÖL	629 315 148 268	6293150	1482680	SJÖN	FLYG	1,0	0,01	3	3	3	3	3	3
1433								775	775	775	775	775	775

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Kässjön	627500	148825	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Alsjösjön	627808	148918	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Ellingsmålasjön	626589	148581	Yttäckande	Utlopp	2/år			
ER-sjön	627850	148400	Yttäckande	Inlopp	6/år	1/år		
Flädingstorpasjön	626910	148860	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Förlången	629920	147670	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Löften	627710	147847	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Ubbemålasjön	628010	148435	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Yen	626345	148516	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Yggerydssjön	629255	148080	Yttäckande	Sjömitt	2/år	1/år		
Ödevaten	627611	149126	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Mansamåla	629170	148240	Yttäckande	Vtndrag	2/år			
Långasjö, väg 124	627675	147731	Yttäckande	Vtndrag	2/år	1/år		
Trollamåla vid vägbro	627110	148014	Yttäckande	Vtndrag	2/år	1/år		
Bjurbäcken, Gudarsmåla	628290	147930	Yttäckande	Vtndrag	6/år	1/år		
Nedstr Emmaboda ARV,			Yttäckande					
Målaregård (8)	627623	148502	recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	Recip.kontroll
Fur vägbro (12)	626085	148723	Yttäckande	Vtndrag	6/år		6/år	Recip.kontroll
			recip.kontr					
Linneforsån, bro nedstr.			Yttäckande					
damm (55)	627119	148529	recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	Recip.kontroll
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Kässjön	627500	148825	Tidsserie	1/3	2001	2001		
Törn	627100	148506	Tidsserie	1/3	2001			
Alsjösjön	627808	148918	Yttäckande	1/6	2004			
Bjursjön	627334	147457	Yttäckande	1/6	2004			
Ellingsmålasjön	626589	148581	Yttäckande	1/6	2004			
Förlången	629906	147666	Yttäckande	1/6	2004			
Hallasjön	626647	148344	Yttäckande	1/6	2004			
Löften	627766	147808	Yttäckande	1/6	2004			
Munkasjön	626941	149115	Yttäckande	1/6	2004			
Ubbemålasjön	628148	148419	Yttäckande	1/6	2004			
Yen	626345	148516	Yttäckande	1/6	2004			
Yggerydssjön	629255	148080	Yttäckande	1/6	2004			
Ödevaten	627611	149126	Yttäckande	1/6	2004			
Nedstr Emmaboda ARV,			Yttäckande					
Målaregård (8)	627623	148502	recip.kontr	varje år		1/år		Recip.kontroll
Linneforsån, bro nedstr.			Yttäckande					
damm (55)	627119	148529	recip.kontr	varje år		1/år		Recip.kontroll
Fur vägbro (12)	626085	148723	Yttäckande	varje år		1/år		Recip.kontroll
			recip.kontr					

Projekt 31 B: Lyckebyån,**avr.omr. 80, Emmaboda kommun 100 %****Förändring inför 2001**

Planen håller på att revideras och kommer att resultera i en gemensam kalkningsstrategi för hela avrinningsområdet, omfattande även Blekinge och Kronobergs läns delar.

Planerade kalkningar

ATGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ATGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS -TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
31LYCKEBYÅN_ÅFORS	0862-31B												
LYCKEBYÅN(ÅFORS)	629 186 148 074	6291860	1480740	TIVA	KDOS			500	500	500	500	500	500

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Stekaremlådammen	628861	148359	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Kvarnmalen	629190	148070	Yttäckande	Vtndrag	6/år	1/år		
Nedst Åfors ARV			Yttäckande					
bro rv 25 (5)	629001	148218	recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	Recip.kontroll
Nedrst Broakulla ARV			Yttäckande					
Getasjökvarn (6)	6283216	148492	recip.kontr	Vtndrag	6/år		6/år	Recip.kontroll
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Nedst Åfors ARV			Yttäckande					
bro rv 25 (25)	629001	148218	recip.kontr	varje år		1/år		Recip.kontroll
Nedrst Broakulla ARV			Yttäckande					
Sjökvarn (6)	6283216	148492	recip.kontr	varje år		1/år		Recip.kontroll

Projekt	Namn	Avr.omr.	Kommun	Bidr. %	Prioritet
32	Nättrabyån	81	Emmaboda	85 %	1

Nordöstra delen av Nättrabyåns avrinningsområde är beläget i Kalmar län. Ån rinner söderut från länets SV hörn in i Blekinge. Vattensystemet är rikt på sjöar. Berggrunden är i huvudsak svårvittrad. Jordarterna domineras av grovkornig morän. Grunda skogssjöar dominerar inom området. Detta medför att sjöarna och vattendragen i avrinningsområdet är starkt påverkade av försurningen och är i behov av kalkning.

Biologi

Fiskförekomst:

Sidlången; gös, gädda, abborre, mört, sarv, ål och braxen samt signalkräfta. **Nätterhövden;** gädda, abborre, mört, sarv, braxen, benlöja och sutare samt signalkräfta. **Skepen;** gädda, abborre, mört, sarv, braxen och sutare.

Hammarsjön; gädda, abborre, mört, och sutare. **Sörsjön;** gädda, abborre, mört, och sutare.

Lidasjön; gädda, abborre, mört, braxen och sutare. **Flaken;** gädda, abborre, mört, braxen, ål och sutare.

Lake och ål förekommer i flera av sjöarna samt ruda i enstaka.

Vid **Flaken** häckar 20 sjöberoende fågelarter, bl a storlom (4), häger(4), sångsvan (4) och trana (4). Vid **Skepen** häckar 12 sjöberoende arter, varav storlom och häger i hotkategori 4. Vid **Nätterhövden** häckar 14 sjöberoende fågelarter varav häger i hotkategori 4. I anslutning till Nätterhövden förekommer även utter (2). Vid **Sidlången** häckar 12 sjöberoende fågelarter, varav storlom, häger och fiskgjuse i hotkategori 4.

I Nättrabyåns vattensystem finns havsöring.

Nyttjande

Fritidsfiske är betydande inom området. Fiskekort säljs bland annat för fiske i Nätterhövden, Flaken, Sidlången, Skepen, m fl.

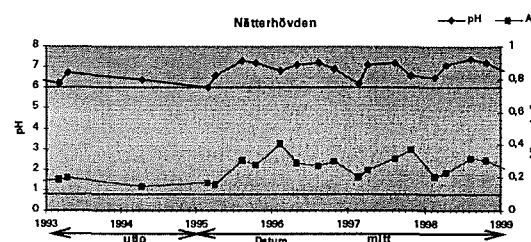
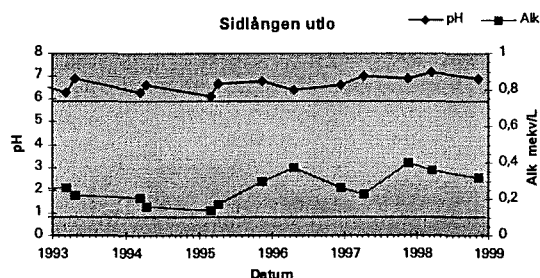
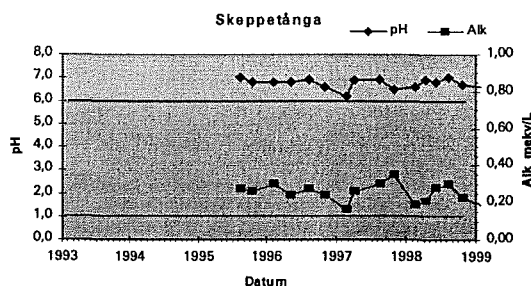
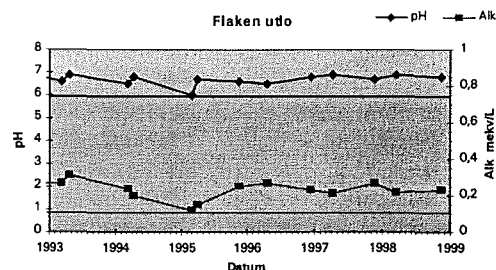
Vandringsleden, Vilhem Mobergsleden passerar sjön Flaken. Vid sjön finns även ett vindskydd. Flaken ingår även i Södra Kalmar läns turistfiskekort. Badplatser finns bl a vid Skepen och Flaken.

Prioritet

Projektet har prioritet 1 enligt nationella kalkningsplanen.

Utvärdering av måluppfyllelse 1993 -1997

Målen för pH och alkalinitet uppfylls under hela perioden i sjöarna Flaken, Skepen, Sidlången och Nätterhövden. Vid provfiske 1997 konstateras inga försurningsskador i Flaken, Lidasjö, Sörsjön, Hammarsjön, Skepen, Nätterhövden och Sidlången. 1997 klassas bottenfaunan som ej eller obetydligt påverkad av försurningen i Nätterhövden och som betydligt påverkad av försurningen vid Skeppetånga, Skepens utlopp. Kalkningen fungerar i stort, dock pendlar alkaniteten i Nätterhövden och vid Seppetånga. Man bör se över kalkningen inom avrinningsområde.

Målsättning

- ☐ pH > 6,0 och alkalinitet > 0,1 mekv/l i Flaken, Skepen, Sidlängen och Nätterhövden.
- ☐ Mört och kräfta ska kunna reproducera sig årligen Flaken, Skepen, Sidlängen och Nätterhövden.
- ☐ Bottenfaunan ska kunna bedömas som ej eller obetydligt påverkad av försurning i Nätterhövden och vid Skeppetånga.

Förändring inför 2001

Planen håller på att revideras och kommer att resultera i en gemensam kalkningsstrategi för hela avrinningsområdet, omfattande även Blekinge och Kronobergs läns delar.

Planerade kalkningar

ÅTGÄRDSOMRÅDE/ OBJEKT	ÅTGÄRDSOMRÅDETS/ OBJEKTETS BETECKNING	X	Y	OMR. KOD	METOD	KALKAD YTA ha	OMS -TID ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006
32ULVASJÖN	0862-32A												
ULVASJÖN	626 299 147 457	6262990	1474570	SJÖN	FLYG	39,0	0,78	25	25	25	25	25	25
32FLAKEN_SKEPEN	0862-32B												
SKEPEN	626 256 147 766	6262560	1477660	SJÖN	FLYG	86,0	0,22	40	40	40	40	40	40
SMEDGÖL	626 480 147 740	6264800	1477400	SJÖN	FLYG	3,0	0,33	4	3	4	3	4	4
FLAKEN	626 842 147 473	6268420	1474730	SJÖN	FLYG	167,0	1,12	36	36	36	36	36	36
32NÄTTERHÖVDEN	0862-32C												
NÄTTERHÖVDEN	626 257 147 879	6262570	1478790	SJÖN	FLYG	176,0	0,2	45	45	45	45	45	45
LILLSJÖN	626 321 147 954	6263210	1479540	SJÖN	FLYG	17,0	0,46	4	3	4	3	4	4
HAMMAR SJÖN	626 513 147 952	6265130	1479520	SJÖN	FORD	9,0	0,2	4	3	4	3	4	4
LIDASJÖN	626 627 147 757	6266270	1477570	SJÖN	FLYG	22,0	0,15	9	9	9	9	9	9
32SIDLÅNGEN	0862-32D												
SIDLÅNGEN	626 082 148 159	6260820	1481590	SJÖN	FLYG	95,0	1,08	35	35	35	35	35	35
KRÅKGÖL	626 215 148 127	6262150	1481270	SJÖN	FLYG	6,0	1	4	3	4	3	4	3
SÖRSJÖN	626 259 148 127	6262590	1481270	SJÖN	FLYG	7,0	0,06	4	3	4	3	4	3
NORRSJÖN	626 313 148 095	6263130	1480950	SJÖN	FORD	6,0	0,04	4	3	4	3	4	3
FORNAMÅLASJÖN	626 730 148 091	6267300	1480910	SJÖN	FLYG	7,0	0,6	4	3	4	3	4	3
							631,0	218	211	218	211	218	211

Effektuppföljning

Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Plats	Försur param	Frakt alum	Närsalter	Markanalys
Nätterhövden	626257	147879	Tidsserie	Sjömitt	4/år	4/år	4/år	
Skeppetånga	626170	147790	Tidsserie	Vtndrag	6/år	6/år	6/år	
Flaken	626842	147473	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Halvtunnan	626415	147915	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Formmålasjön/								
Halvtunnan	626685	148091	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Lidasjön	626627	147757	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Sidlången	626082	148159	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Sörsjön	626270	148120	Yttäckande	Utlopp	2/år	1/år		
Ulvasjön	626271	147478	Yttäckande	Utlopp	2/år			
Lokal	x-koord	y-koord	Provtyp	Frekvens	Nätprovfiske	Bottenfauna	Elfiske	Anm
Nätterhövden	626257	147879	Tidsserie	1/3	2003	2003		
Skeppetånga	626170	147790	Tidsserie	1/3		2003	2003	
Flaken	626842	147473	Yttäckande	1/6	2003			
Hammar sjön	626513	147952	Yttäckande	1/6	2003			
Lidasjön	626627	147757	Yttäckande	1/6	2003			
Sidlången	626082	148159	Yttäckande	1/6	2003			
Skepen	626256	147766	Yttäckande	1/6	2003			
Sörsjön	626259	148127	Yttäckande	1/6	2003			
Ulvasjön	626299	147457	Yttäckande	1/6	2003			

BIDRAGS-SÖKANDE LÅN	ÅTGÄRDSOMRÅDETS NAMN	ÅTGÄRDSOMRÅDETS BETECKNING	STATUS	BIDRAGS-%	ÄNDRING AV BIDRAGS-%	SPRIDNINGS-METOD	KALKMEDEL	KALK-MÄNGD	KOSTNAD FÖR KALK INKL SPRIDNING	KOSTNAD FÖR DRIFT/UNDERHÅLL AV DOSERARE	KOSTNAD FÖR OMBYGGNAD AV DOSERARE	KOSTNAD FÖR INSTALLATION AV DOSERARE	TOTAL BIDRAGS-KOSTNAD	MOMSPLIKTIG HUVUDMAN
H	01HJORTEN	0884-01A	Omkalkning	85		Helikopter	Granuler	130	175500				149175	
H	02ÄLEN	0884-02A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	9	7200				6120	
H	03STENSJÖN	0883-03A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	14	11200				9520	
H	04FIGHULTSGÖL	0883-04C	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	6	4800				4080	
H	04RISKEBOÄN	0883-04D	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	46	36800				31280	
H	04SKINNSJÖN	0883-04B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	48	38400				32640	
H	04STORSJÖN	0883-04A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	94	75200				63920	
H	05ANEN	0884-05A	Omkalkning	85		Helikopter	Granuler	103	139050				118193	
H	06NERBJÄRKEN	0860-06B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	128	102400				87040	
H	06ST_JÄRNSJÖN	0860-06A	Omkalkning	85		Båt	Kalkmjöl	8	4480				3808	
H	06ST_JÄRNSJÖN	0860-06A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	17	13600				11560	
H	07NÖTÄN	0821-07A	Omkalkning	85		Båt	Kalkmjöl	28	15680				13328	
H	07NÖTÄN	0821-07A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	11	8800				7480	
H	10VIRSERUMSÄN	0860-10A	Omkalkning	85		Doserare	Kalkmjöl	120	40800	30000			60180	
H	11HESJÖN	0860-11A	Omkalkning	85		Båt	Kalkmjöl	28	15680				13328	
H	11HESJÖN	0860-11A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	3	2400				2040	
H	12SALEN	0860-12A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	52	41600				35360	
H	13ST_HAMMARSJÖN	0860-13A	Omkalkning	100		Båt	Kalkmjöl	132	73920				73920	
H	13ST_HAMMARSJÖN	0860-13A	Omkalkning	100		Helikopter	Kalkmjöl	59	47200				47200	
H	14HJORTESJÖN	0860-14A	Omkalkning	85		Båt	Kalkmjöl	160	89600				76160	
H	16GRÄSGÖLEBÄCKEN	0861-16A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	42	33600				28560	
H	16GRÄSGÖLEBÄCKEN	0861-16A	Omkalkning	85		Helikopter	Grovkalk	36	29520				25092	
H	16ÅLEBÄCKEN	0861-16B	Omkalkning	85		Båt	Kalkmjöl	43	24080				20468	
H	16ÅLEBÄCKEN	0861-16B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	5	4000				3400	
H	16ÅLEBÄCKEN	0861-16B	Omkalkning	85		Helikopter	Granuler	19	25650				21803	
H	16ÅLEBÄCKEN	0861-16B	Omkalkning	85		Helikopter	Grovkalk	5	4100				3485	
H	17STSINNERN	0821-17A	Omkalkning	85		Båt	Kalkmjöl	115	64400				54740	
H	17STSINNERN	0821-17A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	23	18400				15640	
H	18BADEBODAÄN	0821-18A	Omkalkning	100		Helikopter	Kalkmjöl	350	280000				280000	
H	19ALSTERÄNS_H_F	0821-19D	Omkalkning	100		Doserare	Kalkmjöl	600	204000	150000			354000	
H	19BJÄRSJÖN	0821-19C	Omkalkning	100		Båt	Kalkmjöl	15	8400				8400	
H	19BJÄRSJÖN	0821-19C	Omkalkning	100		Helikopter	Kalkmjöl	58	46400				46400	
H	19HINDABÄCKEN	0821-19A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	36	28800				24480	
H	19SÄVSJÖN	0821-19B	Omkalkning	100		Båt	Kalkmjöl	29	16240				16240	
H	19SÄVSJÖN	0821-19B	Omkalkning	100		Helikopter	Kalkmjöl	5	4000				4000	
H	20NORREGÖL	0861-20A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	24	19200				16320	
H	20NORREGÖL	0861-20A	Omkalkning	85		Helikopter	Granuler	13	17550				14918	
H	21STENSJÖN	0881-21A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	44	35200				29920	
H	22DERASJÖ	0881-22B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	22	17600				14960	
H	22DERASJÖ	0881-22B	Omkalkning	85		Doserare	Kalkmjöl	75	25500	18750			37613	
H	22GULLASKRUVSSJÖN	0881-22D	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	70	56000				47600	
H	22LINNEASJÖN	0881-22E	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	2	1600				1360	
H	22LÅNGEGÖL	0881-22A	Omkalkning	85		Båt	Kalkmjöl	15	8400				7140	
H	22LÅNGEGÖL	0881-22A	Omkalkning	85		Fordon	Kalkmjöl	80	40000				34000	
H	22MADESJÖSJÖN	0881-22F	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	9	7200				6120	

BIDRAGS- SÖKANDE- LÄN	ÅTGÄRDSOMRÅDETS NAMN	ÅTGÄRDSOM- RÅDETS BETECKNING	STATUS	BIDRAGS- %	ÄNDRING AV BIDRAGS-%	SPRIDNINGS- METOD	KALKMEDEL	KALK- MÄNGD	KOSTNAD FÖR KALK INKL SPRIDNING	KOSTNAD FÖR DRIFT/UNDERHÅLL AV DOSERARE	KOSTNAD FÖR OMBYGGNAD AV DOSERARE	KOSTNAD FÖR INSTALLATION AV DOSERARE	TOTAL BIDRAGS- KOSTNAD	MOMSPLIKTIG HUVUDMAN
H	22ORRANÅSASJÖN	0881-22C	Omkalkning	85		Doserare	Kalkmjöl	238	80920	59500			119357	
H	22ORRANÅSASJÖN	0881-22C	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	25	20000				17000	
H	23ÖRSJÖSJÖN	0881-23B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	20	16000				13600	
H	23ÖRSJÖSJÖN	0881-23B	Omkalkning	85		Doserare	Kalkmjöl	291	98940	72750			145937	
H	24GRANSJÖSJÖN	0862-24B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	34	27200				23120	
H	24VIRKESSJÖN	0862-24A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	47	37600				31960	
H	25FÖRLÄNGEN	0662-25A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	19	15200				12920	
H	25GUNNGÖL	0662-25D	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	5	4000				3400	
H	25OPPSJÖN	0662-25C	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	38	30400				25840	
H	25STORSJÖN	0662-25B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	30	24000				20400	
H	26MOSJÖN	0881-26A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	2	1600				1360	
	27VÄNSJÖSJÖN-													
H	UGGLEBOSJÖN	0880-27A	Omkalkning	85		Doserare	Kalkmjöl	82	27880	20500			41123	
H	28BÄLLSTORP	0834-28C	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	73	58400				49640	
H	28NORDSJÖN-KROKSJÖN	0834-28B	Omkalkning	85		Helikopter	Grovkalk	182	149240				126854	
H	28NORDSJÖN-KROKSJÖN	0834-28B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	36	28800				24480	
H	28TRANSJÖN	0834-28A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	60	48000				40800	
H	31BJURBÄCKEN	0862-31A	Omkalkning	85		Doserare	Kalkmjöl	200	68000	50000			100300	
H	31FLÅRDINGSTORPASJÖN	0862-31G	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	22	17600				14960	
H	31KÄSSJÖN	0862-31E	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	109	87200				74120	
H	31LYCKEBYÄN_NEDRE	0862-31H	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	35	28000				23800	
H	31LYCKEBYÄN_NEDRE	0862-31H	Omkalkning	85		Fordon	Kalkmjöl	4	2000				1700	
H	31LYCKEBYÄN_ÅFORS	0862-31B	Omkalkning	100		Doserare	Kalkmjöl	500	170000	125000			295000	
H	31LYCKEBYÄN_ÖVRIGT	0862-31J	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	18	14400				12240	
H	31LÖFTEN_TÖRN	0862-31F	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	215	172000				146200	
H	31LÖFTEN_TÖRN	0862-31F	Omkalkning	85		Fordon	Kalkmjöl	56	28000				23800	
H	31UBBEMÅLASJÖN	0862-31D	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	44	35200				29920	
H	31YGGERYDSSJÖN	0862-31C	Omkalkning	85		Fordon	Kalkmjöl	72	36000				30600	
H	32FLAKEN_SKEPEN	0862-32B	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	80	64000				54400	
H	32NÄTTERHÖVDEN	0862-32C	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	13	10400				8840	
H	32NÄTTERHÖVDEN	0862-32C	Omkalkning	85		Fordon	Kalkmjöl	4	2000				1700	
H	32NÄTTERHÖVDEN	0862-32C	Omkalkning	85		Doserare	Kalkmjöl	45	15300	11250			22568	
H	32SIDLÄNGEN	0862-32D	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	47	37600				31960	
H	32SIDLÄNGEN	0862-32D	Omkalkning	85		Fordon	Kalkmjöl	4	2000				1700	
H	32ULVASJÖN	0862-32A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	25	20000				17000	
H	8LILLÄN	0860-08A	Omkalkning	85		Helikopter	Kalkmjöl	7	5600				4760	
H	9SÄLLEVADSÄN	0860-09A	Omkalkning	100		Båt	Kalkmjöl	60	33600				33600	
H	9SÄLLEVADSÄN	0860-09A	Omkalkning	100		Helikopter	Kalkmjöl	13	10400				10400	

1999:1 Inventering av karaktärslavar på Stora Alvaret (ME) 1999:2 Nätprovfiske i Kalmar län 1998 (ME) 1999:3 Kvalitetsutveckling inom socialtjänsten i Kalmar läns kommuner 1998 (RE) 1999:4 Mångfald av mossor - relationen till beståndsålder i Kalmar läns örtgranskogar (ME) 1999:5 Humankapitalet i Kalmar län - resurs eller förhinder för tillväxt? (SE) 1999:6 Befolkningsutveckling eller avveckling? (SE) 1999:7 Bidrag till energiomställningen. Omfattning av bidragsgivningen 1998, Kalmar län (AE) 1999:8 Årsrapport 1998. Socialtjänsten i Kalmar län (RE) 1999:9 Vägar och vaktarkojor. En kulturhistorisk inventering av naturvårdsområdena på Stora alvaret (ME) 1999:10 Överklagade biståndsärenden i Kalmar län 1997-1998 (RE) 1999:11 Kvantitet och kvalitet vid enskilt drivna hem för vård eller boende och särskilda boendeformer 1997-1998 i Kalmar län (RE) 1999:12 Växtnäringsläckage från jordbruksmark i Kalmar län — en sammanställning av Jordbrukets Recipientkontroll 1995-1998 (ME) 1999:13 Landlevande mollusker i Kalmar län, II Öland (ME) 1999:14 Kalkningsplan för Kalmar län 2000-2005 (ME) 1999:15 Hur har det gått? —effekter av ändringar i socialtjänstlagen (RE) 1999:16 Elfiskeundersökningar på miljöövervakningsstationerna i Kalmar län 1999 (ME) 1999:17 Ytbehandlingsföretag i Kalmar län -tillsynskampanj 1998 (ME) 1999:18 Länsplan för biologisk återställning i kalkade sjöar och vattendrag 2000 – 2004 (ME) 1999:19 Nätprovfiske i Kalmar län 1999 (ME) 2000:01 Idé- och åtgärds katalog -för natur- och kulturmiljövård i Emåns avrinningsområde (ME) 2000:02 Bottenfauna i Kalmar län 1999 (ME)	2000:03 Tema miljöövervakning av land. Miljötillståndet i Kalmar län 1999 (ME) 2000:04 Hur påverkar boendemiljön integriteten? (RE) 2000:05 Årsrapport 1999 Socialtjänsten i Kalmar län (RE) 2000:06 Orsaker till övergödning av Östersjöns kustvatten – källfördelning för närsaltutsläpp i Kalmar län (ME) 2000:07 Olssonska trädgården, Inventering, historisk beskrivning och kulturhistorisk värdering (ME) 2000:08 Norra Kyrkeby park och trädgård, Inventering, historisk beskrivning och kulturhistorisk värdering (ME) 2000:09 Betalar äldre och funktionshindrade rätt avgifter till kommunerna för omsorg och boende som beviljas enligt socialtjänstlagen? (RE) 2000:10 Katalog H 2000 – Regionalt planeringsunderlag i Kalmar län (SE) 2000:11 Utvärdering av projekt i Kalmar läns skärgård. (SE) 2000:12 Rättssäkerhet inom äldreomsorgen i Kalmar län. (RE) 2000:13 Viktiga miljöer för rödlistade växter i Kalmar län (ME) 2000:14 Underlag till rapporten –"Viktiga miljöer för rödlistade växter i Kalmar län" (ME) 2000:15 Bredd eller djup i kunskapslyftet? En ansats till uppföljning av verksamheten i Kalmar län 1997 – 2000 (SE) 2000:15 Bredd eller djup i kunskapslyftet? En ansats till uppföljning av verksamheten i Kalmar län 1997 – 2000 (SE) 2000:16 Behandlingshem i Kalmar län för missbrukare (RE) 2000:17 Kalkningsplan för Kalmar län 2001-2006 (ME)

